ХъыбарыфIыр. ЩIэдзапIэр. Уэрэд ЛъапIэхэр

Bible in Kabardian (NT)

© Institute for Bible Translation, Moscow (Институт перевода Библии)

This Bible is copyrighted by Institute for Bible Translation, Moscow (ibtrussia.org) and is provided with permission at the cost of printing by the Digital Bible Society (dbs.org). This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

This Bible, and many others, are available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Language:
Country:
Publisher:
Copyright: © Institute for Bible Translation, Moscow (Институт перевода Библии)
Last Updated: 2023-10-20
ID: a83b8f42-2cae-40a8-add8-fbc4a282669b
ISO: kbd
ISBN:

Руфэ.. 4
Инус 9
Лукас.. 12

Руфэ

Мы къыдэкIыгъуэм щызэхуэхьэсащ Тхьэм и Псалъэм щыщ тхылъитI. Тхьэм и Псалъэр – Библиер – дуней псом нэхъ пщIэ зыщыхуащI икIи щадж тхылъхэм ящыщщ. Абы къыхэкIкIэ, дэтхэнэ цIыхуми, ар къызыхэкIа лъэпкъми, и динми, щыпсэу щIыпIэми емылъытауэ, и бзэкIэ а тхылъым еджэну Iэмал игъуэтын хуейщ. Iэджэ щIауэ цIыхухэр зыгъэпIейтейуэ къекIуэкI упщIэхэм жэуап ярет Библием: дэнэ дыкъыздикIар, сыт дыщIэпсэур, сыт апхуэдиз мыгъуагъэ дунейм щIытетыр, цIыхур лIэмэ, къыщIэлъыр сыт?

Библиер Хьисэ и Iумэтым итхэм я Тхыгъэ лъапIэщ, ауэ ар зыхуэгъэзар абыхэм я закъуэу зи гугъэхэр щоуэ. Библием щыщ Iыхьэ куэд муслъымэнхэми ягъэлъапIэ – ахэр КъурIэным зи гугъу ищI бегъымбархэм ятепсэлъыхь тхылъхэрщ. ЗэуIу тщIа тхылъитIым я зыр Даут бегъымбарым и адэжьхэм теухуащ, адрейр зытепсэлъыхьыр Инус бегъымбарырщ.

ТхылъитIми хэзыгъэгъуазэ Iыхьэ яIэщ. Абыхэм къыуагъащIэ тхылъхэр зытеухуар, уи нэгу къыщIагъэхьэ а псор къыщыхъуа зэманыр, щIыпIэр, къаIуатэ Iуэхугъуэхэр щекIуэкIа хэкухэм а зэман жыжьэм я щытыкIар.

Библиер зэдзэкIынымкIэ Институтым икъукIэ и гуапэщ адыгэбзэкIэ еджэхэм Библием щыщ Iыхьэхэр а бзэмкIэ ябгъэдилъхьэныр. Мы тхылъхэр зэдзэкIыным цIыху куэд елэжьащ – зэдзэкIакIуэхэр, щIэныгъэлIхэр, редакторхэр. Абыхэм я лэжьыгъэм папщIэ фIыщIэ ин яхудощI.

Библиер зэдзэкIынымкIэ Институт

Гузэвэгъуэшхуэ къытепсыхэу, иужьым куэду Тхьэм и нэфI къызыщыхуа, израил лъэпкъым щыщ зы унагъуэ теухуа хъыбарщ мыр, тхыдэм щыщу. Къыщыхъуар Израилырщ, илъэс минищ хуэдэ и пэкIэ. А зэманым израил лъэпкъым пащтыхь яIэу щытакъым, къэралыр зезыгъакIуэр хеящIэрт. ХеящIэм и къалэныр зэригъэзащIэм къищынэмыщIауэ, гъунэгъу лъэпкъхэр къащытеуэм деж ар дзэ паши хъурт. ЦIыхубэратэкъым хеящIэр тезыгъэувэр, атIэ езы Тхьэм къыхихырт, абы къыхэкIкIэ хеящIэр къулыкъу лъагэт.

Израил лъэпкъыр Зиусхьэну Тхьэм къыщыбгъэдэкIа зэмани щыIащ. Къагъэзэжын папщIэ, абыхэм гъэунэхуныгъэ зэмылIэужьыгъуэхэр, насыпыншагъэхэр къахуигъакIуэрт Тхьэм, зауэ, гъаблэ сыт жыпIэми. Руфэ теухуа тхылъыр къыбгурыIуэн папщIэ, абы щыгъуэ зекIуа хабзэхэм, Мусэ бегъымбарым Теурэтым щитхыжахэм, уащыгъуазэу щытын хуейщ. Мы тхылъым псом хуэмыдэу гулъытэшхуэ хуещI «щэхужакIуэ» цIыхум иIа къалэнхэм. Пасэм Израилым щэхужакIуэ щыхъужыр Iыхьлы гъунэгъут, Теурэт ХабзэмкIэ къалэн хэхахэр иIэу. ЩэхужакIуэм и Iыхьлым и лъапсэр къищэхужын хуейт, абы ар IэмалыншагъэкIэ ищэн хуей хъумэ, икIи и Iыхьлыр къищэхужын хуейт, ар пщылIыпIэ ихуамэ. И Iыхьлым илъ ищIэжынуи абы къытехуэрт. Бын къыщIэмыну и Iыхьлыр дунейм ехыжмэ, щэхужакIуэм абы и фыз къыщIэнар щхьэгъусэ ищIын хуейт. Абы щыгъуэ япэу къалъху къуэр дунейм ехыжам и къуэу ябжырт, икIи абы къыщIэна мылъкур, лъапсэр зэрыщыту сабийм къылъысырт. Дунейм ехыжар лъэужьыншэу мыкIуэдыжу къанэрт апхуэдэ щIыкIэкIэ.

НэгъуэщI хабзи ущрохьэлIэ Руфэ теухуа тхылъым, тхьэмыщкIэхэмрэ хэхэсхэмрэ къыщхьэщыжу. А хабзэм хуэмыщIахэр хуит ищIырт, гъавэр Iуахыжа нэужь, щхьэмыж кIэрыхуахэр губгъуэм къыщащыпыну. Абы ипкъ иткIэ гъавэр къэзыхыжхэм тхьэмыщкIэхэм папщIэ губгъуэм щхьэмыж къранэн хуейт.

Руфэ теухуа тхылъым наIуэ ещI Тхьэм израил лъэпкъым зэрыпсэуну хабзэ яхуигъэуву, Тхьэм щыгугъыу икIи и унафэм щIэту псэухэм Абы и нэфI къащыхуэу зэрыщытар.

НэгъуэщI лъэпкъым щыщхэри Тхьэм къыхиха лъэпкъым щыщ зэрыхъуфынум, Тхьэм и жьауэ зэрыщIэувэфынум и щапхъэ наIуэщ Руфэ и хъыбарыр. Абы быдэу ди фIэщ ещI фIэщхъуныгъэ зиIэ дэтхэнэри, зыщыщ лъэпкъым емылъытауэ, Тхьэм къызэрищтэр. Руфэ нэгъуэщI лъэпкъ къыхэкIами, Зиусхьэну Тхьэм и лъэпкъым щыщ хъуащ. БоIэз дэкIуэри, абы къуэ игъуэтащ. Пащтыхьышхуэ Даут бегъымбарым и адэ Исий Руфэ и къуэрылъхущ.

Елимэлэх и унагъуэр и гъусэу МоIэбей зэрыIэпхъуар

1 ХеящIэхэм я зэману Израилым гъаблэ
къыщыщыхъуам щыгъуэ Ехьудей хэкум ит
Бэтлъэхъем жылэм щыщ зылI, и щхьэгъусэри и
къуитIри щIыгъуу, МоIэбей къэралым кIуащ,
пIалъэкIэ щыпсэуну. 2 А лIым зэреджэр Елимэлэхт, и
щхьэгъусэм – НэIумий, и къуитIым – Мэхълэнрэ
Къилиуэнрэ. Ахэр Бэтлъэхъем жылэм, Ехьудейм
итым, дэс Ефрафэ лъэпкъым щыщт. Арати, ахэр
МоIэбей Iэпхъуауэ щыпсэурт.
3 Куэд дэмыкIыу, Елимэлэх, НэIумий и лIыр,
дунейм ехыжри, ар и къуитIым къэбгъэдэнащ.
4 Ауэрэ и къуитIым моIэб лъэпкъым щыщхэу
щхьэгъусэ зрагъэгъуэтащ – зым Iурпэ, адрейм –
Руфэ я цIэу. ИлъэсипщI хуэдизкIэ ахэр а щIыпIэм
щыпсэуауэ, 5 Мэхълэни Къилиуэни дунейм ехыжри,
НэIумий и щхьэгъусэри и къуитIри имыIэжу
къэнащ.

НэIумий Бэтлъэхъем зэригъэзэжар

6 Зиусхьэну Тхьэм и лъэпкъым закъыщIигъакъуэу,
гъавэ бэв къаритауэ МоIэбей щагъэхъыбару
зэхихри, НэIумий и хэкужьым игъэзэжыну
зигъэхьэзыращ и ныситIри и гъусэу. 7 Ахэр
щIыгъуу, щыпсэуа щIыпIэр къигъанэри, Ехьудей
щIыналъэм кIуэжыну гъуэгу теуващ НэIумий.
8 Куэд ямыкIуауэ, НэIумий и ныситIым яжриIащ:
– Вгъэзэжи, щхьэж и дыщ фекIуэлIэж. Зиусхьэным
гущIэгъу къыфхуищI си къуэ мыгъуэхэми сэри
фыкъытхуэгумащIэу зэрыщытам хуэдэу!
9 ПIэщхьагъ дахэ тIуми Зиусхьэным фигъэгъуэтыж!
Апхуэдэу жиIэу, НэIумий и ныситIым IэплIэ, ба
щахуищIыжым, ахэр къыщиудри, захуэмыубыдыжу
къэгъащ.
10 – Хьэуэ, дэри уи гъусэу дынэкIуэнущ уи хэкум, –
жаIащ абыхэм.
11 – Хьэуэ, хьэуэ, вгъэзэж, сипхъу цIыкIухэ! –
идакъым НэIумий. – Сыт фэ си гъусэу
фынышIэкIуэнур? Сэ згъуэтыжыфыну фэ щхьэгъусэ
фхуэхъун къуэ? 12 Вгъэзэж, сипхъу цIыкIухэ, сэ жьы
сыхъуащ, дэнэ сыщыдэкIуэжын? Бын згъуэтыжыну
сыгугъэми, ныжэбэ лIы сригъусэу итIанэ къуэхэр
къэслъхуми, 13 ахэр къэхъуху дауэ фежьэн?
Апхуэдиз зэманкIэ фыдэмыкIуэжу дауэ фыдэсын?
Хьэуэ, си тIасэхэ! Фэ фи Iуэхум нэхърэ сэ си Iуэхур
нэхъ хэплъэгъуэщ – сэ Зиусхьэным и ней
къысщыхуэри си гъащIэр дыдж ищIащ!
14 Абдежым абыхэм аргуэру гъын
кърагъэжьэжащ. Арати, Iурпэ и гуащэм IэплIэ, ба
хуищIыжри, ежьэжащ, ауэ Руфэ НэIумий
имыутIыпщу зыкIэрикъузэрт.
15 – Мес, уи нысэгъум и лъэпкъым, и тхьэхэм я деж
егъэзэж, уэри абы и гъусэу гъэзэж, – жриIащ
НэIумий Руфэ.
16 АрщхьэкIэ Руфэ жиIащ:
КхъыIэ,
Сыхыумыгъэзыхь укъэзгъэнэну,
Си щIыбыр ныпхуэзгъэзэну.
Уэ уздэкIуэ сэри сыкIуэнущ,
УкъыщыувыIи сыкъыщыувыIэнущ.
Уи лъэпкъри си лъэпкъыу,
Уи Тхьэри си Тхьэу щытынущ.
17 Уэ ущылIэ сэри сыщылIэнущ,
Абдежи сыщыщIалъхьэжынущ.
Зиусхьэным и ней къысщыхуэ,
Си псэр Iуту сэ укъэзгъанэмэ!
18 И гъусэу кIуэну Руфэ мурад быдэ зэрищIар
къыщыгурыIуэм, НэIумий ар хигъэзыхьыжакъым.
19 Арати, цIыхубзитIым гъуэгуанэ кIыхьыр зэпачри,
Бэтлъэхъем нэблэгъащ. Ахэр къыщалъэгъуам,
жылэдэсхэм абыхэм фIэкIа Iуэху яIэжтэкъым.
ЦIыхубзхэм ягъэщIагъуэрт:
– А-на, мор НэIумий? – жаIэурэ.
20 – АфIэкIа сэр щхьэкIэ НэIумий жывмыIэ, МарэкIэ
фыкъызэджэ, – яжриIащ НэIумий абыхэм. – Ар
щIыжысIэр Псори ЗылъэкIым си гъащIэр дыдж Iей
ищIащи аращ. 21 Сэ мыбы зыри сыщымыщIэу
сыдэкIащ, арщхьэкIэ Зиусхьэным зыри симыIэжу
къызигъэгъэзэжащ. Сыт сэ НэIумийкIэ
фыкъыщIызэджэнур? Зиусхьэным хьэзабыр
сигъэшэчащ, Псори ЗылъэкIым насыпыншэ дыдэ
сищIащ.
22 Апхуэдэ щIыкIэкIэ НэIумий МоIэбей къикIыжащ,
и нысэр – моIэб лъэпкъым щыщ Руфэ – щIыгъуу.
Ахэр Бэтлъэхъем къыщысыжам, хьэр къахыжын
щIадза къудейт.

Руфэ БоIэз зэрыхуэзар

2 НэIумий зы благъэ гъунэгъу иIэт, и
щхьэгъусэмкIэ къыгухьэу – Елимэлэх и
унэкъуэщ, къулейуэ икIи пщIэ зыхуащI цIыхуу. Абы
зэреджэр БоIэзт.
2 МоIэбей щыщ Руфэ НэIумий махуэ гуэрым
жриIащ:
– Хуит сыпщIамэ, губгъуэм сыдэкIынти, гуапэу
къызэплъ зыгуэрым и ужь ситу щхьэмыж
кIэрыхуахэр къэсщыпынт.
– КIуэ, сипхъу цIыкIу, – хуигъэдэхащ НэIумий.
3 Губгъуэм дэкIри, абы хьэр къэзыхыжхэм я ужь
иту щыпэн щIидзащ. Ар здэкIуар Елимэлэх и
унэкъуэщ БоIэз и щIапIэу къыщIэкIащ.
4 Езы БоIэзи, Бэтлъэхъем къикIри, абы ирихьэлIэу
и лэжьакIуэхэм къахыхьащ.
– Зиусхьэным къывдигъэпсынщIэ! – сэлам
ярихащ абыхэм.

– Зиусхьэным и нэфI къыпщыхуэ! – кърaтыжащ
жэуап.
5 – Хэтхэ ей хъуну мо цIыхубз цIыкIур? – жиIэри
БоIэз и лэжьакIуэхэм я нэхъыжьым еупщIащ.
6 Абы жэуап кърaтыжащ:
– Ар НэIумий МоIэбей къыщикIыжым и гъусэу
къэкIуа моIэб цIыхубзырщ. 7 «КхъыIэ, хъуну щытмэ,
хьэр къэзыхыжхэм я ужь ситу кIэрыхуа
щхьэмыжхэр пхыр зэхуакухэм къыщызгъэщып», –
жиIэри къызэлъэIуащ. Нышэдибэ лъандэм,
губгъуэм къызэрыкIуэрэ иджыри къэс, и щхьэр
къимыIэтауэ мэлажьэ, пщыIэ лъабжьэм тIэкIу
зэрыщетIысэхар хыумыбжэмэ.
8 БоIэз Руфэ бгъэдыхьэри жриIащ:
– Мыдэ къызэдаIуэт, ди шыпхъу, мыбдеж уIукIыу
нэгъуэщI губгъуэ щыпакIуэ умыкIуэ. Си унэIут
цIыхубзхэм я гъусэу мыбдеж къанэ. 9 Си лIыщIэхэм
дэнэ деж щыIуахыжми уакIэлъыплъурэ, си унэIут
цIыхубзхэм якIэлъыкIуэ. Си лIыщIэхэм уи гугъу
къамыщIыну унафэ яхуэсщIащ. Псы пхуэлIэхуи си
унэIутхэм къахь кхъуэщынхэм ярытым щыщ ефэ.
10 И щхьэр щIым нэсу, Руфэ БоIэз щхьэщэ
хуищIри, жиIащ:
– Сыт апхуэдизу уи нэфI къыщIысщыхуар?
Апхуэдиз гулъытэ сыт хамэ къэралым щыщым
щIыхуэпщIыр?
11 БоIэз жэуап кърaтыжащ:
– Сэ зэхэсхащ, уи щхьэгъусэр дунейм ехыжа
нэужь, уэ уи гуащэм хуэпщIа псор – уи адэ-анэри уи
хэкури къэбгъанэу, умыцIыху лъэпкъым удэпсэуну
укъызэрыкIуар. 12 IуэхуфIу пщIа псори Зиусхьэным
бэгъуауэ къыпхуищIэж! Зи жьауэм ущIэтыну
укъызыхуэкIуа Израилым и Тхьэу Зиусхьэным
фIыгъуэу щыIэр къыпхуищIэ!
13 – ДяпэкIи апхуэдэу фIыуэ Тхьэм укъысхущигъэт,
зи пщIэр лъагэ хъун, – жиIащ абы. – Си гур фIы
схуэпщIащ, сэ – уи пщылIым – дахэ къызжепIащ, уи
унэIутхэм я зым сримыуасэ пэт.
14 Шэджагъуашхэр къыщысым, БоIэз къеджащ
абы:
– КъакIуи, къыддедзакъэ. ЩIакхъуэ къащти,
серчэм хэгъапщIэ.
Ар къакIуэу лэжьакIуэхэм къащыбгъэдэтIысхьэм,
БоIэз абы хьэ гъэлыгъуа кърaтащ. Абы зыхуейм
хуэдиз ишхри, къыдэхуащ. 15 Ар къэтэджыжу адэкIэ
щыпэну ежьэжа нэужь, БоIэз и лIыщIэхэм унафэ
яхуищIащ:
– Пхырхэм деж щыщыпэми, абы и гугъу фымыщI.
16 Фэ езым пхырхэм щыщ щхьэмыжхэр
хузэвдзэкIыурэ къыхуэвгъанэ, къищыпын щхьэкIэ,
икIи евмыхъуэныж.
17 Руфэ пщыхьэщхьэ хъуху губгъуэм щыщыпащ.
Къищыпа хьэр иIуэжри, ефэ нэблагъэу
къыщIэкIащ. 18 Ар Руфэ жылэм къихьыжа нэужь, и
гуащэм илъэгъуащ абы къищыпар зыхуэдизыр.
Руфэ щагъэшхам къыдэхуар къызыкъуихри и
гуащэм иритащ.
19 И гуащэр къеупщIащ абы:
– Дэнэ нобэ ущыщыпар? Дэнэ ущылэжьар?
Зиусхьэным и нэфI къыщыхуэ уэ гу къыплъызытам!
Арати, Руфэ и гуащэм жриIащ щылэжьар хэт
дежми.
– Нобэ сэ сыщыщыпа щIапIэр зейм зэреджэр
БоIэзщ, – жиIащ абы.
20 – Зиусхьэным и нэфI къыщыхуэ абы! – жриIащ
НэIумий и нысэм. – Абы лIахэри псэухэри и
гущIэгъум дыхинакъым.
ИкIи дыщIигъужащ:
– А лIыр дэ ди благъэ дыдэщ, зи жьауэ
дыщIэзыгъэувэну къызытехуэ ди щэхужакIуэхэм
щыщщ.
21 МоIэбей щыщ Руфэ и псалъэм къыпищащ:
– А лIым сэ иджыри «Си лэжьакIуэхэм яригъусэ, си
гъавэр псори кърахьэлIэжыху», – къызжиIащ.
22 НэIумий и нысэ Руфэ жриIащ:
– Сыту фIыт, сипхъу цIыкIу, абы и унэIут
цIыхубзхэм уазэригъусэнур, нэгъуэщI гуэрым и
губгъуэм лей къыщыптехьэнкIи хъунт.
23 Арати, Руфэ БоIэз и унэIут цIыхубзхэм ягъусэурэ
щыпащ, хьэри гуэдзри кърахьэлIэжыху. Ар и
гуащэм и гъусэу псэурт.

Руфэрэ БоIэзрэ хьэмым

3 Руфэ и гуащэ НэIумий къыжриIащ зэгуэрым:
– Уэ пIэщхьагъ зэрозгъэгъуэтыжыным
сегугъун хуейкъэ, сипхъу цIыкIу, уи насыпыр
зэтеувэжын щхьэкIэ? 2 Зи унэIут цIыхубзхэм
уаригъуса а БоIэз дэ ди Iыхьлыкъэ? НтIэ, къэдаIуэ,
нышхьэбэ абы хьэмым хьэр щыщIегъэпщ. 3 Аращи,
зыгъэкъабзэ, мэ гуакIуэ къызыпих дагъэ зыщыхуэ,
уи щыгъын нэхъыфIхэр зыщытIагъи, хьэмым кIуэ.
Ауэ абы зыкъомыгъэлъагъу, ефэн-ешхэн иухыху.
4 Ар щыгъуэлъкIэ кIэлъыплъи, здэгъуэлъыр
зэгъащIэ. ИтIанэ кIуэи, и лъапэм деж къэIэти,
гъуэлъ. Абы къыбжиIэнщ пщIэнур.
5 – Псори уэ зэрыжыпIам хуэдэу сщIэнщ, – жэуап
кърaтыжащ Руфэ.
6 Ар хьэмым кIуэри, и гуащэм унафэ
къызэрыхуищIам тету псори ищIащ.
7 БоIэз и ефэн-ешхэныр иухри, гукъыдэжыфI иIэ
хъуауэ, гъавэ самэм и къуагъым щыгъуэлъащ. Руфэ
щэхуу къыбгъэдыхьэщ, и лъапэм деж къиIэтри,
гъуэлъащ. 8 Жэщыбгым БоIэз къыхэщтыкIщ,
зигъазэри, и лъапэм деж цIыхубз щылъу
къилъэгъуащ.
9 – Ухэт уэ? – щIэупщIащ ар.
– Сэ сы-Руфэщ, уи унэIутырщ, – жиIащ Руфэ. – Уи
щыгъын кIапэр къыстеубгъуэ , сыту жыпIэмэ уэ ди
щэхужакIуэ Iыхьлы гъунэгъухэм уащыщщ.

10 – Зиусхьэным и нэфIыр къыпщыхуэ, ди шыпхъу,
– жиIащ БоIэз. – Мы IуэхуфI уэ пщIар уи гуащэм
иджыри къэс хуэпщIа псом нэхърэ нэхъыфIыжщ, уэ
щIалэхэм, къулейуи тхьэмыщкIэуи ирехъуи,
къакIэлъыбжыхьакъым. 11 Иджы, ди шыпхъу,
умышынэ. Сэ уэ узыщIэлъэIуа псор пхуэсщIэнщ. Ди
жылэм дэс псоми ящIэ уэ цIыхубзым пщIэ
зэрыпхуэфащэр. 12 Пэжщ, сэ сыщэхужакIуэ
гъунэгъущ, ауэ сэр нэхърэ нэхъ гъунэгъужи щыIэщ.
13 Мыбдеж нэху къыщекIи, пщэдджыжь абы
укъиишэну хуеймэ, хъарзынэщ – апхуэдэу ирехъу.
Ауэ ар хуэмеймэ, сэ укъызошэ. Ар пэжщ
Зиусхьэныр зэрыщыIэр зэрыпэжым хуэдэу. Мыбдеж
щыжей, нэху щыху.
14 Ар абы и лъапэм деж нэху къыщекIащ, ауэ жьы
дыдэу къэтэджащ, иджыри зы цIыхур адрейм
къимыцIыхуфыну кIыфIу. «Зыми къремыщIэ
хьэмым цIыхубз къызэрыкIуар», – жиIащ БоIэз.
15 Абы Руфэ жриIащ:
– Мыдэ къащтэт птеубгъуа уи IэлъэщIыр.
Руфэ и IэлъэщIыр зытрихри, къыхуишиящ, БоIэз
абы хьэ пщалъих трикIутэри, дэIэпыкъуурэ
къригъэщтащ. БоIэз жылэм игъэзэжащ абы и
ужькIэ.
16 Руфэ и гуащэм деж къэкIуэжа нэужь, НэIумий
къеупщIащ:
– Дауэ хъуа, сипхъу цIыкIу?
Арати, Руфэ абы жриIэжащ БоIэз къыхуищIа псор,
17 икIи къыпищащ:
– Абы «Уи гуащэм деж IэнэщIу умыгъэзэж», –
жиIэри, мы хьэ пщалъихыр къызитащ!
18 НэIумий жиIащ:
– УмыпIащIэ, сипхъу цIыкIу, плъагъункъэ а Iуэхур
зэриухынур. А лIым и гур зэгъэнукъым, нобэ ар
зэфIимыгъэкIауэ.

БоIэз Руфэ къызэришар

4 Абы хэту, цIыхур щызэхыхьэ хабзэ жылэ
дыхьэпIэм деж кIуэри щытIысащ БоIэз. Арати,
зи гугъу ищIа и унэкъуэщ щэхужакIуэр щыблэкIым:
«Къэгъази моуэ къэтIыс, си къуэш», – жиIэри
еджащ. Абы къигъазэри, тIысащ.
2 БоIэз жылэ хасэм щыщу тхьэмадипщI къиишэри,
ахэри игъэтIысащ.
3 Абы и ужькIэ и унэкъуэщ щэхужакIуэм
зыхуигъазэри жриIащ:
– НэIумий, МоIэбей къикIыжам, ди къуэш
Елимэлэх къыщIэна и щIапIэр ещэж. 4 Сэ
къэслъытащ уэ абы щыгъуазэ усщIыну си къалэну,
икIи мыбдеж щыт псори, лъэпкъым ди
нэхъыжьыфIхэри ди щыхьэту, ар къэпщэхуну
ухуеймэ, бжесIэну. Уэ къэпщэхужмэ, хъарзынэщ,
ауэ плъэмыкIынумэ, сщIэн щхьэкIэ, къызжеIэ. Уэр
фIэкIа ар къищэхужыну зыри хуиткъым, уэ
къыпкIэлъыкIуэр сэращ.
– Сэ къэсщэхужынущ ар, – жиIащ абы.
5 Апхуэдэу щыхъум, БоIэз жиIащ:
– НэIумий деж ар къыщыпщэхуж махуэм
щхьэгъусэу къэпшэн хуейщ фызабэ Руфэ, моIэб
лъэпкъым щыщыр, Мэхълэн мыгъуэм къыщIэнар.
Фэ къуэ вгъуэта нэужь, Мэхълэн мыгъуэм и
къуэпсыр абы зэфIигъэувэжын икIи и мылъкури
къыхуэнэн щхьэкIэ.
6 Ар унэкъуэщ щэхужакIуэм идакъым:
– Абы щыгъуэм сэ а щIапIэр
къысхуэщэхужынукъым, сыхилъэфэнкIэ сошынэри.
Уэ езым къэщэхуж, сэ апхуэдэу схуэщIэнукъым, –
жиIащ.
7 (Япэм щыгъуэ Израилым хабзэ яIащ щIапIэр
щащэж-къыщащэхужым деж лъэныкъуитIым
языхэзым и вакъэ лъэныкъуэр зылъихрэ адрейм
ириту. Апхуэдэ щIыкIэкIэ я зэгурыIуэныгъэм къару
игъуэтырт.)
8 Арати, унэкъуэщ щэхужакIуэм, БоIэз «Уэ езым
къэщэхуж» жриIэри, и вакъэ лъэныкъуэр лъихащ.
9 Апхуэдэу щыхъум, БоIэз лъэпкъым и
нэхъыжьхэми цIыхубэми захуигъэзащ:
– Нобэ фэ фыщыхьэтщ Елимэлэхи, Къилиуэни,
Мэхълэни яйуэ щыта псори НэIумий деж
къызэрыщысщэхужым. 10 КъищынэмыщIауэ,
Мэхълэн къыщIэна фызабэ Руфэ, МоIэбей щыщыр,
щхьэгъусэу къызошэ: дунейм ехыжам и щIэиныр
езым и щIэблэм къылъысыжу, и къуэпсыр
лъэпкъым хэмыкIуэдыкIыжын, и цIэри и Iыхьлыхэм
ящымыгъупщэжу, жылэм и тхыдэм къыхэнэн
щхьэкIэ. А псом фэ нобэ фрищыхьэтщ!
11 Лъэпкъым и нэхъыжьхэми абдежым щызэхуэса
псоми «дрищыхьэтщ» жаIащ, икIи БоIэз
къехъуэхъуащ мы псалъэхэмкIэ:
Уи унэ къихьэ цIыхубз цIыкIур
Израил и унагъуэр зыгъэбэгъуа
Рэхъелрэ ЛеIэрэ хуэдэу,
Зиусхьэным быныфIэ ищI!
Ефрафэ и деж къулей ущыхъуи,
Бэтлъэхъем уи цIэр щрагъэлъапIэ!
12 А цIыхубз цIыкIумкIэ
Уэ къыпщIэхъуэну щIэблэр
Тэмар Ехьудэ къыхуилъхуа Пэрэз
И лъэпкъым хуэдэ Зиусхьэным ищI!

Даут бегъымбарым и лIакъуэр

13 Апхуэдэ щIыкIэкIэ БоIэз Руфэ къишэри,
щхьэгъусэ хуэхъуащ. БоIэз абы бгъэдыхьэри, Руфэ
Зиусхьэным и фIыгъэкIэ уэндэгъу хъури, къуэ
игъуэтащ. 14 ЦIыхубзхэм НэIумий къыжраIэрт:
Зиусхьэным и шыкурщ!
Нобэ бын順шэу укъигъэнакъым,
УзыпIыжыну къуэ уигъэгъуэтащ!
Уи щIалэ цIыкIум и цIэр
Израилым лъапIэ щрехъу!

[15] Абы уэ гъащIэр IэфI пщищIыжынущ,
Уи жьыщхьэ узыхуей ухуигъэзэнущ!
Ар къэзылъхуар уи нысэ цIыкIуу
ФIыщэу укъэзылъагъурщ,
УэркIэ къуибл нэхърэ нэхъыфIырщ!
[16] НэIумий сабий цIыкIур къищтэри, IэплIэкIэ
кърихьэкIыу, и куэщIым ису ипIащ. [17] Гъунэгъу
фызхэм «НэIумий къуэ къыхуалъхуащ» жаIэрт. Абы
цIэуэ Iубэд фIащащ. Ар Даут и адэ Исий и адэжырщ.
[18] Пэрэз и къуэпсыр мыращ:
Пэрэз и къуэщ Хъэцрэн,
[19] Хъэцрэн и къуэщ Рам,
Рам и къуэщ Iэминэдэб,
[20] Iэминэдэб и къуэщ Нэхъшун,
Нэхъшун и къуэщ Сэлмэний,
[21] Сэлмэний и къуэщ БоIэз,
БоIэз и къуэщ Iубэд,
[22] Iубэд и къуэщ Исий,
Исий и къуэщ Даут.

Инус Тхьэм и псалъэр къыщыхуехыу щиIуэтар ди эрэр къэмыунэху щIыкIэ еянэ лIэщIыгъуэращ. А зэманым Израилым и къэрал гъунапкъэхэм фIыуэ заубгъуат, куэд щIауэ журтхэм къеныкъуэкъу Ассирием и лъэкIыныгъэр къэтIэсхъат. Ассирием и къалащхьэ Нинуй дэсхэм Зиусхьэну Тхьэшхуэм и тезырыр къазэрыхуэблэгъар кIуэуэ яхуиIуэтэныр и жагъуэ дыдэт Инус, и лъэпкъым куэд щIауэ къебийхэм Тхьэр яхуэгумэщIэнкIэ шынэрти.

Тхьэм узэрыIэщIэкIыфын Iэмал зэрыщымыIэр, Абы и къарур зэрыиныр, итIани Ар зэрыгущIэгъулыр тхылъым къыдегъащIэ. Езым къыхиха лъэпкъым щыщ бегъымбар ерыщым и закъуэкъым Тхьэр зыхуэгумащIэр, зи гуэныхьхэр зыхуигъэгъур, атIэ цIыху мин куэд зыдэс мажусий къалэшхуэми игу щIэгъуащ Тхьэм, къалэдэсхэм тобэ къызэрахьыжу, ящIам зэрыхущIегъуэжу.

Тхьэм и гур сыт хуэдэ цIыхуми хуэхуабэу, хуэгумащIэу зэрыщытыр, жагъуэгъухэм хуэгущIэгъуншэу, щхьэхуещэу щыт Инусым зэремыщхьыр хъыбарым нэрылъагъу ещI.

Инус

Инус Тхьэм и псалъэр къыщыхуехыу щиIуэтар ди эрэр къэмыунэху щIыкIэ еянэ лIэщIыгъуэращ. А зэманым Израилым и къэрал гъунапкъэхэм фIыуэ заубгъуат, куэд щIауэ журтхэм къеныкъуэкъу Ассирием и лъэкIыныгъэр къэтIэсхъат. Ассирием и къалащхьэ Нинуй дэсхэм Зиусхьэну Тхьэшхуэм и тезырыр къазэрыхуэблэгъар кIуэуэ яхуиIуэтэнур и жагъуэ дыдэт Инус, и лъэпкъым куэд щIауэ къебийхэм Тхьэр яхуэгумэщIэнкIэ шынэрти.

Тхьэм узэрыIэщIэкIыфын Iэмал зэрыщымыIэр, Абы и къарур зэрыиныр, итIани Ар зэрыгущIэгъулыр тхылъым къыдегъащIэ. Езым къыхиха лъэпкъым щыщ бегъымбар ерыщым и закъуэкъым Тхьэр зыхуэгумащIэр, зи гуэныхьхэр зыхуигъэгъур, атIэ цIыху мин куэд зыдэс мажусий къалэшхуэми игу щIэгъуащ Тхьэм, къалэдэсхэм тобэ къызэрахьыжу, ящIам зэрыхущIегъуэжу.

Тхьэм и гур сыт хуэдэ цIыхуми хуэхуабэу, хуэгумащIэу зэрыщытыр, жагъуэгъухэм хуэгущIэгъуншэу, щхьэхуещэу щыт Инусым зэремыщхьыр хъыбарым нэрылъагъу ещI.

Инус Тхьэм и унафэр имыгъэзэщIэну мурад зэрищIар

1 Амыт и къуэ Инус Зиусхьэным и псалъэ къыхуехащ:
2 – Тэдж, Нинуй къалэшхуэм кIуэи, абы дэс цIыхухэм си тезыр къазэрытепсыхэнур яжеIэ, сыт щхьэкIэ жыпIэмэ я щIэпхъаджагъэхэм я хъыбар си деж къэсащ, – жиIащ Тхьэм.
3 Инус тэджщ, Зиусхьэным IэщIэкIыну мурад ищIри, ТаршишкIэ зэджэ щIыпIэ пхыдзам кIуэну ежьащ. Хы Iуфэм Iус Яфэ къалэм щынэсым, Таршиш кIуэ кхъухь къигъуэтщ, гъуэгупщIэ яритри итIысхьащ. Апхуэдэу, Инус Зиусхьэным IэщIэкIыну мурад зэрищIам тету, Таршиш кIуэну ежьащ.
4 Ауэ Зиусхьэным жьышхуэ кърригъапщэщ, тенджызым и гущIыIум толъкъун лъагэхэм закъыщригъэIэтри, кхъухьыр щIилъэфэн гъунэгъу хъуащ. 5 ХылIхэр гужьеящи, щхьэж и тхьэ йолъэIу, хьэпшып хьэлъэхэр ирадз, кхъухьыр нэхъ псынщIагъуэ ящIын щхьэкIэ.
Инус кхъухьым и лъабжьэм ехауэ IэфIу жейрт абы щыгъуэ.
6 Кхъухьым и тетыр Инус деж ехщ, къигъэушри:
– Щхьэ ужейрэ? Тэджи, уи тхьэм елъэIу; хэт ищIэрэ, игу дыкъэкIыжмэ, псым дримыгъэтхьэлэу дыкъригъэлынкIэ хъунщ, – жриIащ.
7 ХылIхэм жаIащ:
– Пхъэидзэ дывгъэщIи, мы дызыхэхуа гузэвэгъуэр зи лажьэр къэдывгъащIэ.
Пхъэидзэ ящIри, Инус и пхъэр къикIащ.
8 Апхуэдэу щыхъум, ахэр Инус еупщIащ:
– Мы дызыхэт гузэвэгъуэр зи лажьэр хэтми къыджеIэ. Уи IэщIагъэр сыт? Дэнэ укъикIрэ, дэнэ ущыщ, сыт хуэдэ лъэпкъ укъызыхэкIар? – жаIэри.
9 – Сэ сыжуртщ, щIылъэмрэ тенджызымрэ къэзыгъэщIауэ, уафэм щыIэ Тхьэуэ Зиусхьэныр зылъытэхэм сащыщщ, – жэуап яритыжащ абыхэм Инус.
10 Инус Зиусхьэным IэщIэкIын мурад зэриIэр кхъухьым исхэм щажриIэм, я гур кIуэдыпауэ къехъурджэуащ ахэр:
– Апхуэдэу щхьэ пщIа? – жаIэри.
11 Толъкъунхэр нэхъ ябгэ хъууэ щалъагъум, ахэр Инус еупщIащ:
– Тенджызыр сабырыжын щхьэкIэ сыт уэтщIэн хуейр? – жаIэри.
12 – Псым сыхэвдзи, сабырыжынущ. Сэ сощIэ толъкъунхэр си зэранкIэ къызэрыфтегуплIар, – яритыжащ жэуап Инус.
13 АрщхьэкIэ цIыхухэм кхъухьбэлагъхэмкIэ нэхъ хуабжьыжу псыр щIатхъун щIадзащ, псы Iуфэм есылIэн я гугъэу, ауэ къайхъулIэртэкъым, толъкъунхэр нэхъ ябгэжу къэукъубияти. 14 Зыри щымыхъужым, Зиусхьэным елъэIуащ ахэр:
– ДынолъэIу, Зиусхьэн, мы лIым и псэм дызэреIэм щхьэкIэ думыгъэкIуэд, псым зэрыхэддзэр гуэныхь тщумыщI, лажьэ имыIэу къыщIэкIмэ. Зиусхьэныр Уэращ, узыхуейр къыбогъэхъу, – жаIэри.
15 Абдежым Инус псым хадзащ, зэрыхадзэуи, псыр сабырыжащ. 16 ХылIхэр хуабжьу щышынащ Зиусхьэным, къурмэн хуаукIащ, псалъи ятащ Ар иджыри ягъэлъэпIэну.

Инус Тхьэм зэрелъэIуар

2 Зиусхьэным и IэмыркIэ Инус бдзэжьеишхуэм иригъэлъэтэхри, абы и кIуэцIым жэщищрэ махуищкIэ исащ.
2 Бдзэжьейм и кIуэцIым здисым, Зиусхьэну и Тхьэм елъэIуащ Инус:
3 – Гузэвэгъуэшхуэм сыхэту сынолъэIуати,

дэIэпыкъуэгъуншэу сыкъэбгъэнакъым.
Хьэдрыхэм и гущIэм силъу сыноджати
сызэхэпхащ.
4 Хым и кууупIэм сыхэбдзэри,
псы уэрхэр къыстебгъэджэлат,
Уи толъкъун ябгэхэр си щхьэщыгум
щызекIуэт.
5 СигукIэ жысIащ абы щыгъуэ:
«Уи щIыб къысхуэбгъэзауэ гу
къыслъыптэжкъым,
ИтIанэми уи Унэ лъапIэр иджыри
слъагъунущ».
6 Псым сыщIилъафэри,
кууупIэ щIэншэм сыщIэтIысыкIат,
псыхэкIэ удзхэм си щхьэм зыкъращэкIат.
7 Бгым и лъабжьэм сыщIэхуэри,
игъащIэкIэ сыкъыщIэмыкIыфыну
щIым сыщIихъумат.
Ауэ Уэ, Зиусхьэну си Тхьэ,
а псэзэпылъхьэпIэм псэууэ сыкъыхэпшащ!
8 Зиусхьэн, си псэр пыт къудейуэ,
сигу укъэкIыжри,
зыныщыпхуэзгъазэм, си лъэIур зэхэпхащ,
уи Унэ лъапIэм нэсащ.
9 Тхьэ нэпцIхэр зыгъэлъапIэхэм къыпхуаIэн
хуей пэжыгъэр IэщIыб ящIащ.
10 Ауэ сэ, фIыщIэ пхуэсщIыурэ,
къурмэн пхуэзукIынущ,
узэрызгъэгугъар згъэзэщIэнущ.
Зиусхьэныращ дыкъезыгъэлыр!
11 Абы иужькIэ, Зиусхьэным бдзэжьейр
къигъэжьыкхъури, Инус ныджэм
къытрыригъэдзэжащ.

Инус Тхьэм и унафэр зэригъэзэщIар

3 Зиусхьэным и псалъэ етIуанэу къыхуехащ
Инус:
2 – Тэдж, Нинуй къалэшхуэм кIуэи, бжесIар абы
дэс цIыхухэм яхуэIуатэ.
3 Инус тэджри Зиусхьэным къызэрыжриIам тету
Нинуй къалэ кIуащ. Нинуй къалэр апхуэдизкIэ
инти, махуищ нэхъ мащIэкIэ пхузэпычынутэкъым.
4 Арати, Инус къалэм дыхьащ. МахуэкIэ кIуа нэужь,
къэувыIэри, цIыхухэм мыпхуэдэ псалъэкIэ
захуигъэзащ:
– Махуэ плIыщI дэкIмэ, Тхьэм Нинуй
зэтрикъутэнущ, – жиIэри.
5 Нинуйдэсхэм ар щызэхахым, Тхьэм и псалъэр я
фIэщ хъуащ, нэщI ихьащ, цIыкIуи ини, зыри
къэмынэу псоми чэтэн джанэ кIыхь зыщатIэгъащ .
6 Нинуй къалэм и пащтыхьым деж а хъыбарыр
щынэсым, и тахътэм къытекIщ, и пащтыхь
щыгъыныр зыщихщ, абы ипIэкIэ чэтэн джанэ
зыщитIагъэри, сахуэм хэтIысхьащ. 7 Пащтыхьым
къыбгъэдэкIыу къалэм мыпхуэдэу щагъэIуащ:
– Пащтыхьымрэ и блыгущIэтхэмрэ я унафэкIэ
цIыхуми, Iэщ пIащэми, Iэщ цIыкIуми зыри яшхи
ирафи хъунукъыми, Iэщыр хъуакIуэ дэвмыгъэкI.
8 ЦIыхум имызакъуэу Iэщми чэтэн щэкI тефпхъуи,
Тхьэм фыхудэкъугъей, дэтхэнэ зыми
щIэпхъаджагъэ лэжьыныр, лей зехьэныр
щырырегъэт. 9 Хэт ищIэрэ, Тхьэр хущIегъуэжмэ, и
губжьыр къыттримыкъутэу дыкъелынкIэ хъунщ.
10 Тхьэм къалэдэсхэм ящIар, лей зехьэныр
зэрыщагъэтар щилъагъум, хущIегъуэжри,
насыпыншагъэу къахуигъэкIуэну жыхуиIар
къахуигъэкIуакъым.

Тхьэм и гущIэгъум Инус къызэригъэгубжьар

4 Инус хуабжьу и жагъуэ хъуащ ар икIи
къэгубжьащ. 2 Зиусхьэным зыхуигъазэри
жриIащ:
– Зиусхьэн, Iуэхур апхуэдэу зэрыхъунур си унэ
сыщIэсу жысIатэкъэ? СыщIэпхъуэу Таршиш
сыщIежьари аращ. Уи гум цIыхухэм фIы
зэрахуилъыр, гущIэгъу зэрахуууиIэр,
узэрытэмакъкIыхьыр, уи гур цIыхум яхуэхуабэ
зэпыту зэрыщытыр, уи тезырым ухущIегъуэжыну
узэрыхьэзырыр сщIэрт. 3 Иджы, Зиусхьэн, си
гъащIэр сIыхыж, сыпсэу нэхърэ сылIэмэ нэхъыфIщ.
4 – Абы щхьэкIэ укъэгубжь хъурэ-тIэ? – жиIэри,
Зиусхьэныр Инус къеупщIащ.
5 Инус къалэм дэкIри, абы и къуэкIыпIэ
лъэныкъуэмкIэ къэтIысащ. ПщыIэ игъэуври,
жьауапIэм щIэтIысхьащ, къалэм къыщыщIынур
илъагъун щхьэкIэ.
6 Зиусхьэну Тхьэм къэкIыгъэ къигъэкIри Инус
нэхърэ нэхъ лъагэу зригъэIэтащ, абы и щIагъ
жьауэм щIигъэсын, и гур дахэ хуищIыжын щхьэкIэ.
Инус хуабжьу щыгуфIыкIащ къэкIыгъэм.
7 Тхьэм и IэмыркIэ, етIуанэ махуэм, нэхулъэ
къищIа къудейуэ, хьэпIацIэм къэкIыгъэм и
лъабжьэр щIишхыкIри, къэкIыгъэр гъужащ.
8 Дыгъэм зиIэта нэужь, къуэкIыпIэмкIэ къикIыу жьы
хуабей кърigъэпщащ Тхьэм. Инус дыгъэ бзий
гуащIэм апхуэдизкIэ къыхигъэзыхьат, и къарур
щIихати, ажал къыхуигъэкIуэну елъэIуащ.
– Сыпсэу нэхърэ сылIэмэ нэхъыфIщ, – жиIэри.
9 Тхьэр Инус еупщIащ:
– КъэкIыгъэр зэрыгъужам щхьэкIэ угубжь хъурэ-
тIэ?
– Хъунущ, – жиIащ Инус. – Сызэгуэудыным
хуэдэущ сызэрыгубжьар!
10 Зиусхьэным къыпищащ итIанэ:
– Гугъу узыдемыхьа, къыумыгъэкIа, жэщым
къэкIыу етIуанэ махуэм гъужа къэкIыгъэм уигу
щIэгъуащ уэ. 11 АтIэ Сэ дауэ сигу щIэмыгъунрэ Iэ
ижьымрэ сэмэгумрэ зэхэзмыгъэкIыфу цIыху
минищэрэ тIощIым щIигъу зыдэс Нинуй

къалэшхуэм, абы я Iэщ хъушэхэм дауэ сащымысхьынрэ?

Ныбжьэгъу лъапIэхэ!

Iинджылыр Тхыгъэ ЛъапIэм (Библием) и зы Iыхьэщ. Iинджылым нэмыщI, Тхыгъэ ЛъапIэм хыхьащ Мусэ бегъымбарым итхыжа Теурэтыр, нэгъуэщI бегъымбархэм я тхылъхэр, икIи Забурыр. Тхьэм цIыху лъэпкъыр гуэныхьым къригъэлыну мурадышхуэ зэриIэр а тхылъхэм къыдагъащIэ. Ауэ а мурадышхуэр нэгъэсауэ белджылы къэзыщIыр Iинджылырщ.

Адыгэхэм хьэрыпыбзэм къыхэтхауэ къэдгъэсэбэп «Iинджыл» псалъэр нэхъапэу алыджыбзэм (пасэрей грекыбзэм) къыхэкIащ «Евангелион» и фIэщыгъэцIэу. «ХъыбарыфI» жиIэу аращ абы къикIыр. Езы Хьисэ Мэсихь и ущием фIищыжауэ щытащ апхуэдэу. Iинджылыр топсэлъыхь Хьисэ и гъащIэмрэ и лэжьыгъэмрэ, Абы цIыхур зыхуригъэджамрэ зыхуиущиямрэ, и IуэхущIафэ телъыджэхэм, Ар зэрылIа щIыкIэмрэ лIахэм къазэрыхэтэджыкIыжамрэ.

Iинджылым тхылъ тIощIрэ блырэ щызэхуэхьэсащ. Япэ ит тхылъиплIым Хьисэ Мэсихь и дуней гъащIэр къаIуэтэж. Ныбжьэгъу лъапIэ, иджыпсту пIэщIэлъ тхылъыр а тхылъиплIым ящыщ зыщ. Ар ди эрэм и япэ лIэщIыгъуэм и етIуанэ Iыхьэм Лукас итхыжащ. ЩIалэ ныбжьым щитам Лукас щIэныгъэ куу игъуэтауэ щытащ, дохутыр IэщIагъэм хуеджащ. Мажусий диныр IэщIыб ищIри, ар Хьисэ и Iумэтым иуващ, Хьисэ лIыкIуэ ищIа Паул щIыгъуу гъуэгуанэ куэд зэпичащ, абы пэжкIэ бгъэдэтащ. Iинджылым и япэ сатырхэм Лукас щыжеIэ нэхъапэм ятхауэ щыта хъыбархэмрэ зытепсэлъыхь Iуэхур зи нэгу щIэкIахэм я гукъэкIыжхэмрэ къызэригъэсэбэпар.

Ди эрэм и япэ лIэщIыгъуэм Палестинэм щекIуэкIа Iуэхугъуэхэрщ Iинджылым купщIэ хуэхъуар. А лъэхъэнэм Палестинэр рим императорхэм я IэмыщIэ илъащ. Ауэ абы щыпсэуа журтхэм я диныр яхъумэжын яхузэфIэкIащ. А диным и лъабжьэр – Теурэт Хабзэр – абыхэм Тхьэм къахилъхьауэ щытащ, Мусэ бегъымбарыр лIыкIуэ къищIри. Мусэ и ужькIэ бегъымбар куэдым жаIэу щытащ Мэсихьыр, Тхьэм и ЛIыкIуэр, дунейм къызэрытехьэнур, Абы цIыхур гуэныхьымрэ лIэныгъэмрэ я IэмыщIэ къызэрырихынур. И пIалъэр къэсри, Палестинэм щыщ Бэтлъэхьем къалэ цIыкIум къыщалъхуащ цIыхур куэд щIауэ зыпэплъэ Мэсихьыр – Иисус Христос. Ар дунейм къызэрытехьам и хъыбарыр дэтхэнэ цIыхум дежкIи хъыбар гуфIэгъуэщ, ар дэнэ щыпсэуми, сыт хуэдэбзэкIэ псалъэми. Ар зи фIэщ зыщI цIыхухэр гуэныхьымрэ ажалымрэ къригъэлыну Тхьэм къигъэкIуар Аращ.

Iинджылыр дунейм къызэрытехьар алыджыбзэщ, сыту жыпIэмэ а лъэхъэнэм Палестинэми абы пэгъунэгъу щIыпIэхэми а бзэр щацIыхуу, ирипсалъэу щытащ. Хьисэ и дин лъапIэр къызэрежьэ лъандэрэ блэкIа лIэщIыгъуэ тIощIым ар бзэ куэдыкIейкIэ зэрадзэкIащ.

Iинджылыр адыгэбзэкIэ япэ дыдэ къыщыдэкIар 1993 гъэрщ (Iинджыл псори щызэхуэхьэса «ХъыбарыфI» тхылъым иту). Ауэ нэхъри ебгъэфIакIуэ мыхъун щыIэкъым. Илъэс пщыкIуплI дэкIри 2007 гъэм а тхылъым аргуэру хэплъэжщ, хэлэжьыхьыжри, гъэтэрэзауэ щIэрыщIэу къыдагъэкIыжащ. Iинджылыр зэзыдзэкIахэмрэ редакторхэмрэ куэд яхузэфIэкIащ абы и купщIэр адыгэбзэкIэ еджэхэм я деж нахьэсынымкIэ. 1993 гъэм къыдагъэкIа Iинджылми 2007 гъэм къыдэкIами я текстыр нэхъри зэребгъэфIэкIуэфынум шэч хэлъкъым, ар адыгэхэм нэхъ благъэ, гурыIуэгъуэ, зэхэщIыкIыгъуэ ящыхъун папщIэ. Фи пащхьэ итлъхьэ тхылъым елэжьын щаублар 2002 гъэращ икIи, къапщтэмэ, ар щIэрыщIэу зэрадзэкIыжащ.

Хьисэ къыщалъхуари щапIари къуэкIыпIэ хэкущ икIи а щIыпIэм щызекIуэу щыта хабзэхэм щIапIыкIащ. Абы къыхэкIкIэ мы тхылъым и напэкIуэцIхэм къыщыгъэлъэгъуа хабзэхэр, а лъэхъэнэм псэуа цIыхухэм я дуней еплъыкIэр адыгэ тхылъеджэхэм благъэ, гурыIуэгъуэ ящыхъун хуейщ. А лъэхъэнэм Палестинэм щекIуэкIа гъащIэм, диным тхылъеджэ псори щымыгъуэзэнкIэ хъунущи, псалъэ гугъухэм, псалъэ тIорысэхэм я мыхьэнэм ухэзыгъэгъуазэ щапхъэхэр текст щIагъхэм тедзауэ хэдгъэхьащ. * нагъыщэкIэ къыхэгъэщхьэхукIа псалъэхэр гурыIуэгъуэ щыдощI тхылъым и кIэм ит псалъалъэм. Абы къищынэмыщIауэ, тхылъым и кIэм Палестинэми, Ерусэлими, Тхьэм и Унэми я сурэтхэр щывгъуэтынущ.

Библиер зэдзэкIынымкIэ Институтым и гуапэ хъунущ, мы тхылъымкIэ гу нэхъ зылъыфтахэмрэ фи чэнджэщхэмрэ.

Библиер зэдзэкIынымкIэ Институтым фIыщIэ яхуещI Лукас къиIуэтэжа Iинджылыр зэзыдзэкIахэмрэ текстым елэжьахэмрэ.

Библиер зэдзэкIынымкIэ Институт

Лукас

Ныбжьэгъу лъапIэхэ!
Iинджылыр Тхыгъэ ЛъапIэм (Библием) и зы Iыхьэщ. Iинджылым нэмыщI, Тхыгъэ ЛъапIэм хыхьащ Мусэ бегъымбарым итхыжа Теурэтыр, нэгъуэщI бегъымбархэм я тхылъхэр, икIи Забурыр. Тхьэм цIыху лъэпкъыр гуэныхьым къригъэлыну мурадышхуэ зэриIэр а тхылъхэм къыдагъащIэ. Ауэ а мурадышхуэр нэгъэсауэ белджылы къэзыщIыр Iинджылырщ.
Адыгэхэм хьэрыпыбзэм къыхэтхауэ къэдгъэсэбэп «Iинджыл» псалъэр нэхъапэу алыджыбзэм (пасэрей грекыбзэм) къыхэкIащ «Евангелион» и фIэщыгъэцIэу. «ХъыбарыфI» жиIэу аращ абы къикIыр. Езы Хьисэ Мэсихь и ущием фIищыжауэ щытащ апхуэдэу. Iинджылыр топсэлъыхь Хьисэ и гъащIэмрэ и лэжьыгъэмрэ, Абы цIыхур зыхуригъэджамрэ зыхуиущиямрэ, и IуэхущIафэ телъыджэхэм, Ар зэрылIа щIыкIэмрэ лIахэм къазэрыхэтэджыкIыжамрэ.
Iинджылым тхылъ тIощIрэ блырэ щызэхуэхьэсащ. Япэ ит тхылъиплIым Хьисэ Мэсихь и дуней гъащIэр къаIуэтэж. Ныбжьэгъу лъапIэ, иджыпсту пIэщIэлъ тхылъыр а тхылъиплIым ящыщ зыщ. Ар ди эрэм и япэ лIэщIыгъуэм и етIуанэ Iыхьэм Лукас итхыжащ. ЩIалэ ныбжьым щитам Лукас щIэныгъэ куу игъуэтауэ щытащ, дохутыр IэщIагъэм хуеджащ. Мажусий диныр IэщIыб ищIри, ар Хьисэ и Iумэтым иуващ, Хьисэ лIыкIуэ ищIа Паул щIыгъуу гъуэгуанэ куэд зэпичащ, абы пэжкIэ бгъэдэтащ. Iинджылым и япэ сатырхэм Лукас щыжеIэ нэхъапэм ятхауэ щыта хъыбархэмрэ зытепсэлъыхь Iуэхур зи нэгу щIэкIахэм я гукъэкIыжхэмрэ къызэригъэсэбэпар.
Ди эрэм и япэ лIэщIыгъуэм Палестинэм щекIуэкIа Iуэхугъуэхэрщ Iинджылым купщIэ хуэхъуар. А лъэхъэнэм Палестинэр рим императорхэм я IэмыщIэ илъащ. Ауэ абы щыпсэуа журтхэм я диныр яхъумэжын яхузэфIэкIащ. А диным и лъабжьэр – Теурэт Хабзэр – абыхэм Тхьэм къахилъхьауэ щытащ, Мусэ бегъымбарыр лIыкIуэ къищIри. Мусэ и ужькIэ бегъымбар куэдым жаIэу щытащ Мэсихьыр, Тхьэм и ЛIыкIуэр, дунейм къызэрытехьэнур, Абы цIыхур гуэныхьымрэ лIэныгъэмрэ я IэмыщIэ къызэрырихынур. И пIалъэр къэсри, Палестинэм щыщ Бэтлъэхьем къалэ цIыкIум къыщалъхуащ цIыхур куэд щIауэ зыпэплъэ Мэсихьыр – Иисус Христос. Ар дунейм къызэрытехьам и хъыбарыр дэтхэнэ цIыхум дежкIи хъыбар гуфIэгъуэщ, ар дэнэ щыпсэуми, сыт хуэдэбзэкIэ псалъэми. Ар зи фIэщ зыщI цIыхухэр гуэныхьымрэ ажалымрэ кърригъэлыну Тхьэм къигъэкIуар Аращ.
Iинджылыр дунейм къызэрытехьар алыджыбзэщ, сыту жыпIэмэ а лъэхъэнэм Палестинэми абы пэгъунэгъу щIыпIэхэми а бзэр щацIыхуу, ирипсалъэу щытащ. Хьисэ и дин лъапIэр къызэрежьэ лъандэрэ блэкIа лIэщIыгъуэ тIощIым ар бзэ куэдыкIейкIэ зэрадзэкIащ.
Iинджылыр адыгэбзэкIэ япэ дыдэ къыщыдэкIар 1993 гъэрщ (Iинджыл псори щызэхуэхьэса «ХъыбарыфI» тхылъым иту). Ауэ нэхъри ебгъэфIакIуэ мыхъун щыIэкъым. Илъэс пщыкIуплI дэкIри 2007 гъэм а тхылъым аргуэру хэплъэжщ, хэлэжьыхьыжри, гъэтэрэзауэ щIэрыщIэу къыдагъэкIыжащ. Iинджылыр зэзыдзэкIахэмрэ редакторхэмрэ куэд яхузэфIэкIащ абы и купщIэр адыгэбзэкIэ еджэхэм я деж нахьэсынымкIэ. 1993 гъэм къыдагъэкIа Iинджылми 2007 гъэм къыдэкIами я текстыр нэхъри зэребгъэфIэкIуэфынум шэч хэлъкъым, ар адыгэхэм нэхъ благъэ, гурыIуэгъуэ, зэхэщIыкIыгъуэ ящыхъун папщIэ. Фи пащхьэ итлъхьэ тхылъым елэжьын щаублар 2002 гъэращ икIи, къапщтэмэ, ар щIэрыщIэу зэрадзэкIыжащ.
Хьисэ къыщалъхуари щапIари къуэкIыпIэ хэкущ икIи а щIыпIэм щызекIуэу щыта хабзэхэм щIапIыкIащ. Абы къыхэкIкIэ мы тхылъым и напэкIуэцIхэм къыщыгъэлъэгъуа хабзэхэр, а лъэхъэнэм псэуа цIыхухэм я дуней еплъыкIэр адыгэ тхылъеджэхэм благъэ, гурыIуэгъуэ ящыхъун хуейщ. А лъэхъэнэм Палестинэм щекIуэкIа гъащIэм, диным тхылъеджэ псори щымыгъуэзэнкIэ хъунущи, псалъэ гугъухэм, псалъэ тIорысэхэм я мыхьэнэм ухэзыгъэгъуазэ щапхъэхэр текст щIагъхэм тедзауэ хэдгъэхьащ. * нагъыщэкIэ къыхэгъэщхьэхукIа псалъэхэр гурыIуэгъуэ щыдощI тхылъым и кIэм ит псалъалъэм. Абы къищынэмыщIауэ, тхылъым и кIэм Палестинэми, Ерусэлими, Тхьэм и Унэми я сурэтхэр щывгъуэтынущ.
Библиер зэдзэкIынымкIэ Институтым и гуапэ хъунущ, мы тхылъымкIэ гу нэхъ зылъыфтахэмрэ фи чэнджэщхэмрэ.

Библиер зэдзэкIынымкIэ Институтым фIыщIэ яхуещI Лукас къиIуэтэжа Iинджылыр зэзыдзэкIахэмрэ текстым елэжьахэмрэ.

Библиер зэдзэкIынымкIэ Институт

ПэщIэдзэ Iыхьэ

1 Ди деж къыщыхъуа Iуэхугъуэхэм теухуа
хъыбар къэрагъэжьауэ куэдым ятхыж. 2 А
Iуэхугъуэхэм къызэрыщIадзэрэ ахэр зи нэгу
щIэкIауэ Тхьэм и Псалъэр цIыхум яхэзылъхьэу
щытахэм къыджаIэжаращ а хъыбархэм лъабжьэ
хуэхъуар. 3 Арати, сэри а Iуэхугъуэхэм я щIэдзапIэ
дыдэм щезгъажьэри, къанэ щымыIэу псори
щызэхэзгъэкIым, зи пщIэр лъагэ Теофил ,
хъыбарыр зэкIэлъыкIуэу ныпхуэстхыну мурад
сщIащ, 4 узыхуаущия Iуэхум и пэжыпIэр пщIэн
щхьэкIэ.

Яхья бегъымбарыр къызэралъхунур мелыIычым къызэрыжиIар

5 Ехьудейм* и пащтыхь Хьирэд* и тетыгъуэ
зэманым Зэчрей и цIэу дин гъуазэ* гуэр псэуащ. Ар
Абий къытехъукIыжа дин гъуазэ гупым яхэтащ. Абы
и щхьэгъусэ Елисавэ Хьэрун къытехъукIыжахэм
ящыщт. 6 Зиусхьэну* Тхьэм и пащхьэм цIыху
щыпкъэу итт тIури, Абы и хабзэхэмрэ и унафэхэмрэ
ядэбгъуэн щымыIэу ягъэзащIэу. 7 Ауэ ахэр
бынуншэт, Елисавэ фызмылъхуэти, абы
къищынэмыщIауэ тIуми я ныбжьыр фIыуэ
хэкIуэтат.
8 Зэчрей зыхэт дин гъуазэ гупым я чэзур къэсауэ,
Тхьэм и Унэм* дин Iуэху щилэжьырт зэгуэрым.
9 Дин гъуазэхэм я хабзэм тету пхъэидзэ щащIым,
Зиусхьэным и Унэм щIыхьэу, мэ дахэ къызыхих
сагъыз Тхьэм папщIэ игъэсын хуейуэ къылъысащ
Зэчрей. 10 Тхьэм и Унэр зыдэт пщIантIэм цIыхубэр
тхьэ щелъэIурт Зэчрей сагъызыр щигъэс сыхьэтым.
11 Сагъыз гъэсыпIэм ижьырабгъумкIэ Зиусхьэным и
мелыIыч Зэчрей къыщыхуэхутащ. 12 Ар щилъагъум,
къащтэри, Зэчрей хуабжьу шынащ. 13 Ауэ
мелыIычым къыжриIащ:
– Умышынэ, Зэчрей. Уи лъэIур Тхьэм зэхихащ. Уи
щхьэгъусэ Елисавэ къуэ къыпхуилъхунущ, уэ абы
фIэпщынур Яхьящ. 14 ГуфIэгъуэрэ насыпрэ
къыпхудэкIуэнущ абы икIи ар дунейм
къызэрытехьам щхьэкIэ цIыху куэд гуфIэнущ.
15 Сыту жыпIэмэ Зиусхьэным и пащхьэм цIыху
щэджащэу итынущ ар, сани нэгъуэщI фади
ефэнукъым. И анэм и ныбэм щилъыну зэманым
щыщIэдзауэ, Тхьэм и Псэр* и гум хыхьауэ
щытынущ ар. 16 Я Тхьэу Зиусхьэным и гъуэгум
израил лъэпкъым щыщу куэд тришэжынущ.
17 Тхьэм и Псэр Иляс бегъымбарым* и гум илъу
зэрыщытам хуэдэу, абыи и гум илъу икIи Иляс иIа
лъэкIыныгъэр иIэу Зиусхьэным ипэ къихуэу
цIыхухэм къахыхьэнущ ар. Адэхэмрэ бынхэмрэ зэфI
ищIыжынущ, Тхьэм емыдаIуэхэр цIыху щыпкъэхэм
я гъуэгум тришэнущ, израил лъэпкъыр Зиусхьэным
и къэкIуэгъуэм хуигъэхьэзырынущ.
18 – Ар зэрыпэжыр дауэ сэ къызэрысщIэнур? –
жиIэри еупщIащ Зэчрей мелыIычым. – Сэ лIыжь
сыхъуащ, си щхьэгъусэми и ныбжьыр хэкIуэтащ.
19 – Тхьэм и пащхьэ ит ДжэбрэIилыр сэращ, а
хъыбарыфIыр къыпхузигъэхьащ Тхьэм, – жиIащ
мелыIычым. 20 – Аращи, и чэзум къэхъун хуейуэ
бжесIар уи фIэщ зэрымыхъуам щхьэкIэ уи бзэр
иубыдынурэ умыпсэлъэфу ущытынущ, а Iуэхур
зэщIэху.
21 Зэчрей Тхьэм и Унэм зэрызыщиIэжьэр
ягъэщIагъуэу, цIыхубэр пщIантIэм
къыщыпэплъэрт. 22 Ар Тхьэм и Унэм
къыщIэкIыжащ, ауэ цIыхухэм епсэлъэфакъым.
ИтIанэ къагурыIуащ Тхьэм и Унэм абы телъыджэ
гуэр зэрыщилъэгъуар. Зэчрей
псэлъэжыфыртэкъым, IэпэтэрмэшкIэ цIыхухэм
зыгуэр яригъэлъагъу фIэкIа.
23 Тхьэм и Унэм щылэжьэн щыхуей махуэхэр
щиухым, Зэчрей и унэ кIуэжащ. 24 Абы и ужькIэ куэд
дэмыкIыу, Зэчрей и фыз Елисавэ лъэщыджэ хъури,
цIыхухэм мазитхукIэ защибзыщIащ. 25 Абы
мыпхуэдэу жиIэрт: «Ар къысхуэзыщIар
Зиусхьэнырщ, и нэфI къысщыхуэри, си напэр
щIытекI емыкIур сщхьэщихащ иджы».

Мэрям мелыIычыр къызэрыхуэкIуар

26 Елисавэ мазих пIалъэм иту, Гэлилей хэкум*
хыхьэ Нэзэрэт къуажэм дэс пщащэм, МэрямкIэ
зэджэм, деж Тхьэм ДжэбрэIил мелыIычыр
къигъэкIуащ. Исуф и цIэу Даут бегъымбарым*
къытехъукIыжа лIы гуэррэ Мэрямрэ зэрышэн
хуейуэ зэгурыIуауэ щытт. 28 Абы деж щIыхьэри,
мелыIычым жиIащ:
– Сэлам узох, Тхьэм и нэфIыр зыщыхуа.
Зиусхьэным и нэIэ къыптет зэпытщ.
29 МелыIычым къыжриIа псалъэм бзылъхугъэр
хуабжьу игъэпIейтеящ икIи абы и сэламым
игъэгупсысащ.
30 – Умышынэ, Мэрям, – жиIащ абы, – Тхьэм и нэфI
къыпщыхуащ. 31 Уэ лъэщыджэ ухъунурэ къуэ
бгъуэтынущ, уэ Абы фIэпщынур Хьисэщ . 32 Ар цIыху
щэджащэ хъунущ, Я Нэхъ Лъагэм и КъуэкIэ
еджэнущ Абы. И адэжь Даут и тахътэр Зиусхьэну

Тхьэм къритынущ Абы. 33 Екъуб* къытехъукIа
лъэпкъым я тепщэу игъащIэкIэ щытынущ, и
тепщэныгъэми кIэ иIэнукъым.
34 – Сыхъыджэбздэсу ар дауэ къызэрыхъунур? –
еупщIащ Мэрям мелыIычым.
35 – Тхьэм и Псэр къыпхуехынурэ Я Нэхъ Лъагэм и
къарур къыпщхьэщыувэнущ. Абы къыхэкIкIэ,
къэплъхуну сабийр Тхьэм ейуэ щытынущ икIи
Тхьэм и КъуэкIэ еджэнущ Абы. 36 Уи благъэ Елисавэ,
сабий иIэнукъым жыхуаIэу щытари, и жьыщхьэ
лъэщыджэ хъуауэ, мазэ еханэм итщ, щIалэ цIыкIу
поплъэ; 37 Тхьэм лъэмыкIын зыри щыIэкъым.
38 – Зиусхьэным и IэмыщIэм силъщ, – жиIащ
Мэрям. – Уэ зэрыжыпIам тету ирехъу псори.
Мэрям къигъанэри, мелыIычыр щIэкIыжащ.

Мэрям Елисавэ деж зэрыкIуар

39 Абы и ужькIэ куэд дэмыкIыу, Мэрям
зигъэхьэзырри, Ехьудей хэкум и бгылъэ щIыпIэм ит
къуажэм пIащIэу кIуащ. 40 Щынэсым, Зэчрей и унэм
щIыхьэри, абы Елисавэ сэлам ирихащ. 41 Елисавэ
Мэрям и сэламыр щызэхихым, абы и ныбэм илъ
сабийм зигъэхъеящ икIи Тхьэм и Псэр Елисавэ и
гум хыхьащ. 42 Макъ лъагэкIэ къэпсалъэри, Елисавэ
жиIащ:
– ЦIыхубз псоми я нэхъ лейуэ Тхьэр фIыгъуэкIэ
къыпхуэупсащ! Къэплъхун хуей сабийм Тхьэм и
нэфIыр къыщыхуащ! 43 Си Зиусхьэным и анэр си
деж къэкIуэну схуэфащэ сэ? 44 Уи сэламыр
щызэхэсхым, си ныбэм илъ сабийм гуфIэгъуэшхуэр
иIэу зигъэхъеящ. 45 Зиусхьэным къыжиIар
зэрызэщIэнур уи фIэщ хъуащи, гъуэгу махуэ
утеуващ.
46 Абы и ужькIэ Мэрям жиIащ:
– Си гущIэм щIыхьышхуэ къыщыхуоуш
Зиусхьэным!
47 Си Тхьэу си КъегъэлакIуэм щогуфIыкIыр си
псэр,
48 пщIэ зимыIэ сэ, и унэIутым, гу къыслъитащи.
Нобэ щыщIэдзауэ къэхъуну щIэблэ псоми
сынасыпыфIэу жаIэнущ,
49 Тхьэ Лъэщым телъыджэлажьэ къысхуищIащи.
ПхуэмыIуэтэну лъапIэщ Абы и цIэр.
50 Зы щIэблэм адрей щIэблэр кIэлъыкIуэу,
Тхьэр псоми яхуэгумащIэщ Ар зылъытэхэм.
51 Iуэху телъыджэ куэд и IэкIэ зэфIигъэкIащ,
гупсысэ пагэ зигу илъхэм яхурикъуащ.
52 Тепщэхэр я тахътэм къридзыхри,
пщIэ зыхуамыщI цIыхухэм я пщIэр иIэтащ.
53 ХуэмыщIауэ псэухэм фIыгъуэкIэ яхуэупсащ,
къулейхэр IэнэщIу иутIыпщыжащ.
54 Ди адэжьхэр зэригъэгугъам тету,
и IуэхутхьэбзащIэ Израилым дэIэпыкъуэгъу
хуэхъуащ,
Ибрэхьимрэ* абы къытехъукIыжахэмрэ
игъащIэкIэ яхуэгумэщIэну псалъэ зэритар
ищIэжырти.
56 Елисавэ деж мазищ хуэдизкIэ щыхьэщIа нэужь,
Мэрям и унэ кIуэжащ.

Яхья бегъымбарыр къызэралъхуар

57 И пIалъэр къэсри, Елисавэ къуэ къилъхуащ.
58 Зиусхьэным абы апхуэдэ фIыгъуэшхуэ
къызэрыхуищIар щызэхахым, и гуфIэгъуэр
даIыгъын папщIэ, и гъунэгъухэмрэ и благъэхэмрэ
къызэхуэсащ. 59 Махуэ еянэм, сабийр сунэт ящIыну
цIыхухэр щызэхуэсым, и адэм и цIэр, Зэчрей, и
къуэми фIащыну мурад ящIат. 60 Ауэ сабийм и анэм
яхуимыдэу къажриIащ:
– Зэчрейкъым, атIэ Яхьящ абы фIэтщынур.
61 – Апхуэдэу зэджэ уи Iыхьлыхэм яхэткъым, –
къыжраIащ абыхэм. 62 ИтIанэ IэпэтэрмэшкIэ сабийм
и адэм еупщIащ цIэуэ фIищынумкIэ.
63 Зэчрей пхъэбгъу кIапэ къригъэхьри, псоми
яфIэтелъыджэу, мыпхуэдэу тритхащ: «Абы
фIэтщынур Яхьящ». 64 Абдеж дыдэм и бзэр
къиутIыпщыжщ, къэпсалъэри, Тхьэр игъэлъэпIащ
абы. 65 Я гъунэгъу псори хуабжьу шынат икIи
Ехьудей хэкум и бгылъэ щIыпIэхэм а Iуэхум фIэкIа
нэгъуэщI щагъэхъыбарыжтэкъым. 66 А псори
зэхэзыхахэм, а Iуэхум егупсысурэ, ягукIэ мыпхуэдэу
жаIэрт: «Мы сабийм къыхэкIынур хэту пIэрэ?»
Зиусхьэным и нэIэр сабийм зэрытримыгъэкIыр
къагурыIуати, арат абыхэм апхуэдэу щIыжаIэр.

Зэчрей Тхьэм и псалъэ къызэрыжиIар

67 Сабийм и адэм и гум Тхьэм и Псэр хыхьэри, мы
псалъэхэр къыжиIащ:
68 – Ди Зиусхьэну Израилым ди Тхьэр
дывгъэгъэлъапIэ,
и лъэпкъым щIэгъэкъуэн къытхуэхъуащи,
щхьэхуитыныгъэ къыдитащи.
69 Пасэ зэманым Тхьэм къыхихауэ щыта
бегъымбархэм* я жьэкIэ дыкъызэригъэгугъам тету,
и IуэхутхьэбзащIэу щыта Даут бегъымбарым
къытехъукIауэ,
КъегъэлакIуэ лъэщ къытхуигъэкIуащ.
71 Абы ди бийхэмрэ дыкъэзылъагъу мыхъухэмрэ
дакърригъэлынущ.
72 Ди адэжьхэм яхуэгумэщIэну икIи и
ЗэухылIэныгъэ лъапIэу* абыхэм ярищIылIар игу
иригъэлъыну къигъэгугъащ ахэр.
73 Тхьэм ди адэжь Ибрэхьим псалъэ быдэ иритащ,
ди бийхэм дакъыIэщIихыжыну икIи шынэ
дымыщIэу и гъуэгу дытригъэтыну,
75 дыпсэуху гу къабзэрэ напэ хужькIэ и пащхьэ
дитын щхьэкIэ.
76 Ауэ уэ, си щIалэ, Я Нэхъ Лъагэм и бегъымбаркIэ
къоджэнущ,

Зиусхьэным и гъуэгур хуэбгъэхьэзырыну, Абы япэ
уиту цIыхухэм уахыхьэнущи.
77 Зиусхьэным и лъэпкъым я гуэныхьхэр
къахуигъэгъуу къызэрыригъэлынур уэ абыхэм
яхуэпIуэтэнущ.
78 Зигу дапщэщи къытхуэфI ди Тхьэм дыгъэ
къыкъуэкIым хуэдэу Нэхушхуэ уафэм
къытхуригъэхынущ,
79 ажалым и бжьыр зытелъхэмрэ кIыфIыгъэм хэту
псэухэмрэ къыттепсэн
икIи мамырыгъэм и гъуэгум дытришэн щхьэкIэ.
80 Сабийр хэхъуэрт, гукIи псэкIи зиужьырт. Тхьэм
израил лъэпкъым яхуигъэкIуэху, ар къумым
щыпсэуащ.

Хьисэ къызэралъхуар

2 А махуэхэм Рим къэралыгъуэшхуэм щыпсэу
цIыху псори ябжын хуейуэ къайсэр Август
унафэ къыдигъэкIащ. 2 Ар къыщыхъуар Курний
Сирием и унафэщIу щыщыта зэманырщ, абы
щыгъуэщ цIыхухэр япэ дыдэу щабжар. 3 Арати,
зрагъэбжын щхьэкIэ, щхьэж и къуэпсыр къыщежьэ
жылэм кIуэжащ. 4 Псоми хуэдэу, Исуфи Гэлилей
хэкум хиубыдэ Нэзэрэт къуажэм икIри, Ехьудей
хэкум ит, Даут къыщалъхуа Бэтлъэхъем къуажэм
кIуащ, Исуф езыр Даут къытехъукIыжахэм ящыщти.
5 Зригъэбжыну щыкIуэм, Исуф и къэшэн Мэрям
лъэщыджэшхуэ хъуауэ щIыгъут. 6 ЗдэкIуэм нэсауэ,
Мэрям и лъхуэгъуэр къэсри, 7 и щыпэлъхуу щIалэ
къилъхуащ. Хъыданжэрумэм кIуэцIишыхьри,
жэмэщым щIэт шхалъэм дилъхьащ, къуажэм
къэкIуа цIыхур зэрыIувым къыхэкIкIэ егъэзыпIэ
къалъысатэкъыми.

Мэлыхъуэхэм мелыIыч къаззэрыхуехар

8 А щIыпIэм пэмыжыжьэу, мэлыхъуэ гуп губгъуэм
ист, я мэл хъушэхэр жэщкIэ яхъумэу.
9 Зиусхьэным и мелыIыч я пащхьэм къихутэри,
Зиусхьэным и нэхур абыхэм къатепсащ.
Къащытепсэм, хуабжьу шынащ ахэр. 10 Ауэ
мелыIычым къажриIащ:
– Фымышынэ! ГуфIэгъуэ иным и хъыбар
зэрылъэпкъыу къыфхуэсхьащ.
11 Фыкъезыгъэлынур Даут и къуажэм нобэ
къыщалъхуащ. Зиусхьэныр, Мэсихь* хъужыр аращ.
12 Мыпхуэдэущ ар къызэрыфцIыхунур: жэмэщым
щIэт шхалъэм дэлъу, сабий къалъхуагъащIэ
хъыданжэрумэм кIуэцIышыхьауэ къэвгъуэтынущ.
13 А мелыIычым нэгъуэщI мелыIыч гупышхуэ
напIэзыпIэм гъусэ къыхуэхъури, Тхьэм щIыхь
хуащIурэ, жаIащ:
14 – Уафэм щIыхьыр Тхьэм щейщ!
ЩIылъэми Тхьэр зыхуэарэзыхэм я гур
гупсэхугъуэкIэ гъэнщIауэ щытщ!
15 МелыIычхэм уафэм заIэтыжа нэужь,
мэлыхъуэхэм жаIащ: «ДывгъакIуи, Бэтлъэхъем
къыщыхъуауэ Зиусхьэным зи гугъу къытхуищIа
Iуэхум девгъэплъ». 16 Арати, ахэр пIащIэу кIуэри,
Мэрями, Исуфи, шхалъэм дэлъ сабийри
къагъуэтащ. 17 Къыщагъуэтым, сабийм теухуауэ
мелыIычым къажриIар Мэрямрэ Исуфрэ
хуаIуэтэжащ. 18 Мэлыхъуэхэм я хъыбарыр зэхэзыха
псоми ар ягъэщIэгъуащ. 19 Мэрям а псори игу
ириубыдэрт икIи егупсысырт. 20 Мэлыхъуэхэм
зэхахамрэ ялъэгъуа псомрэ щхьэкIэ Тхьэм щIыхь
хуащIрэ щытхъу хужаIэу ягъэзэжащ, мелыIычым
къазэрыжриIам хуэдабзэу псори я нэкIэ
ялъэгъуати.

Исуфрэ Мэрямрэ Хьисэ цIыкIу Тхьэм и Унэм зэрахьар

21 Махуий дэкIауэ, сабийр сунэт ящIын хуей
щыхъум, Мэрям лъэщыджэ мыхъу щIыкIэ
мелыIычым къыжриIам тету щIалэ цIыкIум Хьисэ
фIащащ.
22 Мусэ бегъымбарым къыхуеха Теурэт* Хабзэм и
унафэм тету Исуфрэ Мэрямрэ зыщагъэкъэбзэжын
хуей махуэхэр блэкIа нэужь, сабийр Ерусэлим
яхьащ, Зиусхьэным и пащхьэм ирахьэн папщIэ,
23 сыту жыпIэмэ Зиусхьэным и Хабзэм мыпхуэдэ
унафэ итщ: «Щыпэлъхуу дунейм къытехьэ дэтхэнэ
хъулъхугъэри Зиусхьэным ейуэ щытын хуейщ».
24 Абы къищынэмыщIауэ, Зиусхьэным и Хабзэм
ипкъ иткIэ, абыхэм «губгъуэ тхьэрыкъуитI е
тхьэрыкъуэ шыритI» къурмэну яукIын хуейт.
25 Шемэн и цIэу лIы гуэр Ерусэлим щыпсэуащ а
лъэхъэнэм. Ар езыр цIыху щыпкъэт, Тхьэм и жыIэ
тIу зымыщIт, Тхьэм Израилым и гуныкъуэгъуэр
игъэтIысу и гур фIы щищIыжыну пIалъэм пэплъэрт,
Тхьэм и Псэр и гъусэ зэпытт. 26 Тхьэм и Псэм
къригъэщIауэ ар щыгъуазэт Зиусхьэным
къигъэкIуэн хуей Мэсихьыр и нэкIэ имылъэгъуауэ
дунейм зэремыхыжынур. 27 Арати, Шемэн Тхьэм и
Псэм къришажьэри, Тхьэм и Унэм щIишащ.
Сабийм теухуауэ Теурэт Хабзэм гъэзэщIапхъэу
къигъэув псори зэфIагъэкIыну Исуфрэ Мэрямрэ
Хьисэ цIыкIу Тхьэм и Унэм щыщIахьэм, 28 Шемэн
сабийр IэплIэкIэ къищтэщ, Тхьэм щIыхь хуищIри,
жиIащ:
29 – Иджы, Зиусхьэн, уи унэIуту щыт сэ си гур
зэгъауэ сыбоутIыпщыж, псалъэ жыпIам тету;
30 лъэпкъ псоми я пащхьэм щыбгъэхьэзыра уи
КъегъэлакIуэр си нэкIэ слъэгъуащи.
32 Абы Тхьэм и пэжыгъэм и нэхур мажусий*
лъэпкъхэм къатригъэпсэнущ
икIи уи лъэпкъыу уи израилым и щIыхьыр
иIэтынущ.
33 Хьисэ теухуауэ Шемэн жиIар Исуфрэ Мэрямрэ
яфIэтелъыджэ хъуащ. 34 Ар абыхэм Тхьэм и цIэкIэ

яхуэхъуахъуэри, сабийм и анэ Мэрям мыпхуэдэу
жриIащ:
– Мы си IэплIэм илъ щIалэм Израилым и цIыху
куэд текIуэдэнущ, куэди къригъэлынущ икIи
куэдым ямыдэн нэщэнэ Тхьэм ищIынущ мыр.
35 Апхуэдэу цIыху куэдым я гурылъ щэхухэр нахуэ
къэхъунущ. Уэ езым уи псэр, джатэм къиуIам
хуэдэу, гукъеяуэм къиуIэнущ.
36 Ашер къытехъукIыжа ФэнуIил ипхъу Хъанэ,
Тхьэм и бегъымбарыр, абы щыIэт. И ныбжьыр
фIыуэ хэкIуэтат абы. ДэкIуэри, илъэсибл фIэкIа
зэдэмыпсэуауэ, 37 и лIыр дунейм ехыжри, фызабэу
къэнауэ псэурт ар. И ныбжьыр илъэс пщIейрэ
плIырэ ирикъуат. А цIыхубзым Тхьэм и Унэр зэи
ибгынэртэкъым. Тхьэр жэщи махуи игъэлъапIэрт,
елъэIурт, нэщI ис зэпытт. 38 Ар асыхьэтым абыхэм
къабгъэдыхьэри, Тхьэм щытхъу хужиIащ. Ерусэлим
Тхьэм хуит щищIыжынум пэплъэ псоми сабийм и
хъыбар яхуиIуатэу щIидзащ итIанэ.
39 Зиусхьэным и Хабзэм тету псори ягъэзэщIа
нэужь, Мэрямрэ Исуфрэ Гэлилей хэкум ит я къуажэ
Нэзэрэт ягъэзэжащ. 40 Сабийр хэхъуэрт, акъылрэ
къарурэ зыхилъхьэрт, Тхьэм и нэфI къыщыхуэ
зэпытт.

НыбжьыщIэ Хьисэ Тхьэм и Унэм зэрыкIуар

41 Хьисэ и адэмрэ и анэмрэ гъэ къэс Ерусэлим кIуэ
я хабзэт, IутIыж* щынэ щаукI махуэшхуэм хэтыну.
42 Хьисэ и ныбжьыр илъэс пщыкIутI щрикъум, я
хабзэм тету, ахэр Ерусэлим кIуащ, махуэшхуэм
хэтыну. 43 Абы и ужькIэ ахэр къежьэжащ, ауэ
Мэрямрэ Исуфрэ ямыщIэу, Хьисэ Ерусэлим
къыдэнащ. 44 Гъуэгум къадытетхэм Ар яхэт я гугъэу,
Мэрямрэ Исуфрэ зы махуэ гъуэгуанэ якIуа нэужь, я
благъэхэм, я цIыхугъэхэм деж щIалэр щалъыхъуэн
щIадзащ. 45 Щамыгъуэтыжым, абы лъыхъуэурэ,
Ерусэлим ягъэзэжащ. 46 Махуищ дэкIауэ, Хьисэ дин
егъэджакIуэхэм яхэсу икIи абыхэм жаIэм едаIуэрэ
еупщIу Тхьэм и Унэр зыдэт пщIантIэм
къыщагъуэтыжащ. 47 КъедаIуэ псоми
яфIэтелъыджэт Абы иIэ зэхэщIыкIымрэ и
жэуапхэмрэ. 48 Хьисэ къыщалъагъум, Мэрямрэ
Исуфрэ ягъэщIэгъуащ.
– Си щIалэ! Сыт къыдэпщIар? – жиIащ и анэм. – Уи
адэмрэ сэрэ гузэвэгъуэр ди псэм телъу
укъыдолъыхъуэ.
49 – Сыт сыкъыщIэфлъыхъуэр? – жиIащ Хьисэ. – Си
Адэр здэщыIэм сэри сыщыIэн зэрыхуейр фымыщIэу
ара?
50 Ауэ абыхэм къагурыIуакъым Хьисэ жиIам
къригъэкIар. 51 Мэрямрэ Исуфрэ я гъусэу Хьисэ
Нэзэрэт игъэзэжри, жыIэщIэ цIыкIуу къекIуэкIащ.
ЩIалэм дилъагъу Iуэхугъуэ псори
зыщимыгъэгъупщэу, и анэм игу ириубыдэрт. 52 Ар
хэхъуэрт, хэхъуэхуи и акъылым зиужьырт, Тхьэри
цIыхухэри къыхуэгуапэ зэпытт.

Яхья и ущиехэр

3 Къайсэр Тиберий и тетыгъуэм и
епщыкIутхуанэ илъэсым Понтий Пилат*
Ехьудейм и унафэщIу щытащ. Хьирэд Гэлилей
хэкум и лIыщхьэт; Хьирэд и къуэш ФылыпI Итурей,
Трэхъуэнит хэкухэм я тетт; Лисанэ Абилиней хэкум
щытепщэт; 2 Хьэнэнрэ Къаифэсрэ дин гъуазэ
нэхъыщхьэ дыдэт*. Зэчрей и къуэ Яхья, къумым
щыпсэум, Тхьэм и псалъэ къыхуехащ абы щыгъуэ.
3 Яхья Иордан псым и Iэшэлъашэхэр
къызэхикIухьурэ, цIыхухэм я гуэныхьыр Тхьэм
къахуигъэгъун папщIэ, тобэ къахьыжу
зрагъэумэхъын зэрыхуейр яжриIэрт. 4 А Iуэхум
теухуауэ Ишаяхь бегъымбарым и тхылъым
мыпхуэдэу итщ:
«Къумым джэ макъ къыщоIу:
Зиусхьэным и гъуэгур хуэвгъэхьэзыр,
и лъагъуэхэр захуэ хуэфщI.
5 Дэтхэнэ къуэладжэри тафэ хъунущ,
дэтхэнэ бгыри Iуащхьэри лъахъшэ хъунущ.
Гъуэгу нэшэкъашэхэр занщIэ хъунущ,
гъуэгу кумблIэмбхэр джафэ хъунущ.
6 Тхьэм и цIыхухэр къызэрыригъэлыр псоми
ялъагъунущ абы щыгъуэ».
7 Зрагъэумэхъыну къакIуэ цIыхубэм мыпхуэдэу
яжриIэрт Яхья:
– Уий, блэщылъхухэ! Тхьэм и губжь къэкIуэнум
фыIэщIэкIыфыну фи фIэщ зыщIар хэт? 8 Тобэ
къэфхьыжар пэжмэ, фи тобэм хуэфащэ Iуэху влэжь.
Ауэ фигукIэ жывмыIэ «Ибрэхьимщ ди адэр».
НывжызоIэ, мы мывэхэм Ибрэхьим бын
къыхухигъэхъукIын лъэкIынущ Тхьэм. 9 Джыдэр
жыгым тешэщIа хьэзырщ. ПхъэщхьэмыщхьэфI
къызыпымыкIэ дэтхэнэ жыгри къраупщIыкIынурэ
мафIэм хадзэнущ.
10 – АтIэ сыт дэ тщIэн хуейр? – къеупщIащ
цIыхухэр Яхья.
11 – ДжанитI зиIэм зыри зимыIэм ирырет,
ерыскъы зиIэр зимыIэм дрегуашэ! – жиIащ Яхья.
12 Тезыр ахъшэ къыхэзыххэри* зрагъэумэхъыну
къакIуэри, Яхья къеупщIащ:
– УщиякIуэ, дэ сыт тщIэн хуейр?
13 – Къыхэфхын хуей ахъшэм нэхъыбэ къыхэвмых,
– жиIащ Яхья.
14 – Дэ сыт тщIэн хуейр? – къеупщIащ зауэлIхэр.
– Ахъшэ зыми залымыгъэкIэ къытевмых, пцIы
зыми тевмылъхьэ, фи улахуэмкIэ арэзыуэ фыщыт.
15 – Яхья мы-Мэсихьу пIэрэ? – жаIэурэ ягукIэ
зэупщIыжырт Мэсихьыр къыщыкIуэнум пэплъэ
цIыхухэр.
16 – Сэ псыкIэ фызоумэхъ, – яжриIащ къедаIуэхэм
Яхья. – Ауэ сэ нэхърэ IэджэкIэ нэхъ лъэщ си ужьым

итщ. Абы и вакъэ лъэпсыр хуэстIэтэну сэ
схуэфащэкъым. Абы мафIэкIэ икIи Тхьэм и ПсэмкIэ
фиумэхъынущ. 17 И хьэмыр иригъэкъэбзэн папщIэ,
Абы хьэнцэ IэщIэлъщ, и гуэдзыр гуэным
щигъэтIылъынущ, хьэуазэр мыужьых мафIэкIэ
игъэсынущ.
18 Нэгъуэщ I куэдкIи иущийурэ, Тхьэм и
хъыбарыфIыр цIыхухэм яхуиIуатэрт Яхья.
19 ЛIыщхьэ Хьирэд и къуэшыр псэууэ абы и фыз
Хьирэдидэ къызэришэжам икIи лейуэ зэрихьам
щхьэкIэ Яхья ар игъэкъуаншэрт. 20 Лейуэ зэрихьа
псом и щIыIужкIэ Хьирэд Яхья лъэхъуэщым
щIригъэдзащ.

Яхья Хьисэ зэриумэхъар

21 Яхья цIыхухэр щиумэхъым, Хьиси абы
зригъэумэхъащ. Хьисэ тхьэ зделъэIум, уафэр
зэкIэщIэкIри, 22 тхьэрыкъуэм и пкъым и теплъэ иIэу
Тхьэм и Псэр къыхуехащ. Уафэм макъ къиIукIащ:
«Уэращ фIыуэ слъагъу си Къуэр, си гур
хэзыгъахъуэр».

Хьисэ и адэжьхэр

23 Илъэс щэщIым итми арат Хьисэ Тхьэм
къыщIигъэкIуа Iуэхугъуэр илэжьын щиублам.
ЦIыхухэм ялъытэрт Хьисэ Исуф, Елий, 24 Мэтфат,
Лэуий, Мэлхъий, Ений, Исуф, 25 Мэтаф, Iэмэс, Нэум,
Хьесли, Нэгей, 26 МэIэт, Мэтаф, Шэмей, Есихь,
Ехьудэ, 27 Иухьэнан, Ресэ, Зурабэбыл, ШэлъфэIил,
Нер, 28 Мелхий, Iэдий, Куэсэм, Елмэдим, Iэир,
29 Ехъущ, ЕлиIэзэр, Iэюрым, Мэтфат, Лэуий,
30 Шемэн, Ехьудэ, Исуф, Iэюнэм, Елэкъим, 31 Мэлий,
Менэ, Мэтафэ, Нэтэн, Даут, 32 Исий, Iубэд, БоIэз,
Сэлмэний, Нэхъшун, 33 Iэминэдэб, Рам, Хъэцрэн,
Пэрэз, Ехьудэ, 34 Екъуб, Исхьэкъ, Ибрэхьим, Терахъ,
Нэхъур, 35 Сэрыху, РэIуу, Пэлэдж, Ебыр, Щэлихь,
36 Къенан, Арпэхшад, Шем, Нухь, Ламэхь,
37 Мэфущэлихь, Хъэнох, Ерэд, Мэхьэлэлил, Къенан,
38 Енус, Сеф, Iэдэм сымэ къатехъукIауэ. Езы Iэдэм
Тхьэм ейт.

Iиблисым Хьисэ гуэныхь иригъэщIэн и гугъэу и ужь къызэритар

4 Тхьэм и Псэр и гум хыхьауэ, Хьисэ
Иорданыпсым къыIукIыжри, Тхьэм и Псэм Ар
къумым ишащ. 2 Хьисэ гуэныхь иригъэщIэн и
гугъэу, Iиблисыр* Абы и ужь махуэ плIыщIкIэ
къыщитащ а щIыпIэм. Хьисэ дзэкъэгъуэ Iухуакъым
а махуэхэм, ауэ и кIэм къэмэжэлIащ. 3 Арати,
Iиблисым Хьисэ къыжриIащ:
– Уэ Тхьэм ури-Къуэмэ, псалъэ жыIи, мы мывэр
щIакхъуэ гъэхъу.
4 – Тхыгъэ ЛъапIэм* итщ, – жиIащ Хьисэ, –
«ЩIакхъуэ къудейкъым цIыхур зэрыпсэунур».
5 Iиблисым Хьисэ бгы лъагэ гуэрым дришейщ,
дунейм тет пащтыхьыгъуэхэр напIэзыпIэм
къригъэлъагъури, 6 мыпхуэдэу къыжриIащ:
– Мы пащтыхьыгъуэхэм я тепщэныгъэри я
щIыхьри Уэ уэстынщ, сыту жыпIэмэ ахэр псори сэ
си IэмыщIэм илъщ икIи сызыхуейм изот. 7 Аращи,
лъэгуажьэмыщхьэу уврэ щхьэщэ къысхуэпщIмэ, а
псори Уэ ууей хъунущ.
8 – Тхыгъэ ЛъапIэм итщ, – жиIащ Хьисэ, – «Уи
Тхьэу Зиусхьэным и закъуэщ щхьэщэ зыхуэпщIын
икIи бгъэлъэпIэн хуейр».
9 Абы и ужькIэ Iиблисым Хьисэ Ерусэлим ишэщ,
Тхьэм и Унэм и нэхъ лъагапIэ дыдэм тригъэувэри
жриIащ:
– Уэ Тхьэм ури-Къуэмэ, мыбдежым зедзыхыт;
10 сыту жыпIэмэ Тхыгъэ ЛъапIэм мыпхуэдэу итщ:
«Тхьэм и мелыIычхэм укъахъумэну унафэ
яхуищIынущ». 11 Мыпхуэдэуи итщ: «Уи лъакъуэмкIэ
мывэм ужьэхэмыуэн щхьэкIэ, мелыIычхэм я
IэхэмкIэ уапхъуэтэнурэ уаIыгъынущ».
12 – Тхыгъэ ЛъапIэм итщ, – къитыжащ жэуап
Хьисэ, – «Уи Тхьэу Зиусхьэныр бгъэунэхуну
ухэмыт!»
13 Арати, Хьисэ гуэныхь зэрыригъэщIэн Iэмал
афIэкI щимыгъуэтыжым, пIалъэр къэсмэ,
къигъэзэжыну, Iиблисым Ар къибгынащ.

Хьисэ и лэжьыгъэр Гэлилей хэкум зэрыщиублар

14 Абы и ужькIэ Хьисэ Тхьэм и Псэм къришажьэри,
къару иригъэгъуэтауэ, Гэлилейм къишэжащ, икIи и
хъыбар а щIыпIэм дэнэкIи щыIуащ. 15 Я
тхьэлъэIупIэ унэхэм* цIыхухэр Тхыгъэ ЛъапIэм
щыщIигъэджыкIырт Хьисэ, икIи псоми щIыхь
къыхуащIырт.
16 Хьисэ щапIа Нэзэрэт къэкIуэжащ. Сыт щыгъуи
хуэдэу, Ар тхьэлъэIупIэ унэм щIыхьащ щэбэт
махуэм*. ТхьэлъэIупIэм щIэсхэм Тхыгъэ ЛъапIэм
къахуеджэну къэтэджащ Хьисэ. 17 Ишаяхь
бегъымбарым и Тхыгъэр тхылъымпIэ шыхьам тету
къратащ. Хьисэ Тхыгъэр зэкIуэцIихщ, мыпхуэдэ
псалъэхэр здит щIыпIэр къыщIигъэщри, къеджащ:
18 – «Зиусхьэным и Псэр си гум кърилъхьащ.
Ар щIищIар тхьэмыщкIэхэм хъыбарыфI
яхуэсIуэтэн щхьэкIэ сыкъыхихащи, аращ.
Щхьэхуит зэрыхъужынур гъэрхэм яжесIэну,
я нэр къызэрыплъэжынур нэфхэм езгъэщIэну,
гугъу ехьхэм хуитыныгъэ естыну,
19 Зиусхьэным цIыхухэм гущIэгъу
къащыхуищIыну зэманыр къызэрысар яхуэсIутэну
сакъыхуигъэкIуащ Тхьэм».
20 Хьисэ Тхыгъэр зэкIуэцIишыхьыжщ, тхьэлъэIупIэ
унэм и лэжьакIуэм иритыжри, етIысэхыжащ. Абы
щIэс псори, я нэр трамыгъэкIыу, Хьисэ еплъырт.
21 Хьисэ къыпищащ итIанэ:

– ВжесIам федэIуэху, сыкъызыфхуеджа псалъэр
зэщIащ.
22 Хьисэ жиIам псори арэзы техъуащ, и псалъэ
телъыджэхэри гъэщIэгъуэн ящыхъуащ, икIи
зэупщIыжырт: «Мыр Исуф и къуэракъэ?» – жаIэурэ.
23 – Дауи, фэ иджыпсту мыпхуэдэ псалъэжь
къызжефIэнущ: «Дохутыр, уэ езыр зыгъэхъуж», е
«Кэпэрнэум къуажэм щыблэжьауэ зэхэтха
Iуэхугъуэхэм хуэдэ ущапIа лъахэми щылэжь», –
жыфIэу. 24 Пэжыр нывжызоIэ, – къыпищащ Хьисэ и
псалъэм, – бегъымбарыр щалъхуа щIыпIэм
щыпсэухэм ядауэ зэи къэхъуакъым. 25 Пэжыр
нывжызоIэ, Иляс бегъымбарым и зэманым
илъэсищрэ ныкъуэкIэ уафэр гъэбыдарэ уэшх
къемышхыу икIи гъаблэшхуэ къэхъуауэ щыщытам,
Израилым фызабэ куэд щыпсэуащ. 26 АрщхьэкIэ
абыхэм ящыщу зым дежи игъэкIуакъым Тхьэм
Иляс. ЗдигъэкIуар Сидон къалэм пэгъунэгъу
Сарептэ жылэм дэс фызабэм дежщ. 27 Абы ещхьу,
Елишэ бегъымбарым и зэманым щыгъуи уэшын уз
зэфыкI цIыху куэд Израилым щыпсэуащ, ауэ Елише
абыхэм ящыщ зыри игъэхъужакъым, Сирием щыщ
НэIэмин фIэкI.
28 Ар щызэхахым, тхьэлъэIупIэ унэм щIэс псори
къызэрыгъэгубжьщ, 29 къызэрыIэтри, Хьисэ
къуажэм къыдахуащ. Я къуажэр зытет Iуащхьэм
Хьисэ драшеящ итIанэ, кърадзыхын я гугъэу. 30 Ауэ
Хьисэ абыхэм я зэхуакум къыдэкIри къыIукIыжащ.

Хьисэ лIы гуэрым жин бзаджэ къызэрыхихужар

31 Абы и ужькIэ Хьисэ Гэлилейм хиубыдэ
Кэпэрнэум къуажэм кIуэри, цIыхухэр щэбэт
махуэхэм Тхыгъэ ЛъапIэм щIигъэджыкIын
щIидзащ. 32 Псоми яфIэтелъыджэт Хьисэ и
ущиекIэр, сыту жыпIэмэ и псалъэхэм тепщэныгъэ
яIэт. 33 Жин бзаджэм иIыгъ цIыхухъу гуэр щIэст
тхьэлъэIупIэ унэм. МакъышхуэкIэ къэгуоури, мыр
жиIащ абы:
34 – Ей, Нэзэрэт щыщ Хьисэ, сыт уи Iуэхуу
къытхэлъыр? ДыбгъэкIуэдыну укъэкIуауэ ара?
Ухэтми сощIэ сэ. Уэ Тхьэм ури-ЛIыкIуэ лъапIэщ!
35 – Уи жьэр зэтепIи, къыхэкIыж а цIыхум! –
жриIащ Хьисэ жиным. Жин бзаджэм а лIыр псоми я
пащхьэм щриудри, зыкIи зэран хуэмыхъуу
къыхэкIыжащ. 36 Къэхъуар псоми яфIэтелыджэу
зэупщIыжырт:
– Мыр зищIысыр сыт? Тепщэныгъэрэ
лъэкIыныгъэшхуэрэ иIэу жин бзаджэхэм унафэ
яхуещIри, ахэр цIыхухэм къахокIыж.
37 Апхуэдэу Хьисэ и хъыбар а щIыпIэм дэнэкIи
щыIуащ.

Хьисэ цIыху куэд зэригъэхъужар

38 ТхьэлъэIупIэ унэм къыщIэкIыжри, Симэн и унэм
еблэгъащ Хьисэ. Симэн и щыкъу анэр плъыржьэр
гуащIэм хигъэзыхьауэ хэлъти, ар игъэхъужыну
Хьисэ къелъэIуащ. 39 Хьисэ сымаджэм
щхьэщыхьэри, плъыржьэрыр игъэувыIащ, узри
хэкIыжащ. Арыххэти, Симэн и щыкъу анэр
къэтэджри, хьэщIэхэм Iэнэ къахуищтащ.
40 Пшапэр щызэхэуэм, уз зэмылIэужьыгъуэ зэфыкI
сымаджэхэр Хьисэ къыхуашэу щIадзащ. Хьисэ и Iэр
ятрилъхьэурэ, ахэр игъэхъужырт. 41 «Уэ Тхьэм ури-
Къуэщ», – жаIэурэ, жин бзаджэхэр цIыху куэдым
кIийуэ къахэкIыжырт. Ауэ Хьисэ абыхэм
яхуидэртэкъым апхуэдэу жаIэну, Ар Тхьэм зэри-
Мэсихьыр абыхэм ящIэрти.
42 Нэху зэрыщу, Хьисэ къуажэр ибгынэри, щIыпIэ
пхыдза гуэрым кIуащ. Абы цIыху куэд кIэлъежьащ,
Ар къалъыхъуэу. Къыщагъуэтым, я щIыпIэр
ирамыгъэбгынэн щхьэкIэ, зэтраIыгъэну хэтащ.
43 Ауэ Хьисэ абыхэм яжриIащ:
– Тхьэм и Тепщэныгъэм* теухуа хъыбарыфIыр
нэгъуэщI жылэхэми щысIуэтэн хуейщ Сэ. Аращ Сэ
Тхьэм сыкъыщIигъэкIуар.
44 Апхуэдэу, Хьисэ Ехьудей хэкур къызэхикIухьурэ,
жылэхэм дэт тхьэлъэIупIэ унэхэм уаз щитырт.

Игъэсэн папщIэ, Хьисэ япэу къыхиха цIыхуищыр

5 Зэгуэрым, Хьисэ Джэнисэр гуэлым здыIутым,
Тхьэм и псалъэм едэIуэну къызэхуэса цIыху
гупышхуэр къытегуплIэ хъуащ. 2 Гуэл Iуфэм Iут
кхъуафэжьеитI къилъэгъуащ Хьисэ. Бдзэжьеящэхэр
кхъуафэжьейхэм къикIауэ, яхъхэр ягъэкъэбзэжырт.
3 Ар зы кхъуафэжьейм, Симэн ейм, иувэщ, псы
Iуфэм мащIэу IуигъэкIыну елъэIущ, етIысэхри,
цIыхухэр иущиин щIидзащ. 4 Псэлъэн иуха нэужь,
Симэн мыпхуэдэу жриIащ:
– Кхъуафэжьейр кууупIэмкIэ ныхэгъэхьи, фихъэр
хэвдзэ, бдзэжьей къэвубыдын папщIэ.
5 – УщиякIуэ, – жиIащ Симэн, – дэ жэщ псом
демытIысэхыу бдзэжьей дещати, зыри
къытхуэубыдакъым. Ауэ Уэ щыжыпIэкIэ, хэздзэнщ.
6 Хъыхэр хадзащ. Щыхадзэм, апхуэдизкIэ
бдзэжьей куэд къаубыдати, яхъхэр зэгуэтхъырт.
7 Адрей кхъуафэжьейм ис я ныбжьэгъухэм Iэ
хуащIащ, къакIуэу къадэIэпыкъуну. Ахэр
къесылIэри, бдзэжьейр кхъуафэжьеитIми ярыз
ящIащ, щIелъафэ иджы жыуигъэIэу. 8 Симэн Питрэс
ар щилъагъум, Хьисэ и пащхьэм
лъэгуажьэмыщхьэу иувэри жриIащ:
– Зи щIыхьыр ин, сыкъэбгынэ, сэ сыгуэныхьлыщ.
9 Езы Симэни, адрей и гъусахэри, Зэвдей и
къуэхэу Симэн и лэжьэгъу Екъуби Яхьяи хуабжьу
къэшынащ, апхуэдиз бдзэжьей щалъагъум. Хьисэ
Симэн жриIащ:
– Умышынэ! Бдзэжьей къэбубыду зэрыщытам
хуэдэу, цIыхухэр си Iумэтым къибгъэхьэнущ
дяпэкIэ.

[11] КхъуафэжьеитIыр ныджэм къытралъэфэжщ,
псори къагъанэри, ахэр Хьисэ и ужь иуващ.

Хьисэ уэшын уз зэфыкI лIы гуэр зэригъэхъужар

[12] Хьисэ, жылэ гуэрым дэту, уэшын уз зэфыкI лIы
гуэр къыхуэзащ. Сымаджэм Ар щилъагъум, и
щхьэр щIым еIусэу зридзыхри, къелъэIуащ:
– Зи щIыхьыр ин, ухуеймэ, сыбгъэхъужыфынущ, –
жиIэри.
[13] Хьисэ и Iэр ишийщ, абы теIэбэри жиIащ:
– Сыхуейщ, хъуж узыншэ.
Арыххэти, лIым узыр хэкIыжри, узыншэ хъужащ.
[14] Хьисэ абы жриIащ:
– Къэхъуар зыми жумыIэж, дин гъуазэм деж кIуэи,
зэгъэплъ икIи узэрыхъужам щхьэкIэ, Мусэ
бегъымбарым и унафэм тету, къурмэн укI. Ар
узэрыхъужамкIэ цIыхухэм я пащхьэм щыхьэт
щыхъунщ.
[15] КIуэтэху, Хьисэ и хъыбарым нэхъ зиубгъуурт,
цIыху нэхъыби къыхуэкIуэрт и псалъэм едэIуэну
икIи я узыфэхэр ирагъэхъужыну.
[16] Езы Хьисэ
щIыпIэ пхыдза щIэх-щIэхыурэ кIуэурэ, тхьэ
елъэIурт.

Хьисэ зи лъэр къыщIэмыувэж лIы гуэр зэригъэхъужар

[17] Махуэ гуэрым, Хьисэ цIыхухэр здиущийм,
Гэлилеймрэ Ехьудеймрэ я жылагъуэхэми Ерусэлими
къикIауэ теурэт егъэджакIуэхэр, фарисейхэр* Абы
едаIуэу щыст. Зиусхьэным и къаруушхуэу
сымаджэхэр зыгъэхъужыр Хьисэ щIыгъут.
[18] Зи
лъэр къыщIэмыувэж лIы гуэр цIыхухэм арджэным
телъу къахьащ, унэм щIахьэу Хьисэ и пащхьэм
иралъхьэн я мураду.
[19] Ауэ цIыхур Iувти,
щIахьэфакъым. Апхуэдэу щыхъум, ахэр унащхьэм
дэкIуейщ, кхъуэщыныр къытрахри, сымаджэр,
арджэным зэрытелъу, ирахьэхри, унэкум хуэзэу
Хьисэ и пащхьэ иралъхьащ.
[20] Абыхэм я
фIэщхъуныгъэр щилъагъум, Хьисэ сымаджэм
жриIащ:
– Уи гуэныхьхэр къыпхуэгъуащ.
[21] Ар щызэхахым, теурэт егъэджакIуэхэми
фарисейхэми ягукIэ мыпхуэдэу жаIащ: «Тхьэр
зыгъэикIэ мыр хэт хъуну? Тхьэм нэмыщI, хэт
гуэныхьхэр зыгъэгъуну хуитыр?»
[22] Хьисэ ахэр зэгупсысыр ищIэрти, захуигъазэри
яжриIащ:
– Апхуэдэ гупсысэхэр щхьэ фигу къэвгъэкIрэ?
[23] Сыт нэхъ тыншыр: «Уи гуэныхьхэр
къыпхуэгъуащ» жыпIэныра, хьэмэрэ «Къэтэджи,
зекIуэ» жыпIэныра?
[24] ЦIыхум и Къуэм* гуэныхьхэр
игъэгъуну мы дунейм тепщэныгъэ зэрыщиIэр
фщIэн щхьэкIэ, – жиIэри, Хьисэ зи лъэр
къыщIэмыувэжым жриIащ: – Уэ ныбжьызоIэ,
къэтэдж, уи арджэныр къащти, уи унэм кIуэж.
[25] Абыхэм ялъагъуу, лIыр асыхьэтым къэтэджщ,
зытелъа арджэныр къиищтэри, Тхьэм фIыщIэ
хуищIурэ, и унэм кIуэжащ.
[26] Ар псоми
яфIэтелъыджэ хъуауэ, Тхьэм щIыхь хуащIрэ
хуабжьу шынауэ, жаIэрт: «Дэ нобэ тлъэгъуар
телъыджэлажьэщ».

Лэуий Хьисэ и гъэсэн зэрыхъуар

[27] Хьисэ жылэм къыдэкIыжащ абы и ужькIэ. Лэуий
и цIэу тезыр ахъшэ къыхэзых лIы гуэр ахъшэ
къыхэхыпIэм деж щысу къилъагъури, Хьисэ абы
жриIащ:
– Си ужь къиувэ!
[28] Лэуий къэтэджщ, псори къигъанэри, Хьисэ и
ужь иуващ.
[29] ИтIанэ Лэуий и унэм Хьисэ Iэнэшхуэ
къыщыхуигъэуващ. Тезыр ахъшэ къыхэзых
гупышхуи нэгъуэщI цIыху Iэджи пэрыст Iэнэм.
[30] Ар
щалъагъум, фарисейхэмрэ абыхэм я IупэфIэгъу
теурэт егъэджакIуэхэмрэ, губгъэн хэлъу, Хьисэ и
гъэсэнхэм мыпхуэдэу жраIащ:
– Тезыр ахъшэ къыхэзыххэмрэ гуэныхьлыхэмрэ
фащIыдефэр, фащIыдэшхэр сыт?
[31] – Узыншэхэракъым дохутыр хуейр, атIэ
сымаджэхэрщ, – яжриIащ абыхэм Хьисэ.
[32] – ЦIыху
щыпкъэхэракъым, атIэ гуэныхьлыхэрщ тобэ
къэхьыжыным къыхуезджэну сакъызыхуэкIуар.

НэщIым теухуауэ

[33] Хьисэ мыпхуэдэу къыжраIащ абыхэм:
– Яхья и гъэсэнхэм нэщI ис я хабзэщ, тхьэ
йолъэIу. Фарисейхэм я гъэсэнхэми ар дыдэр ящIэ,
ауэ Уэ уи гъэсэнхэр машхэ, икIи йофэ!
[34] – Щауэр я гъусэху, хьэгъуэлIыгъуэм хэт
хьэщIэхэр пхуэгъэнэщIыну? – еупщIащ абыхэм
Хьисэ. –
[35] Ауэ щауэр абыхэм къыщыхашыну махуэр
къэкIуэнущ. Мис абы щыгъуэ нэщI исынухэщ.
[36] Хьисэ абыхэм щIагъыбзэ яжриIащ итIанэ:
– ЩыгъынышIэм щэкI кIапэ къыпигъэжу
щыгъыныжьым тридэркъым зыми, сыту жыпIэмэ
щыгъынышIэр зэIигъэхьэнущ, щыгъыныжьми а
щэкI кIапэр кIэрызэгъэнукъым.
[37] Абы ещхьу,
санэщIэр зыми фэнд тIорысэм иригъахъуэркъым,
сыту жыпIэмэ санэщIэм фэнд тIорысэр
къызэгуитхъынурэ санэр къижынущ, фэндри
зэIигъэхьэнущ.
[38] СанэщIэр фэндыщIэм игъэхъуэн
хуейщ.
[39] Щыта санэ изыфам санэщIэ ефэн
идэнукъым, щыта санэр нэхъыфIщ жиIэнурэ.

Хьисэ щэбэтым и тепщэщ

6 Зэгуэрым, щэбэт махуэу, Хьисэ гуэдз хьэсэм
хэту кIуэрт. И гъэсэнхэм гуэдз щхьэмыжхэр
къыпачурэ яшхырт, яIуэтурэ.
[2] Фарисейхэм ящыщ
гуэрхэм ар щалъагъум, къыжраIащ:

– Щэбэт махуэм пщIэ мыхъунур щIэфщIэр сыт? –
жаIэри.
3 – Даут и гъусахэмрэ езымрэ къыщымэжэлIам
абы ищIам фемыджауэ ара? – жиIащ Хьисэ. – 4 Даут
Тхьэм и Шэтырым щIыхьэщ, Тхьэм и пащхьэ
иралъхьэ щIакхъуэр къиищтэри, ишхащ, и
гъусэхэми яригъэшхащ, дин гъуазэхэм нэмыщI, а
щIакхъуэр зыми яшх мыхъуну щыта пэтрэ. – 5 Хьисэ
ар жиIэри, мыр къыпищащ: – ЦIыхум и Къуэр
щэбэтым и тепщэщ.
6 НэгъуэщI щэбэт махуэ гуэрым тхьэлъэIупIэ унэм
щIыхьэри, Хьисэ цIыхухэр Тхыгъэ ЛъапIэм
щIигъэджыкIын щIидзащ. Зи Iэ ижьыр гъуа лIы
гуэр абы щIэст. 7 Теурэт егъэджакIуэхэмрэ
фарисейхэмрэ Хьисэ кIэлъыплъырт, а лIыр щэбэт
махуэм игъэхъужмэ, абыкIэ ягъэкъуэншэн я
мураду. 8 Хьисэ абыхэм я гум илъыр ищIэрти, зи Iэр
гъуа лIым мыпхуэдэу жриIащ:
– Къэтэджи, утыкум къиувэ.
ЛIыр тэджри, утыкум иуващ.
9 – Сэ фэ сынывоупщI, – яжриIащ абыхэм Хьисэ. –
ФIы пщIэныра хьэмэрэ Iей пщIэныра къезэгъыр
щэбэт махуэм? ЦIыхур къебгъэлыныра хьэмэрэ
бгъэкIуэдыныра къезэгъыр?
10 Ар жиIа нэужь, Хьисэ, псори къызэхиплъыхьри,
зи Iэр гъуа лIым жриIащ:
– Уи Iэр къэший!
ЛIым и Iэр ишийри, узыншэ хъужащ. 11 Хьисэ и
пэрыуэгъухэм ар щалъагъум, къызэрыгъэгубжьри,
Хьисэ иращIэнумкIэ зэчэнджэщащ.

Хьисэ лIыкIуэ ищIыну къыхихахэр

12 А махуэхэм Хьисэ тхьэ елъэIуну Iуащхьэм
дэкIуейри, жэщыр абы щигъэкIуащ, тхьэ елъэIуу.
13 Нэху зэрыщу, и гъэсэнхэр ириджэщ, цIыху
пщыкIутI абыхэм щыщу къыхихри, лIыкIуэ ищIащ.
14 Мис ахэр: Хьисэ Питрэс зыфIищыжа Симэн,
Питрэс и къуэш Индрис, Екъуб, Яхья, ФылыпI,
Бартэлим, 15 МатIэ, ТIэмус, Алиф и къуэ Екъуб,
зилотхэм ящыщ Симэн, 16 Екъуб и къуэ Ехьудэ икIи
Ехьудэ ИшкIэриуэт (иужькIэ Хьисэ епцIыжар).

Гъуэгу махуэ теувахэр

17 Хьисэ абыхэм я гъусэу Iуащхьэм къехыжри, и
гъэсэн куэд къыщыпэплъэ тафэм къытехьэжащ.
Абыхэм нэмыщI, Ехьудей псоми, Ерусэлими, хы
Iуфэм Iут Тиррэ Сидонрэ пэгъунэгъу жылэхэми
къикIауэ цIыху куэд къызэхуэсат. 18 Хьисэ жиIэм
едэIуэну икIи я узхэр ирагъэхъужыну арат ахэр
къыщIэкIуар. Жин бзаджэм иIыгъхэри хъужырт.
19 Сымаджэ псори зыгъэхъуж къару
къызэрыпкърыкIым щхьэкIэ цIыху псори Хьисэ
еIусэну щIэкъут.
20 И гъэсэнхэм яхэплъэри, Хьисэ жиIащ:
– Гъуэгу махуэ фытеуващ тхьэмыщкIэхэр,
сыту жыпIэмэ Тхьэм и Тепщэныгъэм и жьауэ
щIэтхэр фэращ.
21 Гъуэгу махуэ фытеуващ иджыпсту мэжалIэхэр,
зывгъэнщIыжынущи.
Гъуэгу махуэ фытеуващ иджыпсту гъыхэр,
фыгуфIэжынущи.
22 Гъуэгу махуэ фытеуващ, ЦIыхум и Къуэм и
гъуэгум фызэрытетым щхьэкIэ цIыхухэм
фыкъалъагъу мыхъуу щытмэ, фыкъызыхахумэ,
фхуэмыфащэ къывапэсмэ икIи фи цIэр ягъэикIэмэ.
23 ФыгуфIэ а махуэм, фыгуфIэ, фыдэлъей, сыту
жыпIэмэ уафэм саугъэт ин къыщыфпоплъэ. Апхуэдэ
цIыхухэм я адэжьхэм ар дыдэр пасэрей
бегъымбархэми иращIэу щытащ.
24 Ауэ фэ, къулеижьхэр, гъуэгу мыгъуэ фытеуващ,
фи гум фIэIэфIхэр зывгъэнщIыху вгъуэтащи.
25 Гъуэгу мыгъуэ фытеуващ иджыпсту зи ныбэ
изхэр,
фымэжэлIэжынущи.
Гъуэгу мыгъуэ фытеуващ иджыпсту дыхьэшххэр,
фыгъыжынущ, фыпыхьэжынущи.
26 Гъуэгу мыгъуэ фытеуващ, цIыху псори
къыфщытхъумэ,
сыту жыпIэмэ а къыфщытхъухэм я адэжьхэри
бегъымбар нэпцIхэм ящытхъуу щытащ.

ФIылъагъуныгъэм теухуауэ

27 – Ауэ Сэ къызэдаIуэхэм нывжызоIэ: Фи бийхэр
фIыуэ флъагъу, фыкъэзылъагъу мыхъухэм фIы
яхуэфщIэ. 28 Къывэбгхэм Тхьэм и нэфI къащыхуэну
фахуелъэIу, фи жагъуэ къэзыщIхэми Тхьэр фIыкIэ
къахуэупсэну фахуелъэIу.
29 Уи напэм къеуэм адрей напэ лъэныкъуэр
хуэгъазэ. Уи щыгъын щIыIутелъыр птезыхым
упэрымыуэу уи джанэри егъащтэ. 30 КъолъэIу
дэтхэнэми къыщIолъэIур ет! Уи хьэпшып птезыхым
къытепхыжыну и ужь уимыхьэ. 31 ЦIыхухэм
зыхуевгъэщIэну фызыхуейр фэри яхуэфщIэ.
32 ФIыуэ фыкъэзылъагъухэм фIэкIа адрейхэр
фIыуэ фымылъагъумэ, Тхьэр къыфщытхъуну
фыщымыгугъ. Гуэныхьлыхэми фIыуэ
къэзылъагъухэр фIыуэ ялъагъуж. 33 ФIы
къыфхуэзыщIэхэм фIэкIа адрейхэм фIы
яхуэвмыщIэмэ, Тхьэр къыфщытхъуну
фыщымыгугъ. Гуэныхьлыхэми ар дыдэр ящIэркъэ?
34 Къэзыпшыныжыну фызыщыгугъхэм фIэкIа
нэгъуэщIхэм щIыхуэ евмытмэ, Тхьэр
къыфщытхъуну фыщымыгугъ. Гуэныхьлыхэми
езыхэм хуэдэ гуэныхьлыхэм щIыхуэ ират, абы
хуэдиз дыдэ къызэрыратыжынур ящIэри. 35 Ауэ фэ
фи бийхэр фIыуэ флъагъу, фIы яхуэфщIэ икIи
щIыхуэ ефт, къыватыжыну фыщымыгугъми. Абы
щыгъуэ саугъэтышхуэ къыфлъысынущ икIи Я Нэхъ
Лъагэм и бын фыхъунущ, Тхьэр фIыщIэ

зымыщIхэми цIыху ябгэхэми яхуэжумартщи. [36] Фи Адэ лъапIэм хуэдэу гущIэгъулыуэ фыщыт.

Хьэкум зыми тевмыщIыхь

[37] – Хьэкум зыми тевмыщIыхьи, фэри къыфтращIыхьынукъым. Зыри фымыгъэкъуанши, Тхьэм фэри фигъэкъуэншэнукъым. КъывэкъуэншэкIхэм яхуэвгъэгъуи, Тхьэм фэри къыфхуигъэгъунущ. [38] ЦIыхухэм зыщIэлъэIур ефти, Тхьэм фэри къывитынущ. Пщалъэм изу, зэщыгуарэ зэщыубэжауэ Тхьэм къыфхуипщыжынущ. НэгъуэщIу жыпIэмэ, фэ зэрыфпщ пщалъэм хуэдэкIэщ фэри къызэрыфхуапщынур.
[39] Ар жиIэри, Хьисэ абыхэм ущие псалъэ яжриIащ:
– Зы нэфыр нэгъуэщI нэфым гъуэгугъэлъагъуэ хуэхъун лъэкIыну? ТIури мащэм ихуэнукъэ?
[40] ЕджакIуэр езыгъаджэм нэхърэ нэхъ инкъым, ауэ зыхуагъэIущыр нэгъэсауэ зыдж дэтхэнэри абы хуэдэ мэхъу. [41] Уи нэм щIэлъ бжэгъур умылъагъуу, уи къуэшым и нэм щIэлъ пхъэласкIэр щхьэ плъагъурэ? [42] Уэ езым уи нэм щIэлъ бжэгъур умылъагъужу, уи къуэшым дауэ жепIэфрэ: «Си къуэш, уи нэм щIэлъ пхъэласкIэр къыщIэзгъэхыж», – жыпIэу? БзитIщхьитI! Уэ езым уи нэм щIэлъ бжэгъур къыщIэхыж япэщIыкIэ, итIанэ къэпщIэнущ уи къуэшым и нэм щIэлъ пхъэласкIэр къызэрыщIэпхыжыну щIыкIэр.

Жыгыр зыхуэдэр къызэращIэ щIыкIэр

[43] – ЖыгыфIым пхъэщхьэмыщхьэ Iей къыпыкIэркъым, жыг Iейми пхъэщхьэмыщхьэфI къыпыкIэркъым. [44] Дэтхэнэ жыгри зыхуэдэр къыпыкIэмкIэщ къызэращIэр. Пыжьейм жызум къыпачыркъым, кхъуэбанэми хъурмэ къыпачыркъым. [45] ЦIыху угъурлым фIыр щихъумэ и гум фIы кърех. ЦIыху ябгэм ер щихъумэ и гум е кърех. Сыту жыпIэмэ цIыхум и гум илъырщ и бзэм къипсэлъыр.

Унэ лъабжьэ нэсыр

[46] – Сэ вжесIэр щывмыгъэзащIэкIэ, «Зи щIыхьыр ин, Зи щIыхьыр ин!» къыщIызжефIэр сыт? [47] Си Iумэтым къиихьэрэ, си псалъэм едаIуэу, ар зыгъэзащIэ дэтхэнэри зыхуэдэр вжесIэнщ. [48] Унэ щиухуэм щIыр куууэ дэзытIыкIыу унэ лъабжьэр мывэм тезыщIыхьа цIыхум хуэдэщ ар. Псыр къиури, унэм тегуплIащ, ауэ хуэгъэхъеякъым, унэр зэпэщу щIа хъуати. [49] Ауэ си псалъэм едаIуэу ар зымыгъэзащIэр, зи унэр лъабжьэ имыIэу щIым и гущIыIум тезыщIыхьа цIыхум хуэдэщ. Псыр щытегуплIэм, а унэр асыхьэтым къызэтеуэжащ, къутахуэ фIэкIа къэмынэу.

Римым и дзэзешэм и фIэщхъуныгъэр

7 ЦIыхубэм яжриIа псалъэр щиухым, Хьисэ Кэпэрнэум дыхьащ.
[2] Римым и дзэзешэ гуэрым фIыуэ илъагъуу IуэхутхьэбзащIэ иIэт. Ауэ ар лIэн гъунэгъу хъуауэ сымаджэт. [3] Хьисэ и хъыбар а дзэзешэм щызэхихым, журтхэм я тхьэмадэхэм ящыщ гуэрхэр Абы деж игъэкIуащ, Ар къакIуэу и IуэхутхьэбзащIэр къригъэлыну. [4] Арати, ахэр Хьисэ деж къакIуэри, хуабжьу къелъэIуурэ мыпхуэдэу къыжраIащ:
– Ар хуэпщIэну хуэфащэщ абы, [5] абы ди лъэпкъыр фIыуэ елъагъу, тхьэлъэIупIэ уни тхуригъэщIащ.
[6] Хьисэ абыхэм я гъусэу ежьащ. ЗдэкIуэм щынэблагъэм, дзэзешэм и ныбжьэгъухэр Хьисэ къыпригъажьэри, мыпхуэдэу къыжрыригъэIащ:
– Зи щIыхьыр ин, гугъу зумыгъэхь, си унэ укъихьэну схуэфащэкъым сэ. [7] Аращ сэ езыр уи деж сынэкIуэну сыщIытемыгушхуар, псалъэ жыIи, си IуэхутхьэбзащIэр хъужынущ. [8] Сэ езыр унафэ сыщIэтщ, сэри си унафэ зауэлIхэр щIэтщ. Зым «модэ кIуэ» жесIэмэ, макIуэ. Адрейм «мыдэ къакIуэ» жесIэмэ, къокIуэ. Си унэIутым «мыр щIэ» жесIэмэ, ещIэ.
[9] А псалъэхэр щызэхихым, Хьисэ ар игъэщIэгъуащ икIи зригъэзэкIри, и ужь иту къакIуэ цIыху къомым мыпхуэдэу яжриIащ:
– Пэжыр нывжызоIэ, израил лъэпкъым къыхэкIакъым апхуэдэ фIэщхъуныгъэ Сэ зыдэслъэгъуа.
[10] Хьисэ деж лъэIуакIуэ къэкIуахэм ягъэзэжу унэм нэсыжа нэужь, дзэзешэм и IуэхутхьэбзащIэр хъужауэ ирихьэлIэжащ.

Фызабэ гуэрым и къуэ лIар Хьисэ къызэригъэпсэужар

[11] Хьисэ Наин къуажэм кIуэну ежьащ абы и ужькIэ. И гъэсэнхэри нэгъуэщI цIыху Iэджи щIыгъут.
[12] Къуажэ дыхьэпIэм щынэблагъэм, хьэдэ къыдахыу ирихьэлIащ. ЛIар фызабэ гуэрым и къуэ закъуэт. Къуажэдэс куэди фызабэм щIыгъуу къакIуэрт.
[13] Зиусхьэным фызабэр щилъагъум, и гур щIэузри:
– Умыгъ, ди анэ! – жриIащ. [14] ИтIанэ бгъэдыхьэри, кхъаблэм еIусащ. Хьэдэр зыхьхэр къыщыувыIэм, Хьисэ жиIащ:
– НыбжьыщIэ, уэращ зыжесIэр, къэтэдж.
[15] ЛIар къызэфIэтIысхьэри, псалъэу щIидзащ. Хьисэ ар и анэм иритыжащ. [16] Псори хуабжьу шынарэ Тхьэм щIыхь хуащIурэ, мыпхуэдэу жаIэрт:
– Бегъымбарышхуэ къытхуэкIуащ, Тхьэр и лъэпкъым щIэгъэкъуэн къыхуэхъуащ.
[17] Арати, Хьисэ и хъыбар Ехьудей псоми абы пэгъунэгъу щIыпIэхэми щызэхахащ.

Яхья бегъымбарым и гъэсэнхэр Хьисэ деж зэригъэкIуар

18 Яхья бегъымбарым и гъэсэнхэм а Iуэхугъуэ
телъыджэхэм я хъыбар абы щыхуаIуэтэжым, и
гъэсэнхэм щыщу цIыхуитI ириджэри, 19 Зиусхьэным
деж игъэкIуащ, мыпхуэдэу иригъэупщIыну:
«Дунейм къытехьэн хуеяр Уэра, хьэмэрэ
нэгъуэщIым дыпэплъэн хуей?» 20 Ахэр Хьисэ деж
кIуэри еупщIащ:
– УмэхъэкIуэ Яхья дыноупщIыну
дыкъыпхуигъэкIуащ: «Дунейм къытехьэн хуеяр
Уэра, хьэмэрэ нэгъуэщIым дыпэплъэн хуей?»
21 Хьисэ зигу къыдэмыж, сымаджэ куэд
игъэхъужырт а зэманым, жин бзаджэхэр цIыхухэм
къахихужырт, нэф куэдми я нэр къигъэплъэжырт.
22 – Вгъэзэжи, – яжриIащ Хьисэ къэкIуахэм, –
флъэгъуамрэ зэхэфхамрэ Яхья хуэфIуэтэж: нэфхэм я
нэр къоплъэж, щIакъуэхэм я лъэр зэроубыдыж,
уэшын уз зэфыкIхэм я щIыфэр къабзэ мэхъуж,
дэгухэм я тхьэкIумэр къеутIыпщыж, лIахэр
къотэджыж, тхьэмыщкIэхэм Тхьэм и хъыбарыфIыр
хуаIуатэ. 23 Гъуэгу махуэ теуващ СэркIэ шэч
къэзымыхьыр.
24 Яхья къигъэкIуахэм ягъэзэжа нэужь, абы и гугъу
цIыхубэм яхуищIын щIидзащ Хьисэ:
– Къумым фыщIэкIуар сытыт? Жьым игъэсыс
къамылым хуэдэу таучэлмыщI цIыху феплъыну
арат фыщIэкIуар? 25 АтIэ сыт фыщIэкIуар къумым?
Щыгъын дахэкIэ хуэпа цIыху флъагъуну фи гугъауэ
ара? Дахэу хуэпахэмрэ къулеижьхэмрэ зыщIэсыр
пащтыхь сэрейрщ. 26 Хэт атIэ флъагъуну фи гугъар?
Бегъымбар? Пэжщ, бегъымбарщ флъэгъуар, ауэ
нывжызоIэ, ар бегъымбарым нэхърэ нэхъ инщ.
27 Тхыгъэ ЛъапIэм мыпхуэдэу щыжиIам, Яхьящ зи
гугъу ищIар:
«Мис, уяпэ иту си лIыкIуэр нызогъакIуэ,
абы уи гъуэгур пхуигъэхьэзырынущ».
28 НывжызоIэ, фызхэм къалъхуахэм щыщу Яхья
нэхърэ нэхъ ин мы дунейм къытехьакъым. Ауэ
Тхьэм и Тепщэныгъэм и жьауэ щIэтхэм я нэхъ
цIыкIу дыдэр Яхья нэхърэ нэхъ инщ.
29 Хьисэ и псалъэр щызэхахым, цIыху
къызэхуэсахэми, уеблэмэ тезыр ахъшэ
къыхэзыххэми Тхьэм и мурадхэр захуэу ялъытащ,
сыту жыпIэмэ абыхэм Яхья зрагъэумэхъакIэт. 30 Ауэ
фарисейхэмрэ теурэт егъэджакIуэхэмрэ Яхья
зрагъэумэхъын хуейуэ къалъытатэкъым. Апхуэдэу
абыхэм Тхьэм и Iэмырыр ягъэзэщIэн ядауэ
щытакъым.
31 – Нобэрей цIыхухэр сытым хуэзгъэдэн? – жиIащ
Хьисэ. – Хэт ахэр зэщхьыр? 32 ЦIыху зекIуапIэхэм
деж щытIысарэ мыр жаIэурэ, зыр адрейм егуо
сабийхэм хуэдэщ ахэр:
«Бжьамий дыфхуепщати, фыкъэфакъым,
гъыбзэ къыфхуитшати, фыгъакъым».
33 Ар щIыжысIэращ, умэхъакIуэ Яхья къэкIуащи,
санэ ефэркъым, щIакхъуи ишхыркъым, итIани «ар
жин бзаджэм иIыгъщ» жывоIэ. 34 ЦIыхум и Къуэр
къыфхуэкIуащи, йофэ икIи йошхэ, ауэ Абы щхьэкIи
«мис ныбаблэр, ефэрейр, тезыр ахъшэ
къыхэзыххэмрэ гуэныхьлыхэмрэ я ныбжьэгъур»
жывоIэ. 35 Ауэ Тхьэм и Iущагъэр къабыл зыщIа
псори а Iущагъэр зэрыпэжым щыхьэт тохъуэ.

Хьисэ цIыхубз гуэрым и гуэныхьхэр къызэрыхуигъэгъуар

36 Фарисей гуэрым Хьисэ игъэхьэщIэну
иригъэблэгъат. Щригъэблагъэм, абы и унэм
щIыхьэри, Ар Iэнэм пэрытIысхьащ. 37 А жылэм
гуэныхьыщIакIуэу къыщацIыху цIыхубз гуэрым
Хьисэ фарисейм и унэм зэреблэгъар къыщищIэм,
алавастрэкIэ зэджэ мывэм къыхэщIыкIа
бащирыбэм иту мэ дахэ къызыхих дагъэ лъапIэ
здищтэщ, фарисейм и унэм щIыхьэри, 38 Хьисэ и
щIыбагъымкIэ къыдэуващ. ИтIанэ и нэпсыр
къыщиудри, Хьисэ и лъакъуэр псыф ищIу теткIуащ.
ЩытеткIуэм, и щхьэцымкIэ хуилъэщIыжри, ба
хуищIурэ, дагъэр хущихуащ. 39 Хьисэ езыгъэблэгъа
фарисейм ар щилъагъум, игукIэ мыпхуэдэу жиIащ:
«Мыр бегъымбару щытатэмэ, къеIусэ цIыхубзыр зи
щIысыр, икIи ар зэрыгуэныхьщIакIуэр ищIэнт».
40 Хьисэ лIым жриIащ:
– Симэн, Сэ зыгуэр бжесIэну сыхуейщ.
– КъызжеIэ, ущиякIуэ, – жиIащ Симэн.
41 – ЛIы гуэрым и щIыхуэ цIыхуитIым ятелът. Зым
дыжьын ахъшэ щитху, адрейм тхущI телът, – жиIащ
Хьисэ. – 42 Ауэ щIыхуэр щахуэмыпшыныжым, тIуми
яхуигъэгъуащ. АтIэ къызжеIэт, а тIум дэтхэнэра
щIыхуэ къезытар нэхъыфIу зылъагъунур?
43 – СызэригугъэмкIэ, нэхъыбэ зыхуигъэгъуаращ, –
жиIащ Симэн.
– Пэжу уогугъэ, – акъылэгъу хъуащ Хьисэ. 44 Ар
цIыхубзым хуеплъэкIри, Симэн жриIащ итIанэ: –
Мы цIыхубзыр плъагъурэ? Сэ уи унэ сыкъихьа
пэтрэ си лъакъуэр зэрыстхьэщIын псы
къызэптакъым, ауэ мыбы и нэпсымкIэ си лъакъуэр
схуитхьэщIри, и щхьэцымкIэ схуилъэщIыжащ. 45 Уэ
IэплIэ къысхуэпщIакъым, ауэ Сэ мыбы сызэрыщIэс
лъандэрэ мы цIыхубзым увыIэгъуэ имыIэу си
лъакъуэм ба къыхуещI. 46 Уэ хьэщIагъэ
къызэпхакъым, си щхьэм дагъэ къыщыпхуэу, мы
цIыхубзым си лъакъуэм дагъэ лъапIэ
къысхущихуащ. 47 Абы къыхэкIкIэ ныбжызоIэ: и
фIылъагъуныгъэр инти, гуэныхь куэд къыхуэгъуащ.
Ауэ мащIэ къызыхуэгъуам и фIылъагъуныгъэри
мащIэщ.
48 Хьисэ цIыхубзым зыхуигъазэри:
– Уи гуэныхьхэр къыпхуэгъуащ, – жриIащ.

[49] Ар щызэхахым, адрей хьэщIэхэм ягукIэ жаIащ:
«Гуэныхь нэгъунэ зыгъэгъу мы лIыр хэт хъуну?»
[50] Хьисэ цIыхубзым жриIащ:
– Уи фIэщхъуныгъэм укъригъэлащ. Тхьэм
гупсэхугъуэ къуит, кIуэ иджы.

Хьисэ и Iумэтым ит бзылъхугъэхэр

8 Тэлай дэкIри, Тхьэм и Тепщэныгъэм теухуа
хъыбарыфIыр цIыхухэм яхуиIуатэурэ, Хьисэ
къалэхэмрэ къуажэхэмрэ къызэхикIухьын щIидзащ,
и гъэсэн пщыкIутIри и гъусэу. [2] Абыхэм нэмыщI,
жин бзаджэ къызыхихужа икIи игъэхъужа
бзылъхугъэ зыбжани щIыгъут Хьисэ. Абыхэм я цIэр
мыращ: Хьисэ жин бзаджибл къызыхихужа Мэрям,
Магдалэ къуажэм щыщыр, [3] лIыщхьэ Хьирэд и
мылъкузехьэ Хузэ и фыз Иухьанэ, Сусанэ,
нэгъуэщIхэри. Ахэр я мылъкумкIэ Хьисэрэ и
гъэсэнхэмрэ ядэIэпыкъурт.

Жыласэм теухуа щIагъыбзэ

[4] Жылэхэм къикIауэ цIыху куэд къыщызэхуэсым,
Хьисэ щIагъыбзэ зыщIэлъ хъыбар къригъэжьащ:
[5] – Жыласэм жылэ трисэну дэкIащ. Здытрисэм,
жылэм щыщ гъуэгум телъэлъащ. ЦIыхухэм ар
щIым хаутэри, къуалэбзухэм зэщIащыпащ. [6] Жылэм
щыщ щIы мывалъэми хэхуащ икIи къуэпс идзащ,
ауэ псы зэримыгъуэтым къыхэкIкIэ гъужащ.
[7] Жылэм щыщ банэми хэхуащ икIи къэкIащ, ауэ
банэм абы и къуэпсым зригъэужьакъым. [8] Жылэм
щыщ щIыфIми хэхуащ, къэкIащ икIи трисар щэкIэ
бэгъуауэ къытрихыжащ.
Ар жиIа нэужь, Хьисэ макъ лъагэкIэ къыпищащ:
– ТхьэкIумэ зиIэм жысIэр зэхрырех.

ЩIагъыбзэм и мыхьэнэр

[9] А щIагъыбзэм къикIыр къагуригъэIуэну
къелъэIуащ и гъэсэнхэр Хьисэ.
[10] – Тхьэм и Тепщэныгъэм и щэхухэр фщIэну хуит
фищIащ фэ Тхьэм, – жиIащ Хьисэ. – Ауэ адрей
цIыхухэм щIагъыбзэущ ар зэрызэхахынур икIи
«еплъ пэтми ялъагъунукъым,
зэхах пэтми къагурыIуэнукъым».
[11] ЩIагъыбзэ зэхэфхам къикIыр мыращ: Жылэр
Тхьэм и псалъэращ. [12] Гъуэгум техуа жылэр Тхьэм и
псалъэр зэхэзых цIыхухэрщ, ауэ иужькIэ Iублисыр
абыхэм къахуокIуэри, зэхаха псалъэр яфIедыгъу,
фIэщхъуныгъэ ямыгъуэтын, къемылын щхьэкIэ.
[13] ЩIы мывалъэм хэхуа жылэр Тхьэм и псалъэр
зэхэзыхыу ар гуфIэгъуэкIэ зыщтэ цIыхухэрщ. Ауэ я
фIэщхъуныгъэм лъабжьэ зэримыIэм къыхэкIкIэ,
апхуэдэ цIыхухэм Тхьэр тэлайкIэщ я фIэщ зэрыхъур,
я фIэщхъуныгъэр зыгъэунэху гугъуехьхэр
къалъыкъуэкIа нэужь, Тхьэм и гъуэгум
тощхьэрыукIыж ахэр. [14] Банэм хэхуа жылэр Тхьэм и
псалъэр зэхэзыххэрщ. Ауэ зэманыр и пIэм
иткъыми, апхуэдэ цIыхухэр гъащIэм пыщIа
гугъуехьхэм, мылъку къэлэжьыным,
зыгъэтхъэжыным хущIагъэхьэркъым. Ахэр зи
къуэпсыр зымыдз къэкIыгъэм хуэдэу къонэ.
[15] ЩIыфIым хэхуа жылэр Тхьэм и псалъэр гу
хьэлэлым, гу пцIанэм щызыхъумэу икIи
къэмыдзыхэу гъавэ бэв къезыхьэлIэж цIыхухэрщ.

Нахуэ къэмыхъужын щэхуи бзыщIыгъи щыIэкъым

[16] – Уэздыгъэ пигъанэу кумбыгъэкIэ
щIиIубэркъым зыми, е гъуэлъыпIэ щIагъым
щIигъэувэркъым, атIэ уэздыгъэ тегъэувапIэм
трегъэувэ, къыщIыхьэхэм яхуэнэхун папщIэ.
[17] Нахуэ къэмыхъужын щэхурэ къыщIэмыщыжын,
къамыщIэжын бзыщIыгъэрэ щыIэкъым. [18] Аращи,
фызэрыдаIуэ щIыкIэм фыкIэлъыплъ. Сыту жыпIэмэ
зиIэ дэтхэнэми Тхьэм къыхущIигъунущ, зимыIэ
дэтхэнэми иIэу къыфIэщIри Тхьэм Iихыжынущ.

Хьисэ и анэмрэ и къуэшхэмрэ

[19] И анэмрэ и къуэшхэмрэ Хьисэ деж къэкIуащ. Ауэ
бгъэдыхьэфыртэкъым, цIыхур Iувти. [20] Хьисэ
хъыбар ирагъэщIащ:
– Уи анэмрэ уи къуэшхэмрэ укъалъагъуну
къэкIуауэ щIыбым дэтщ, – жаIэри.
[21] – Тхьэм и псалъэр зэхэзыххэу ар
зыгъэзащIэхэращ Сэ си анэ, си къуэш хъужхэр, –
итыжащ Абы жэуап.

Хьисэ борэныр зэригъэсабырыжар

[22] Махуэ гуэрым Хьисэ, и гъэсэнхэр и гъусэу,
кхъуафэжьейм итIысхьэри, яжриIащ:
– Девгъажьи, дызэпрывгъэкI гуэлым.
Арати, ежьахэщ. [23] Кхъуафэжьейм ису здэкIуэм, Ар
щхьэукъуащ. Гуэлым борэн къыщыхъейри,
кхъуафэжьейм псы къиуэу щIидзащ. Я Iуэхур
шынагъуэ хъуат. [24] Апхуэдэу щыхъум, Абы и
гъэсэнхэр къыбгъэдыхьэщ, къагъэушри,
къыжраIащ:
– УщиякIуэ, ущиякIуэ, детхьэлэ!
Хьисэ къэтэджри, борэнри толъкъунхэри
игъэсабырыжащ, дунейри щым хъужащ.
[25] – Фи фIэщхъуныгъэр дэнэ щыIэ? – еупщIащ
Хьисэ абыхэм.
– Жьыми псыми унафэ яхуэзыщIу зыгъэIурыщIэ
мыр хэт хъуну? – жаIэурэ зэупщIыжырт гъэсэнхэр,
шынарэ ялъэгъуар яфIэтелъыджэ хъуауэ.

Жин бзаджэхэм яIыгъ цIыху гуэр Хьисэ зэригъэхъужар

[26] Джэрэсин лъэпкъым я хэкум, Гэлилейм
къыпэщылъым, нэсащ ахэр. [27] Хьисэ кхъуафэжьейм
къыщикIым, жылэм щыщ лIы гуэр, жин бзаджэхэм
яIыгъыу, къыхуэзащ. Куэд щIауэ щыгъын

щымыгъыу къикIухьырт абы, и унэ исыжтэкъым,
щыпсэур кхъэрат. 28 Хьисэ къызэрилъагъуу, и
лъакъуэм кIийуэ зыщIидзэри, макъышхуэкIэ жиIащ
абы:
– Я Нэхъ Лъагэм и Къуэ Хьисэ, сыт уи Iуэхуу
къысхэлъыр? СынолъэIу, гугъу сумыгъэхь!
29 Абы апхуэдэу щIыжиIар Хьисэ абы хэс жин
бзаджэр къыхэкIыжыну унафэ хуищIати, аращ. Жин
бзаджэр а цIыхум куэдрэ къыхыхьэурэ, гугъу
иригъэхьырт. ГъущI кIапсэкIэ епхауэ яхъумэрт ар,
арщхьэкIэ кIапсэр къызэпиудырти, жин бзаджэм ар
къумым ихурт.
30 – Уи цIэр сыт? – еупщIащ абы Хьисэ.
– Дзэщ сэ си цIэр, – къритыжащ абы жэуап. А лIым
жин бзаджэ куэд и пкъым хыхьауэ хэсти, арат абы
апхуэдэу щIыжиIэр.
31 Жин бзаджэхэр Хьисэ хуабжьу къелъэIуащ,
кууупIэ лъащIэншэм имыгъэкIуэну.
32 А щIыпIэм кхъуэ хъушэ щыхъуакIуэрт, Iуащхьэм
тету. Кхъуэхэм яхыхьэну хуит ищIыну къелъэIуащ
ахэр Хьисэ. КъыщелъэIум, Абы ахэр хуит ищIащ.
33 Жинхэр цIыхум къыхэкIыжри, кхъуэхэм яхыхьащ.
Арати, хъушэр зэрехьэжьэщ, нэпкъым елъэри,
псым итхьэлащ.
34 Къэхъуар зылъэгъуа кхъуахъуэхэр
щIэпхъуэжри, къалэми жылэхэми щаIуэтэжащ
ялъэгъуар. 35 Къэхъуам еплъыну цIыхухэр
къыдэкIщ, Хьисэ деж къакIуэри, жин бзаджэр
къызыхэкIыжа цIыхур хуэпарэ и акъылыр
зэтеувэжауэ, Хьисэ и лъакъуэм пэгъунэгъуу щысу
кърихьэлIащ икIи хуабжьу шынахэщ. 36 Къэхъуар
зи нэгу щIэкIахэм Хьисэ а лIым жин бзаджэхэр
къызэрыхихужар яIуэтэжащ. 37 Джэрэсинхэр псори
Хьисэ къелъэIуащ я хэкур къибгынэну, сыту
жыпIэмэ псори хуабжьу шынат. Хьисэ
кхъуафэжьейм итIысхьэри ежьэжащ. 38 Жин бзаджэ
къызыхихужа лIыр Хьисэ къелъэIуащ: «Гъусэ
сыщI», – жиIэри. Ауэ лIым мыпхуэдэу жриIэри, Абы
ар иутIыпщыжащ:
39 – Уи унэ кIуэжи, Тхьэм къыпхуищIа
фIыгъуэшхуэр уи лъэпкъэгъухэм яхуэIуэтэж.
ЛIым къуажэм игъэзэжри, Хьисэ къыхуищIар
цIыхухэм яхуиIуэтэжащ.

Хьисэ ажалымрэ узымрэ зэрытекIуар

40 Хьисэ игъэзэжа нэужь, цIыху куэд къыпежьащ,
ахэр псори абы къыпэплъэрти. 41 ТхьэлъэIупIэ унэм
щылажьэхэм я нэхъыщхьэ гуэр, Яхьир и цIэу, Хьисэ
деж къакIуэщ, и лъакъуэм зыщIидзэри, къелъэIуащ
и унэм хуеблэгъэну. 42 Абы ипхъу закъуэр, илъэс
пщыкIутIым нэблэгъар, лIэн гъунэгъу хъуауэ
сымаджэ хьэлъэу хэлът. Арати, Хьисэ къелъэIуам и
гъусэу ежьащ, цIыхубэр къытегуплIэу.
43 Илъэс пщыкIутI хъуауэ лъы зыщIэкI цIыхубз
гуэр абдеж щытт цIыхухэм яхэту. И мылъкур
дохутырхэм ятригъэкIуэда пэтрэ, зыми
яхуэгъэхъужатэкъым ар. 44 А цIыхубзыр Хьисэ и
щIыбагъымкIэ къыщыбгъэдыхьэри, и щыгъын
кIапэм къеIусащ, лъыр асыхьэтуи увыIащ.
45 – Хэт къызэIусар? – щIэупщIащ Хьисэ.
Зыми зыщимыумысыжым, Питрэс жиIащ:
– УщиякIуэ, цIыху цIыкIур къопщIауэ,
лъэныкъуиплIымкIи къыщыптогуплIэ.
46 – Хьэуэ, сэ зыгуэр къызэIусащ, – жиIащ Хьисэ. –
Сыту жыпIэмэ къару зэрысщIэкIар зыхэсщIащ.
47 ЦIыхубзым зибзыщIыну Iэмал зэримыIэжыр
щилъагъум, кIэзызу къыкъуэкIщ, Хьисэ и лъабжьэм
зыщIидзэри, еIусэн хуей щIэхъуари асыхьэтым
зэрыхъужари цIыху псоми я пащхьэм щиIуэтэжащ.
48 – Ди шыпхъу, уи фIэщхъуныгъэм уигъэхъужащ.
Тхьэм гупсэхугъуэ къуит, кIуэ иджы.
49 Хьисэ и псалъэр нигъэсатэкъым, Яхьир и унэм
щыхьэкIуэ къикIыу мыпхуэдэу къыщыжриIам:
– Яхьир, уи пхъур щыIэжкъым. Дин ущиякIуэр
лейуэ гугъу йоумыгъэхь.
50 Ар щызэхихым, Хьисэ Яхьир жриIащ:
– Умышынэ. Уи фIэщ щIы закъуи, къелынущ уи
пхъур.
51 Хьисэ Яхьир и унэм щынэсым, Питрэс, Яхья,
Екъуб икIи хъыджэбз цIыкIу лIам и адэмрэ и анэмрэ
нэмыщI, унэм нэгъуэщI щIыхьэну хуит ищIакъым.
52 ЦIыху псоми пыхьэрэ гъуэгыу хьэдагъэ ящIырт.
Хьисэ абыхэм яжриIащ:
– Фымыгъей. Мыр лIакъым, жейуэ аращ!
53 ЦIыхухэр Хьисэ къыщыдыхьэшхащ, хъыджэбз
цIыкIур зэрылIар ящIэрти. 54 Хьисэ абы и Iэр
иубыдри мыпхуэдэу жиIащ:
– Пщащэ цIыкIу, къэтэдж!
55 Хъыджэбз цIыкIум и псэр къыхыхьэжри,
асыхьэтым къызэфIэуващ. Ар ягъэшхэну унафэ
ищIащ Хьисэ. 56 Пщащэ цIыкIум и адэмрэ и анэмрэ
телъыджащэ ящыхъуат ялъэгъуар, ауэ Хьисэ
абыхэм унафэ яхуищIащ къэхъуар зыми
хуамыIуэтэжыну.

Хьисэ и лIыкIуэ пщыкIутIым къару яриту зэрыригъэжьар

9 Хьисэ и гъэсэн пщыкIутIыр ириджэри, къарурэ
тепщэныгъэрэ яритащ, жин бзаджэхэм
ятекIуэн, узыфэхэр ягъэхъужын папщIэ. 2 Арати,
Тхьэм и Тепщэныгъэм и хъыбар ягъэIуну,
сымаджэхэр ягъэхъужыну иригъэжьащ Хьисэ ахэр.
3 – Гъуэгуанэ фыщытехьэкIэ, зыри здевмыхьэжьэ:
баши, хъуржыни, щIакхъуи, ахъши, щыгъын леи
здэвмыщтэ, – яжриIащ абыхэм Хьисэ. – 4 Сыт хуэдэ
жылэ фыдыхьэми, бысым хъуэж фымыщIу зы унэм
фыщыхьэщIэ, жылэм фыкъыдэкIыжыху.
5 Фезымыгъэблагъэхэм я жылэм

фыкъыщыдэкIыжкIэ фи лъакъуэм трихьа сабэр
кIэрывгъэщэщыж, къызэрывэкъуэншэкIамкIэ ар
щыхьэт яхуэхъун папщIэ.
6 Арати, Хьисэ и гъэсэнхэм жылэхэр
къызэхакIухьын щIадзащ, сымаджэхэр ягъэхъужрэ
Тхьэм и хъыбарыфIыр яIуатэу.
7 Хьисэ теухуауэ къекIуэкI псалъэмакъыр лIыщхьэ
Хьирэд щызэхихым, зыхуихьынур имыщIэу
хэгупсысыхьащ, Яхья бегъымбарыр къэтэджыжауэ
жаIэрти. 8 Языныкъуэхэм Иляс бегъымбарым
дунейм къигъэзэжауэ жаIэрт. Пасэрей
бегъымбархэм ящыщ гуэр къэтэджыжа хуэдэу
зыгъэхъыбари щыIэт. 9 Езы Хьирэд мыпхуэдэу
жиIащ: «Яхья и щхьэр сэ пезгъэупщIащ. АтIэ мы зи
хъыбар зэхэтхыр хэт хъуну?» Хьирэд езыр щIэкъурт
Хьисэ хуэзэну.

Хьисэ цIыху минитху зэригъэшхар

10 Хьисэ и лIыкIуэхэм къагъэзэжри, ящIауэ хъуар
яIуэтэжащ. Ахэр гъусэ ищIри, БэтсэидкIэ зэджэ
къуажэм кIуащ Хьисэ, абы я закъуэу щыIэну.
11 АрщхьэкIэ цIыхухэм ар къащIэри, кIэлъыкIуащ.
Щынэсым, Хьисэ ахэр иригъэблагъэри, Тхьэм и
Тепщэныгъэм яхутепсэлъыхьащ, гъэхъужын
хуейхэри игъэхъужащ. 12 Махуэр щыхэкIуатэм, и
гъэсэн пщыкIутIыр къыбгъэдыхьэри, Хьисэ
къыжраIащ:
– ЦIыхухэр жылэ гъунэгъухэм гъакIуэ, жэщыр
щрахын унэрэ яшхынрэ къагъуэтын папщIэ, сыту
жыпIэмэ мыр щIыпIэ пхыдзащ.
13 – Фэ езым вгъашхэ ахэр, – яжриIащ Хьисэ
абыхэм.
– Дэ щIакхъуитхурэ бдзэжьеитIрэ фIэкI диIэкъым,
дыкIуэу цIыху псоми папщIэ шхын къэдмыщэхумэ,
– къатыжащ абыхэм жэуап. 14 (ЦIыхухъу къудейуэ
минитхум нэблагъэрт ахэр.)
– ЦIыхухэр щэ ныкъуэ хъу гуп-гупурэ евгъэтIысэх,
– яжриIащ Хьисэ и гъэсэнхэм.
15 Хьисэ зэрыжиIам хуэдэу ящIащ, цIыхухэр
ирагъэтIысэхащ. 16 Хьисэ щIакхъуитхумрэ
бдзэжьеитIымрэ къиштэщ, уафэм дэплъейри,
Тхьэм фIыщIэ хуищIащ ерыскъым щхьэкIэ.
ЩIакхъуэмрэ бдзэжьеймрэ зэпищIыкIри, и
гъэсэнхэм яритащ, цIыхухэм хуагуэшын папщIэ.
17 ЦIыхухэр шхащ, псоми загъэнщIащ икIи
къадэхуауэ матэ пщыкIутI зэщIакъуэжащ
щIакхъуэрэ бдзэжьейуэ.

Хьисэ зэры-Мэсихьыр Питрэс и фIэщ зэрыхъуар

18 Хьисэрэ и гъэсэнхэмрэ я закъуэу махуэ гуэрым
тхьэ елъэIуа нэужь, Хьисэ абыхэм еупщIащ:
– ЦIыхубэм Сэ сыхэту жаIэрэ?
19 – Языныкъуэхэм умэхъакIуэ Яхья къэтэджыжауэ
жаIэ уэр щхьэкIэ, нэгъуэщIхэм у-Илясу жаIэ,
пасэрей бегъымбархэм ящыщ гуэр къэтэджыжауэ
жызыIи щыIэщ.
20 – АтIэ фэ сыхэту жыфIэрэ? – еупщIащ Хьисэ
абыхэм.
– Уэ Тхьэм ури-Мэсихьщ, – жиIащ Питрэс.
21 Хьисэ абыхэм ткIийуэ унафэ яхуищIащ ар зэры-
Мэсихьыр ямыгъэхъыбарыну, икIи мыпхуэдэуи
яжриIащ:
22 – ЦIыхум и Къуэм хьэзабышхуэ ишэчын хуейщ.
Лъэпкъ тхьэмадэхэми, дин гъуазэ
нэхъыщхьэхэми*, теурэт егъэджакIуэхэми ЦIыхум и
Къуэр ямыдэу къызыхахунущ, яукIынущ, ауэ ещанэ
махуэм лIахэм къахэтэджыкIыжынущ Ар.
23 Си ужь къиувэну хуейм езым и щхьэ Iуэхухэр
зыщрегъэгъупщи, Сэр щхьэкIэ гугъу зригъэхьыфу,
уеблэмэ и гъащIэр зэрытрахыну Iэщэр махуэ къэс
ихьыфу щрет, итIанэ си ужь къреувэ, – яжриIащ
псоми Хьисэ. – 24 Сыту жыпIэмэ зи псэр
зыхъумэжыну хуейм и псэр фIэкIуэдынущ, ауэ Сэр
папщIэ зи псэр зытым и псэр хъума хъунущ.
25 ЦIыхум дунейм тет фIыгъуэр зыIэригъэхьэрэ
езыр жыхьэнмэлы хъумэ, е и псэм зэран хуэхъужмэ,
сыт и сэбэп? 26 Си ущиемрэ Сэрэ къыттеукIытыхь
дэтхэнэми ЦIыхум и Къуэри теукIытыхьыжынущ,
езым и щIыхьри, и Адэм и щIыхьри, мелыIыч
лъапIэхэм я щIыхьри бгъэдэлъу къыщигъэзэжкIэ.
27 Пэжыр нывжызоIэ, Тхьэм и Тепщэныгъэр
ямылъэгъуауэ дунейм емыхыжын мыбдежым
щытхэм къыфхэтщ.

Хьисэ и щIыхьыр и гъэсэнищым къазэрыригъэлъэгъуар

28 А псалъэхэр жиIа нэужь, махуий хуэдиз дэкIауэ,
Питрэс, Яхья, Екъуб сымэ зыщIигъури, Хьисэ тхьэ
елъэIуну Iуащхьэм дэкIуеящ. 29 Тхьэ зделъэIум, Абы
и нэгум зихъуэжащ, и щыгъынри лыдыжу хужьыбзэ
хъуащ. 30 Хьисэ цIыхуитI напIэзыпIэм къыхуэхутэри,
къепсэлъэн щIадзащ. Ахэр бегъымбарышхуэу
Мусэрэ Илясрэт, тIуми нурыр къащхьэщихырт.
Тхьэм и мурадыр игъэзэщIэн щхьэкIэ, Ар куэд
мыщIэу Ерусэлим щылIэн зэрыхуейм
тепсэлъыхьырт ахэр. 32 Питрэс и гъуситIымрэ
езымрэ жей къатеуэри, Iурихащ, ауэ
къыщызэщыужым, зи щIыхьыр нэхушхуэм хуэдэу
нэрылъагъу хъуа Хьисэрэ адрей тIумрэ – Мусэрэ
Илясрэ къалъэгъуащ. 33 Мусэрэ Илясрэ Ар
къыщабгынэм, Питрэс Хьисэ мыпхуэдэу жриIащ:
– УщиякIуэ, сыту гурыхь мыбдежым дыщытыну.
ПщыIищ дгъэувынщ, зыр Уэ, зыр Мусэ, зыр Иляс
папщIэ.
Питрэс жиIэр езым ищIэжыртэкъым. 34 Ар
щыжиIэм, пшэ Iэрамэ къащхьэщыхьэри,
щIихъумащ, щыщIихъумэм, ахэр къэщтащ. 35 Пшэм
макъ къыхэIукIащ: «Мыр си Къуэрщ, Къыхэсхаращ.
Абы жиIэм федаIуэ». 36 Макъыр увыIэжа нэужь,

Хьисэ зыри и гъусэжтэкъым, езым и закъуэт. Абы и
гъэсэнхэм ялъэгъуар зыми жрамыIэу а махуэхэм
ябзыщIащ.

Хьисэ щIалэщIэ гуэрым жин бзаджэ къызэрыхихужар

37 ЕтIуанэ махуэм ахэр Iуащхьэм къехыжа нэужь,
Хьисэ цIыху гупышхуэ къыпежьащ. 38 А гупым лIы
гуэр къыхэгуоукIри, мыпхуэдэу жиIащ:
– УщиякIуэ, кхъыIэ, си къуэм схуеплъ, а зыращ
сиIэр. 39 Жин бзаджэр къытоуэри, егъэкIий, хуэш
къыхегъэхьэри, и жьэм тхъурымбэ къыжьэдэкIыу
егъэкIэзыз икIи хуабжьу имыгъэхыщIауэ
кIэрыкIыркъым. 40 Уи гъэсэнхэм селъэIуат жиныр
къыхахужыну, ауэ зыри яхуещIакъым.
41 – ФIэщхъуныгъэншэу зэкIуэкIа щIэблэ, – жиIащ
Хьисэ. – Сыт хуэдизрэ иджыри сыфхэтыну? Сыт
хуэдизрэ иджыри фысшэчыну? Къашэ мыдэ уи
щIалэр.
42 ЩIалэр къыщыбгъэдыхьэм, жин бзаджэм ар
ириудри игъэкIэзызащ. Хьисэ жиныр игъэувыIэщ,
щIалэр игъэхъужри, и адэм иритыжащ. 43 ЦIыхухэм
яфIэтелъыджэ хъуащ Тхьэм и лъэкIыныгъэм и
инагъыр.
Хьисэ илэжьа Iуэхугъуэ псори ягъэщIагъуэу
цIыхухэр здэщытым, езы Хьисэ и гъэсэнхэм мыр
яжриIащ:
44 – Мы вжесIэр фи гум ивубыдэ: ЦIыхум и Къуэр
цIыхухэм IэщIалъхьэнущ.
45 Ауэ абыхэм къагурыIуакъым Хьисэ жиIам
къикIыр, а псалъэм и мыхьэнэр абыхэм
щабзыщIати. Езыхэри Хьисэ еупщIыну
тегушхуакъым.

Нэхъ иныр хэт?

46 Хьисэ и гъэсэнхэм нэхъыщхьэ хъун хуейр
яхузэхэмыгъэкIыу зэдауэрт. 47 Хьисэ ахэр
зэгупсысыр ищIэрти, сабий гуэр къиищтэщ,
зыбгъэдигъэувэри, мыпхуэдэу яжриIащ:
48 – Си хьэтыр зылъагъуу мы сабийр
езыгъэблагъэм Сэри сригъэблэгъауэ мэхъу. Сэ
сезыгъэблагъэм сыкъэзыгъэкIуар иригъэблэгъауэ
мэхъу. Нэхъ цIыкIу дыдэу къыфхэтырщ
нэхъыщхьэр.

Пэрыуэгъу къыфхуэмыхъур фи телъхьэщ

49 – УщиякIуэ, дэ зыгуэр тлъэгъуащ жин бзаджэхэр
цIыхухэм уи цIэкIэ къахихужу, – жиIащ Яхья. – ИкIи
пэдубыдащ апхуэдэу имыщIэну, ди гъусэу
зэрыщымытым щхьэкIэ.
50 – Пэвмыубыд. Фэ пэрыуэгъу къыфхуэмыхъур фи
телъхьэщ, – жиIащ Хьисэ.

Самарейхэм Хьисэ зэрамыдар

51 Тхьэм Хьисэ уафэм щиIэтыжыну махуэр
къыщыблагъэм, Абы Ерусэлим кIуэну мурад ищIащ.
52 Арати, Хьисэ лIыкIуэу цIыху зыбжанэ япэ
иригъэщащ. Ахэр кIуэри, Самарие* хэкум хиубыдэ
жылэ гуэрым дыхьащ, Абы хэщIапIэ
къыхуагъэхьэзырыну. 53 Ауэ самарейхэм Ар жылэм
дагъэхьэн ядакъым, Ерусэлим кIуэрти. 54 Абы и
гъэсэнхэу Екъубрэ Яхьярэ ар щызэхахым, мыр
жаIащ:
– Зи щIыхьыр ин, ахэр зысын мафIэ уафэм
къедгъэхынщ, ухуеймэ?
55 Хьисэ абыхэм захуигъазэри щаригъэгъэтащ.
56 Ахэр нэгъуэщI жылэ кIуащ итIанэ.

Хьисэ и гъуэгум утетыныр зыхуэдэр

57 Ахэр гъуэгу тету здэкIуэм, Хьисэ зыгуэрым мыр
къыжриIащ:
– Зи щIыхьыр ин, Уэ дэнэ укIуэми, уи ужь ситу
сынэкIуэнщ.
58 – Бажэм гъуэ иIэщ, къуалэбзуми абгъуэ иIэщ,
ауэ ЦIыхум и Къуэм и щхьэр щигъэтIылъын
пIэщхьагъ иIэкъым, – жиIащ Хьисэ.
59 – Си ужь къиувэ, – жриIащ Абы нэгъуэщI зым.
– Зи щIыхьыр ин, япэщIыкIэ си адэр
щIэзгъэлъхьэж, – къитащ абы жэуап.
60 – ЛIахэм я лIахэр езым щIрыралъхьэж, ауэ уэ
кIуэи, Тхьэм и Тепщэныгъэм и хъыбарыр цIыхухэм
яжеIэ, – жриIащ абы Хьисэ.
61 НэгъуэщI гуэрми Хьисэ мыр къыжриIащ:
– Зи щIыхьыр ин, сэ уи ужь сиувэнщ, ауэ
япэщIыкIэ си унэм исхэм сэлам езгъэхыж.
62 – Зи Iэр пхъэIэщэм тезылъхьэу
къызэплъэкIыжыр Тхьэм и Тепщэныгъэм и жьауэ
щIэтыну хуэфащэкъым, – итащ жэуап Хьисэ.

Хьисэ и гъэсэнхэр Тхьэм хуигъэлэжьэну зэрыригъэжьар

10 Абы и ужькIэ Зиусхьэным и Iумэтым итхэм
цIыху блыщI аргуэру къыхихри, езыр
здэкIуэну здигугъэ жылэхэм, щIыпIэхэм тIурытIурэ
игъэкIуащ, езым япэ иту. 2 Хьисэ абыхэм мыр
яжриIащ:
– Гъавэр бэв хъуащ, ауэ Iузыхыжынухэр мащIэщ.
Аращи, хьэсэр зейм фелъэIу гъавэр Iузыхыжынухэр
къигъэкIуэну. 3 ФыкIуэ! Щынэм фыхуэдэу,
дыгъужьхэм фахызогъэхьэ. 4 Бохъши, хъуржыни,
вакъи здевмыхьэжьэ, цIыхухэм сэлам ефхын
щхьэкIи фыкъэмыувыIэ, гъуэгуанэ фытету.
5 Зыгуэрым и унэ фыщеблагъэкIэ, япэрауэ, «Тхьэм
тыншыгъуэ къывит» жыфIэ. 6 Тыншыгъуэ
зыхуэфащэ цIыху а унэм щIэсу къыщIэкIмэ,
фызэрыхуэупса тыншыгъуэр абы лъысынущ,

щIэмысмэ, тыншыгъуэм фи деж къигъэзэжынущ.
7 Унэ фыздихьам фыщыхьэщIэ, къыфхутрагъэувэр
фшхы, фефэ, сыту жыпIэмэ лэжьакIуэм лэжьапщIэ
хуэфащэщ. Фыздыхьа жылэм фыдэтыху, унэ хъуэж
фымыщI.
8 Жылэ гуэрым фыдыхьауэ фрагъэблагъэмэ,
фагъэшхыр фшхы. 9 Сымаджэхэр вгъэхъуж, Тхьэм и
Тепщэныгъэр къазэрыхуэблэгъар яжефIэ. 10 Ауэ
жылэ гуэрым фыдыхьауэ зыми фримыгъэблагъэмэ,
я уэрамхэм фрикIуэурэ мыр жыфIэ: 11 «Фи къуажэм
дыдэтыху, ди лъакъуэм къытрихьа сабэр
фхукIэрыдогъэлъэлъыж; ауэ зэвгъащIэ Тхьэм и
Тепщэныгъэр къызэрыблэгъар». 12 НывжызоIэ,
къемэтмахуэм Сэдом къалэм щыпсэуа цIыхухэм я
Iуэхур нэхъ тынш хъунущ фезымыгъэблэгъа жылэм
и Iуэхум нэхърэ.
13 Гъуэгу мыгъуэ фытеуващ, Хуразин дэсхэ! Гъуэгу
мыгъуэ фытеуващ, Бэтсэид дэсхэ! Сыту жыпIэмэ фи
уэрамхэм щызлэжьа Iуэху телъыджэхэр Тиррэ
Сидонрэ щызлэжьатэмэ, куэд щIат а къалэхэм
дэсхэр я гуэныхьхэм зэрыхущIегъуэжрэ, щыгъуэ
щыгъын ящыгъыу, сахуэ ятепхъауэ тобэ
къызэрахьыжрэ. 14 Ауэ къемэтмахуэм Тиррэ
Сидонрэ я Iуэхур нэхъ тынш хъунущ фи Iуэхум
нэхърэ. 15 Уэри, Кэпэрнэум, уафэм удрахьеин уи
гугъэу къыщIэкIынщ. Ущымыгугъ, жыхьэнмэм
урадзыхынущ.
16 ИтIанэ Хьисэ и гъэсэнхэм захуигъазэри, жиIащ:
– Фэ къывэдаIуэр Сэ къызэдаIуэу мэхъу, фэ
фызымыдэм Сэри симыдэу мэхъу. Сэ сызымыдэм
сыкъэзыгъэкIуари имыдэу мэхъу.

Хьисэ иригъэжьа цIыху блыщIым къызэрагъэзэжар

17 Хьисэ иригъэжьа цIыху блыщIым гуфIэу
къагъэзэжри жаIащ:
– Зи щIыхьыр ин, уеблэмэ жин бзаджэхэри
къыдодаIуэ уи цIэр къыщитIуэм деж!
18 – УафэхъуэпскIым ещхьу Iиблисыр уафэм
къызэрехуэхар Сэ слъэгъуащ, – жиIащ Хьисэ. –
19 Мис, Сэ тепщэныгъэ фэстащ блэхэми акърэбхэми
зэран къыфхуэмыхъуу фатеувэну, бийм и къару
псоми фатекIуэну. Зыри зэран
къыфхуэхъуфынукъым. 20 Ауэ фызыщыгуфIыкIын
хуейр жин бзаджэхэр къызэрывэдаIуэр аркъым,
атIэ фи цIэхэр Тхьэм и тхылъым иритхауэ
зэрыщытырщ.
21 Асыхьэтым Тхьэм и Псэм Хьисэ и гур
гуфIэгъуэшхуэкIэ игъэнщIри, Хьисэ мыр жиIащ:
– Уафэми щIылъэми щы-Зиусхьэну си Адэ! ФIыщIэ
пхузощI, Iущхэмрэ губзыгъэхэмрэ ящыббзыщIа
Iуэхухэр сабийхэм хуэдэу щыт къызэрыгуэкI
цIыхухэм гурыIуэгъуэ ящыпщIащи. Ей, си Адэ, уи
IэмыркIэ къэхъуа Iуэхущ ар!
22 Си Адэм си IэмыщIэ псори кърилъхьащ. Къуэр
зыхуэдэр зыми ищIэркъым Адэм фIэкI.
Ещхьыркъабзэу, Адэри зыхуэдэр зыми ищIэркъым
Къуэмрэ Къуэм Адэр зригъэцIыхуну хуейхэмрэ
фIэкI.
23 Ар жиIа нэужь, Хьисэ и гъэсэнхэм захуигъазэри,
адрейхэм зэхамыхыу, яжриIащ:
– Гъуэгу махуэ теуващ фэ фи нэм илъагъур
зылъэгъуа цIыхухэр. 24 Сыту жыпIэмэ бегъымбар
куэдми пащтыхь куэдми ялъагъуну хуеящ фэ
флъагъур, ауэ ялъэгъуакъым, фэ зэхэфхри зэхахыну
хуеящ, ауэ зэхахакъым.

ГущIэгъулы нэсым теухуауэ

25 Теурэт егъэджакIуэ гуэр къэуври, Хьисэ
игъэунэхун и мураду къеупщIащ:
– УщиякIуэ, сыт сщIэн хуейр, гъащIэ уахътыншэ
згъуэтын папщIэ?
26 – Теурэт Хабзэм сыт итыр? – еупщIащ абы Хьисэ.
– Абы къибджыкIыр сыт?
27 – «Уи Тхьэу Зиусхьэныр гукIи, псэкIи, акъылкIи,
къарууэ уиIэ псомкIи фIыуэ лъагъу». ИкIи «Уи
гъунэгъу цIыхури фIыуэ лъагъу, уи щхьэр
зэрыплъагъум хуэдэу», – къитыжащ жэуап теурэт
егъэджакIуэм.
28 – Пэжу жыпIащ, – жиIащ Хьисэ. – Мис ахэр
гъэзащIи, гъащIэ уахътыншэ бгъуэтынущ.
29 Ауэ теурэт егъэджакIуэм и пщIэр
иримыгъэхуэхын щхьэкIэ, Хьисэ еупщIащ аргуэру:
– Хэт сэ си гъунэгъуу слъытэн хуейр?
30 Хьисэ ущие хъыбар кърigъэжьащ:
– ЛIы гуэр Ерусэлим икIауэ Ерихъуэ здэкIуэм,
хъунщIакIуэхэм яIэщIэхуащ. Абыхэм ар яупцIэнщ,
удын ирадзри, гъуэгум ныкъуэлIэу къытранащ.
31 Асыхьэтым, дин гъуазэ гуэр а гъуэгумкIэ
кърикIуэрт. Дин гъуазэм ар щилъагъум,
гъуэгубгъум зритри блэкIащ. 32 Абы ещхьу, Лэуий
къытехъукIа дин лэжьакIуэ гуэр а щIыпIэм
щынэсым, гъуэгубгъу зищIри блэкIащ, ар
щилъагъум. 33 Ауэ Самарием щыщ лIы гуэр
гъуэгуанэ тету абыкIэ блэкI пэтрэ, лей зылъысар
къилъагъури, ар фIэпсэкIуэд хъуащ. 34 Ар абы
бгъэдыхьэщ, и уIэгъэхэр санэкIэ хуитхьэщIщ, дагъэ
хущихуэри, хуипхэжащ. ТхьэмыщкIэр и шыдым
тригъэгъуалъхьэщ, хьэщIэщ гуэрым ишэри, зыхуей
хуигъэзащ итIанэ. 35 ЕтIуанэ махуэм дыжьын ахъшэ
жьгъеитI кърихщ, хьэщIэщыр зейм иритри,
жриIащ: «Мы лIым схукIэлъыплъ, уэстам нэхърэ
нэхъыбэ тебгъэкIуадэмэ, къыщызгъэзэжкIэ
уэстыжынщ».
36 УзэреплъымкIэ, хэт а цIыхуищым щыщу лей
зылъыса цIыхум гъунэгъу хуэхъуар? – еупщIащ
Хьисэ абы.
37 – ЗыфIэпсэкIуэд хъууэ дэIэпыкъуар арщ, –
къитыжащ жэуап теурэт егъэджакIуэм.

– АтIэ кIуэи, уэри абы ещхьу щIэ, – жриIащ абы
Хьисэ.

Мэрямрэ Мартэрэ

38 АдэкIэ кIуэурэ, Хьисэ и гъэсэнхэр и гъусэу жылэ
гуэрым дыхьащ. Щыдыхьэм, Мартэ и цIэу цIыхубз
гуэрым иригъэблэгъащ. 39 Мартэм Мэрям и цIэу
шыпхъу иIэт. Арати, Мэрям Хьисэ и лъакъуэм
пэгъунэгъуу етIысэхри, Зиусхьэным жиIэм едаIуэу
щIидзащ. 40 Мартэ хьэщIэхэр зэригъэхьэщIэным
пылът. Ар Хьисэ бгъэдэкIуатэри, жриIащ:
– Зи щIыхьыр ин, си шыпхъум лэжьыгъэ псори си
пщэ къызэрыдилъхьар къыпфIэмыIуэхуу ара?
Iуэхур къыздигъэпсынщIэну схужеIэт.
41 – Ей Мартэ, Мартэ! – жиIащ Зиусхьэным. – Уэ
куэдым уолIалIэ, куэдым уогугъу, 42 ауэ зыт
узыхуэныкъуэр. Мэрям нэхъыфIыр къыхихащи, ар
абы зэи IэщIахыфынукъым.

Хьисэ и гъэсэнхэм тхьэ елъэIукIэ зэраригъэщIар

11 ЩIыпIэ гуэрым щыIэу, Хьисэ тхьэ елъэIурт.
Щиухым, и гъэсэнхэм ящыщ зы къелъэIуащ:
– Зи щIыхьыр ин, Яхья и гъэсэнхэм тхьэ елъэIукIэ
зэраригъэщIам хуэдэу дэри дыгъащIэ, – жиIэри.
2 Хьисэ къажриIащ:
– Тхьэ фыщелъэIукIэ, мыпхуэдэу жыфIэ:
«Ди Адэ, уи цIэр цIыхухэм ялъытэу ирехъу,
Уи Тепщэныгъэр кърекIуэ.
3 Дызыхуей щIакхъуэ Iыхьэм зы махуи
дыщумыгъащIэ.
4 Ди гуэныхьхэр къытхуэгъэгъу,
сыту жыпIэмэ дэри мыхъун къыдэзыщIэу гуэныхь
къэзыхьхэм яхудогъэгъу.
Гуэныхь къыдэзыгъэхь Iуэхугъуэхэм дащыхъумэ».
5 Фэ фщыщ гуэрым ныбжьэгъу иIэу жытIэнщ, –
къыпищащ Хьисэ. – Ар и ныбжьэгъум деж
жэщыбгым макIуэри жреIэ: «КхъыIэ, щIакхъуищ
щIыхуэу къызэт. 6 Гъуэгуанэ тету си ныбжьэгъу гуэр
си унэ къиихьащи, езгъэшхын сиIэкъым». 7 И унэ
исыжыр унэм къыщIопсэлъыкIри, мыдрейм
къыжреIэ: «Сызумыхуэ, бжэр згъэбыдэжащ,
зэрыунагъуэу дыгъуэлъыжакIэщ, сыкъэтэджу
уэстыфынукъым». 8 Пэжыр нывжызоIэ, я
ныбжьэгъугъэм къыхэкIыу иримытми,
зэрыхуIумыкIыжым щхьэкIэ къэтэджынурэ
зыщIэлъэIур иритынущ.
9 Апхуэдэу щыщыткIэ, Сэри нывжызоIэ, фелъэIуи,
Тхьэм къывитынущ; фылъыхъуи, Тхьэм
къывигъэгъуэтынущ; бжэм фытеуIуи, Тхьэм
къыфхуIуихынущ; 10 сыту жыпIэмэ Тхьэм хэт
елъэIуми, зыщIэлъэIур кърitынущ,
къэзылъыхъуэми къилъыхъуэр кърigъэгъуэтынущ;
бжэм теуIуэми къыхуIуихынущ. 11 И къуэр бдзэжьей
жиIэу къелъэIумэ, абы блэ езытын фэ къыфхэт?
12 Хьэмэрэ джэдыкIэ жиIэу къуэр адэм елъэIумэ,
адэм абы акърэб къыхуишиину? 13 Аращи, фэ
фызэрыбзаджэу фи бынхэм фIы щахуэфщIэфкIэ,
уафэр зи хэщIапIэ фи Адэ ЛъапIэм и Псэр дауэ
къахуримыгъэхынрэ Абы къелъэIухэм?

Хьисэрэ БэIэлзэбулрэ

14 Хьисэ бзагуэ гуэрым и бзэр зыIыгъ жин бзаджэр
къыхихужат. Къыщыхихужым, цIыхухэм
яфIэтелъыджэу, бзагуэм и бзэр къиутIыпщыжащ.
15 АрщхьэкIэ языныкъуэхэм мыпхуэдэу жаIащ:
– Жин бзаджэхэм я пашэ БэIэлзэбул и къарукIэщ
Абы жинхэр цIыхухэм къазэрыхихужыр.
16 НэгъуэщI гуэрхэми, Хьисэ ягъэунэхун я мураду,
уафэм нэщэнэ гъэщIэгъуэн гуэр къахуригъэхыну
къыхуагъэуващ.
17 Абыхэм я гум илъыр ищIэрти, Хьисэ мыр
яжриIащ:
– Зэмызэгъыу зызыгуэша дэтхэнэ къэралми
лъапсэрыхыр къыхуэкIуэнущ, зэмызэгъыу
зызыгуэш унагъуэри къутэжынущ. 18 Абы хуэдэу,
Iблисымрэ и жинхэмрэ зэмызэгъыу загуэшмэ, абы
и тепщэныгъэр дауэ къызэтенэн? Апхуэдэу
щIыжысIар Сэ жинхэр цIыхухэм БэIэлзэбул и
къарукIэ къахэсхужу къыстыволъхьэри аращ.
19 Нэхъри, Сэ БэIэлзэбул и къарукIэ жинхэр
цIыхухэм къахэсхужмэ, фэ фи гъэсэнхэми абы и
къарукIэ цIыхухэм жинхэр къыхахужу мэхъу. Мис а
фи цIыхухэм фэ фызэрыщыуэр IупщI къащIынущ.
20 Аращи, Сэ цIыхухэм жинхэр къазэрыхэсхужыр
Тхьэм и къарур армэ, абы щыгъуэ Тхьэм и
Тепщэныгъэр фи деж къэсащ.
21 IэщэкIэ узэдауэ зи пщIантIэр зыхъумэ цIыху
лъэрызехьэм и мылъкур къыщымыщIIауэ
къызэтенэнущ. 22 Ауэ езым нэхърэ нэхъ лъэщ
къытеуэрэ къытекIуэмэ, зыщыгугъа Iэщэр
трихынурэ, къыIэрыхьа мылъкур и цIыхухэм
яхуигуэшынущ.
23 Сэ си мыгъусэр си пэрыуэгъущ, си гъусэу
къэзмыугъуейр зэран къысхуохъу.

ЦIыхум къыхахужа жин бзаджэм къыщигъэзэж щыIэщ

24 – Жин бзаджэр цIыхум къыхэкIыжа нэужь,
псыншэ щIыпIэхэм къыщекIухь, тыншыпIэ
лъыхъуэу. Апхуэдэ тыншыпIэ щимыгъуэтым, мыр
жеIэ: «СыкъызыхэкIа цIыхум деж згъэзэжынщ».
25 ИкIи егъэзэжри, и псэупIэу щытар
зэщIэпхъэнкIарэ зэлъыIухауэ ирохьэлIэж. 26 Абы
щыгъуэ ар макIуэ, езым нэхърэ нэхъ бзаджэжу жин
бзаджибл гъусэ ещIри, цIыхум и пкъым хохьэж.
Апхуэдэ цIыхум и иужьрей щытыкIэр и япэрей
щытыкIэм нэхърэ нэхъыкIэ мэхъу.
27 А псалъэхэр Хьисэ щыжиIэм, цIыхубэм зы
бзылъхугъэ гуэр къыхэпсэлъыкIри, Хьисэ
къыжриIащ:

– Уэ зи ныбэ уилъамрэ зи быдзышэ узэфамрэ
насыпыфIэщ!
[28] – Тхьэм и псалъэм едаIуэу ар зыгъэзащIэхэрщ
насыпыфIэр! – къитыжащ Хьисэ жэуап.

Хьисэ нэщэнэщIэкъухэм жэуап зэраритар

[29] ЦIыхубэр къыщызэхуэсым, Хьисэ мыпхуэдэу
жиIащ:
– Мы щIэблэр зэкIуэкIа щIэблэщ. Нэщэнэ
къалъыхъуэ, ауэ абыхэм нэщэнэ
кърагъэлъагъунукъым Инус бегъымбарым и
нэщэнэм фIэкI. [30] Инус Нинуй къалэм дэс цIыхухэм
нэщэнэ зэрахуэхъуам хуэдэу, ЦIыхум и Къуэри мы
щIэблэм нэщэнэ яхуэхъунущ. [31] ИпщэкIэ щыIа
пащтыхьыгъуэм и пащтыхь гуащэр къемэтмахуэм
къэтэджыжынурэ, мы щIэблэр игъэкъуэншэнущ,
сыту жыпIэмэ а пащтыхь гуащэр щIым и гъунэм
къикIри, Израилым къэкIуауэ щытащ, Сэлмэн* и
ущие Iущхэм едэIуэн папщIэ. Ауэ мыбдежым
къыфхэтым и пщIэр Сэлмэн и пщIэм йобэкI.
[32] Нинуй къалэм а зэманым щыпсэуа цIыхухэр
къемэтмахуэм къэтэджыжынурэ нобэрей щIэблэр
ягъэкъуэншэнущ, сыту жыпIэмэ абы щыгъуэ Нинуй
дэсахэм тобэ къахьыжауэ щытащ, Инус и уазым
едаIуэри. Ауэ мыбдежым къыфхэтым и пщIэр Инус
и пщIэм йобэкI.

ГущIэм къыщыблэн хуей уэздыгъэр

[33] – Уэздыгъэр пигъанэу къуэгъэнапIэм
къуигъэувэркъым зыми, е Iубауэ щыт кумбыгъэм
щIигъэувэркъым, атIэ тегъэувапIэм трегъэувэ,
къыщIыхьэхэм къахуэнэхун папщIэ.
[34] Iэпкълъэпкъым и уэздыгъэр цIыхум и нитIырщ.
Нэр узыншэмэ, цIыхум и Iэпкълъэпкъри зэрыщыту
нэхукIэ гъэнщIауэ щытынущ. Нэр мыузыншэмэ,
Iэпкълъэпкъыр кIыфIыгъэм зэщIищтауэ щытынущ.
[35] Уэ пхэлъ нэхур кIыфIыгъэ зэрымыхъуным
хуэсакъ. [36] Аращи, уи Iэпкълъэпкъыр зэрыщыту
нэхукIэ гъэнщIарэ кIыфIыгъэ лъэпкъ хэмылъу
щытмэ, уипкъри нэхуу щытынущ, уэздыгъэ нэхум
укъызэригъэнэхум хуэдэу.

Хьисэ фарисейхэмрэ теурэт егъэджакIуэхэмрэ сэтей къызэрищIар

[37] Хьисэ псэлъэн иуха нэужь, Ар фарисей гуэрым и
унэ иригъэблэгъащ игъэхьэщIэну. Унэм щIыхьэри,
Хьисэ Iэнэм пэрытIысхьащ. [38] Журтхэм я хабзэм
тету, Абы и Iэр имытхьэщIу Iэнэм
зэрыпэрытIысхьар щилъагъум, фарисейм
игъэщIэгъуащ.
[39] – Фэ, фарисейхэм, фи кхъуэщынхэм, фи
фалъэхэм я IуплъапIэр вгъэкъабзэ щхьэкIэ, фи
кIуэцIыр нэпсеягъэрэ бзаджагъэкIэ гъэнщIауэ
щытщ, – жиIащ Зиусхьэным.
[40] – Акъылыншэхэ! IуплъапIэр къэзызыгъэщIа Тхьэр
аракъэ кIуэцIри къэзыгъэщIар. [41] Фи кхъуэщынхэм,
фи фалъэхэм ярылъыр псапэу вгуэши, фиIэ псори
къабзэ хъунущ.
[42] Ауэ фэ, фарисейхэр, гъуэгу мыгъуэ фытеуващ!
Фи хадэм къытекI шхынхэлъхьэ удзхэри
къэвмыгъанэу я Iыхьэ пщIанэр Тхьэм и Унэм фохь,
ауэ захуагъэмрэ Тхьэм хувиIэн хуей
фIылъагъуныгъэмрэ гулъытэншэу къэвгъэнащ.
Захуагъэрэ фIылъагъуныгъэрэ зыхэлъ Iуэхухэрат
япэрауэ влэжьын хуейр, Iыхьэ пщIанэри тын
зэрыхуейр зыщывмыгъэгъупщэу.
[43] Гъуэгу мыгъуэ фытеуващ фарисейхэр, сыту
жыпIэмэ тхьэлъэIупIэ унэм фыщыщIыхьэкIэ
жьантIэмкIэ фоунэтI, цIыху зэхуэсыпIэхэм деж пщIэ
лей къыщыволъыхъуэ.
[44] Гъуэгу мыгъуэ фытеуващ фэ, цIыхухэр зытеувэр
ямыщIэххэу зи гущIыIу яутэ кхъащхьэ
хэкIуэдэжахэм фахуэдэщи.
[45] Теурэт егъэджакIуэхэм ящыщ зым Хьисэ
къыжриIащ абы щыгъуэ:
– УщиякIуэ, а уи псалъэхэмкIэ дэри ди жагъуэ
къыбощI.
[46] – Теурэт егъэджакIуэхэри гъуэгу мыгъуэ
фытеуващ, – жиIащ Хьисэ. – ЦIыхухэм яхуэмыхьын
хьэлъэ ятыволъхьэри, а ятефлъхьа хьэлъэр
ядэвгъэпсынщIэн щхьэкIэ, зыри фщIэркъым.
[47] Гъуэгу мыгъуэ фытеуващ, фи адэжьхэм яукIа
бегъымбархэм фэ кхъэлэгъунэ яхувогъэуври. [48] Фи
адэжьхэм зэрахьа лейр зэрадэфIыгъыр абыкIэ
къывогъэлъагъуэ: абыхэм бегъымбархэр яукIыу
щытащ, фэ а бегъымбархэм кхъэлэгъунэ яхувощI.
[49] Мис ащ Тхьэ Iущым мыпхуэдэу къыщIыжиIар:
«Си бегъымбархэри си лIыкIуэхэри абыхэм я деж
згъэкIуэнущ. Ауэ языныкъуэхэр яукIынущ, адрейхэр
гугъу ирагъэхьынущ. [50] Дунейр къызэрыхъурэ
бегъымбархэм ялъу щIэблэ псоми ягъэжар мы
щIэблэм япшыныжынущ. [51] Iэбил деж
къыщыщIэдзауэ, къурмэн телъхьэпIэмрэ Тхьэм и
Унэмрэ я зэхуакум даукIыхьа Зэчрей бегъымбарым
деж щиухыжу, бегъымбар псоми я лъыр мы
щIэблэм япшыныжынущ». Сэри щыхьэт сытохъуэ
абыхэм я лъыр мы щIэблэм
зэрырагъэпшыныжынумкIэ.
[52] Гъуэгу мыгъуэ фытеуващ теурэт егъэджакIуэхэр,
сыту жыпIэмэ щIэныгъэр щыгъэтIылъа
гъэтIылъыпIэм и IункIыбзэIухыр
зыIэщIэфлъхьащи, фэри абы фыщIыхьэркъым,
щIыхьэну хуейхэри щIэвгъэхьэркъым.
[53] Хьисэ абы къыщIэкIыжа нэужь, теурэт
егъэджакIуэхэмрэ фарисейхэмрэ губжьауэ упщIэ
гугъу куэд Хьисэ ирату щIадзащ, [54] щагъэауэу
зэрагъэкъуэншэжын псалъэ къыжьэдашын я
гугъэу.

ФэрыщIагъэм зыщыфхъумэ

12 ЦIыхубэр мин бжыгъэкIэ къызэхуэсауэ
зэжьэхэуэ-зэрыпIытI щыхъум, Хьисэ и
гъэсэнхэм мыпхуэдэу яжриIащ япэщIыкIэ:
– Тхьэвым пщагъэ зэрыхэлъым хуэдэу,
фарисейхэм фэрыщIагъэр яхэлъщи, абы
зыщыфхъумэ. 2 Нахуэ къэмыхъужын щэхурэ
къыщIэмыщыжын бзыщIыгъэрэ щыIэкъым.
3 КIыфIу жыфIа псалъэр цIыхухэм нэхуу
зэхахыжынущ, пэшым щэхуу щыжыфIар унащхьэм
тету къаIуэтэжынущ.

ЦIыхухэм фащымышынэу, Тхьэм фыщышыни, нэхъыфIщ

4 – Си ныбжьэгъухэм нывжызоIэ, фаукIын
нэхъыбэ нэгъуэщI зыри къывэзымыщIэфынухэм
фащымышынэ. 5 Сэ вжесIэнщ фызыщышынэн
хуейр: фиукIа нэужь, жыхьэнмэм фыхидзэну къару
зиIэр арщ фызыщышынэн хуейр. Мис Абы
фыщышынэ. 6 Бзу цIыкIуитхур ахъшэ жьгъеитI
къудейщ зэращэр. Апхуэдэу щыт пэтми, абыхэм
языхэзи зыщигъэгъупщэркъым Тхьэм. 7 Фэ фи
щхьэц налъэ нэгъунэ Тхьэм ибжауэ щытщ.
Фымышынэ! Бзу Iэджэ нэхърэ фынэхъ лъапIэщ фэ.

Хьисэ зылъытэр Тхьэм илъытэнущ

8 – НывжызоIэ, си Iумэтым зэритыр цIыхухэм
щимыбзыщIу къыжызыIэ дэтхэнэри Тхьэм и
мелыIычхэм я пащхьэм щилъытэжынущ ЦIыхум и
Къуэм. 9 Ауэ цIыхухэм я пащхьэ иувэрэ
къысхуэмейуэ, симыдэу къыжызыIэм Сэри
сызэрыхуэмейр, зэрызмыдар Тхьэм и мелыIычхэм
я пащхьэ къыщыжысIэнущ. 10 ЦIыхум и Къуэм
щхьэкIэ псалъэ мыхъумыщIэ жызыIэм Тхьэм
къыхуигъэгъунущ. Ауэ Тхьэм и Псэм мыхъумыщIэ
хужызыIэм Тхьэм къыхуигъэгъунукъым.
11 ТхьэлъэIупIэ унэм щызэхуэсахэм я пащхьэ
фагъэкъуэншэну фыщрашэкIи, унафэщIхэм е
лIыщхьэхэм я пащхьэм фыщрагъэувэкIи
зызэрывгъэхеину щIыкIэм фемыгугъу, 12 а
дакъикъэм жыфIэнур Тхьэм и Псэм фи гум
кърилъхьэнущ.

Къулей акъылыншэм теухуауэ

13 ЦIыхубэм здыхэтым, Хьисэ лIы гуэр къелъэIуащ:
– УщиякIуэ, си къуэшыр ди адэм къыщIэнамкIэ
къыздэгуэшэну схужеIэ, – жиIэри.
14 – Апхуэдэ Iуэхухэр зэхэзгъэкIыну хьэмэрэ
щIэингуэшу сыщытыну сэ зыми сигъэувакъым, –
иритыжащ Хьисэ абы жэуап. 15 Хьисэ цIыхухэм
яжриIащ итIанэ:
– Фысакъ! Щхьэхуещагъэм зыщыфхъумэ, сыту
жыпIэмэ цIыхум сыт хуэдэ мылъку бгъэдэлъами,
цIыху гъащIэр мылъку къудейкIэ къапщытэркъым.
16 Ар жиIэри, щIагъыбзэ зыщIэлъ хъыбар
кърigъэжьащ:
– ЦIыху къулей гуэрым и щIым гъавэ бэв
къытекIат. 17 «СщIэнур сыт? – жиIащ абы игукIэ. –
Гъавэр здыщIэслъхьэн сиIэкъым». 18 ИтIанэ жиIащ:
«Мыращ сщIэнур: си гуэнхэр къезгъэгъэуэжынщи,
нэхъ Iэхуитлъэхуиту щIэрыщIэу езгъэщIынщ.
Гъавэу къытесхар абы ирезгъэлъхьэнщ, си
хъугъуэфIыгъуэхэри абы щызгъэтIылъынщ.
19 ИтIанэ сигукIэ жысIэнщ: Илъэс IэджэкIэ узрикъун
хъугъуэфIыгъуэ уиIэщ. Зыгъэпсэху, ефэ, ешхэ, уи
нэгу зегъэужь». 20 Ауэ Тхьэм абы къыжриIащ:
«Акъылыншэ! Ныжэбэ уи псэр хезгъэхынущ. Хэт
зылъысынур уэ зэхуэпхьэса мылъкур?» 21 Тхьэм и
гур хэзыгъахъуэ Iуэхухэмкiэ къулей зимыщIу, зи
щхьэр къулей зыщIыж дэтхэнэми арщ
къыщыщIынур, – къыщIигъуащ Хьисэ.

Ерыскъым нэхърэ гъащIэр нэхъапэщ

22 – Абы къыхэкIкIэ нывжызоIэ, – яжриIащ Хьисэ и
гъэсэнхэм, – «Сыт тшхынур?» жыфIэу
фызэрыпсэуным фытемыгузэвыхь, е «Сыт
щыттIэгъэнур?» жыфIэу фи IэпкълъэпкъымщхьэкIэ
фымыгузавэ. 23 Ерыскъым нэхърэ гъащIэр
нэхъапэкъэ, щыгъыным нэхърэ Iэпкълъэпкъыр
нэхъапэкъэ? 24 Феплъыт къуаргъхэм. Абыхэм жылэ
трасэркъым, гъави Iуахыжыркъым, гуэни гъавэ
гъэтIылъыпIи яIэкъым, итIани ахэр Тхьэм егъашхэ.
АтIэ фэ фынэхъ лъапIэкъэ а къуалэбзухэм нэхърэ?
25 А Iуэхухэм тегузэвыхь пэтми, хэт фэ фщыщу зы
сыхьэткIэ нэхъ мыхъуми зи гъащIэм хэзыгъэхъуэн
зылъэкIынур? 26 АтIэ а мащIэ тIэкIур
щыфхузэфIэмыкIкIэ, нэгъуэщIым сыт
фыщIытегузэвыхьыр?
27 Удз гъагъэхэм феплъыт: ахэр гугъу ехьыркъым,
цыи яджыркъым. Ауэ нывжызоIэ, апхуэдизу
зызыгъэщIэращIэу щыта пащтыхь Сэлмэн а
цIыкIухэм щыщ дэтхэнэри зэрыхуэпам хуэдэу
зихуапэу щытакъым. 28 АтIэ нобэ гъагъэ пэтми,
пщэдей хьэкум ирадзэну удзыр Тхьэм апхуэдизу
щихуапэкIэ, фэ абыхэм нэхърэ IэджэкIэ нэхъыфIу
фихуэпэнукъэ, фIэщхъуныгъэ зи мащIэхэ?
29 Фшхынымрэ фызэфэнымрэ щхьэкIэ фымыгузавэ
икIи фемылIалIэ. 30 Мажусийхэм аращ
къызыкIэлъажыхьыр. Фи Адэр фызыхуэныкъуэ
псоми зэрыщыгъуазэр фигу ивгъэлъ. 31 Тхьэм и
Тепщэныгъэр къэфлъыхъуи, адрей фызыхуэныкъуэ
псори Тхьэм къывитынущ.
32 Фымышынэ, гуартэ мащIэ. Фи Адэм и
Тепщэныгъэр къывитыну хуейщ. 33 Фи мылъкур
фщэжи, къыщIэкIар къулейсызхэм яхуэвгуэш. Жьы
мыхъун бохъшэ зыIэрывгъэхьэ, зыхэмыщIын
мылъку уафэм щызэвгъэгъуэт, абы дыгъу
дэкIуеифынукъым, хъуным зыри

щыхуэшхынукъым. [34] Сыту жыпIэмэ фи мылъкур
здэщыIэм фигури щыIэнущ.

Мэсихь къыщигъэзэжкIэ фызэрыхуэзэным хуэхьэзыру фыщыт

[35] – Зи бгыр щIэкъузарэ зи уэздыгъэр къаблэ
цIыхум хуэдэу фыпсэу. [36] Зи тхьэмадэр
хьэгъуэлIыгъуэм къикIыжыным пэплъэрэ, къэсыжа
нэужь, бжэм къызэрытеуIуэу къыщIэзыгъэхьэжыну
хьэзыр IуэхутхьэбзащIэм хуэдэу фыщыт.
[37] Тхьэмадэм къигъэзэжа нэужь, мыжеяуэ
зрихьэлIэж IуэхутхьэбзащIэр гъуэгу махуэ теуващ.
Пэжыр нывжызоIэ, тхьэмадэм и бгыр щIипхэнурэ,
IуэхутхьэбзащIэхэр иригъэфэу-иригъашхэу езыр
ящхьэщытынущ. [38] Ар жэщ ныкъуэуи нэхущуи
щрет, тхьэмадэр сыт хуэдэ зэманым къэкIуэжми,
мыжеяуэ зрихьэлIэж IуэхутхьэбзащIэхэр гъуэгу
махуэ теуващ. [39] Мыр зэвгъащIэ: дыгъуакIуэр
къыщыкIуэну сыхьэтыр унэр зейм ищIатэмэ, ар
абы унэм къыщIигъэхьэнутэкъым. [40] Фэри
хуэхьэзыру фыщыт, сыту жыпIэмэ фыщыпэмыплъэ
сыхьэтым къигъэзэжынущ ЦIыхум и Къуэм.
[41] – Зи щIыхьыр ин, – жиIащ Питрэс, – къыжыпIа
щIагъыбзэр зыхуэгъэзар уи гъэсэнхэм ди закъуэ,
хьэмэрэ цIыху псоми яхуэгъэзауэ щыт?
[42] – Тхьэмадэм адрей IуэхутхьэбзащIэхэр зи
IэмыщIэ ирилъхьэу игъуэу псори игъэшхэн хуейуэ
дзыхь зыхуищIа цIыху пэжым, губзыгъэм хуэдэу
фыщыт, – итыжащ жэуап Хьисэ. [43] – Тхьэмадэм
къыщигъэзэжкIэ, унафэ ищIам темыкIауэ
зрихьэлIэж IуэхутхьэбзащIэр гъуэгу махуэ теуващ.
[44] Пэжыр нывжызоIэ, тхьэмадэм и мылъку псори а
IуэхутхьэбзащIэм дзыхь хуищIынущ. [45] Ауэ а
IуэхутхьэбзащIэм игукIэ «Си тхьэмадэм щIэх
къигъэзэжынукъым» жиIэрэ, цIыхухъуи цIыхубзи
къимыгъанэу IуэхутхьэбзащIэ псори иубэрэжьу,
ефэ-ешхэу, фадэкIэ иригъэлейуэ щытмэ,
[46] щыпэмыплъэ махуэм, щимыгугъэ сыхьэтым
тхьэмадэм къигъэзэжынурэ, а IуэхутхьэбзащIэр
тIууэ зэгуиупщIыкIынущ икIи Тхьэр зымылъытэ
цIыху псоми къалъысыну Iыхьэр абыи
лъигъэсынущ.
[47] И тхьэмадэм и унафэм щыгъуазэу щыта пэтрэ
зызымыгъэхьэзыра, е и тхьэмадэр зыхуейр
зымыгъэзэщIа IуэхутхьэбзащIэм удын куэд
къытехуэнущ. [48] Ауэ и тхьэмадэм и унафэм
щымыгъуазэу удын къызыпэкIуэ Iуэху зылэжьа
IуэхутхьэбзащIэм удыну къытехуэнур мащIэщ.
Тхьэм куэд зритам куэдкIэ еупщIыжынущ, куэд
дзыхь зыхуищIам нэхъыбэж къритыжыну
хуигъэувынущ.

Зы унэ ис цIыхухэм я акъыл зэтемыхуэж хъунущ

[49] – ЩIылъэм мафIэ ездзыну аращ Сэ
сыкъыщIэкIуар. ИкIи сытым хуэдэу сыхуейт Сэ ар
иджы къызэщIэнэну. [50] Ауэ хьэзаб куэд сшэчын
хуейуэ Сэ иджыри къыспэщылъщ, икIи ар
щызэфIэкIынум пэплъэ си псэр хуабжьу гугъу йохь.
[51] ЩIылъэм тет цIыхухэм зэгурыIуэныгъэ
къахуэсхьыну сыкъэкIуа фи гугъэу къыщIэкIынщ
фэ. НывжызоIэ, аракъым сыкъыщIэкIуар. АтIэ
цIыхухэр зэхэзгъэкIыну аращ сыкъыщIэкIуар.
[52] ДяпэкIэ, зы унэ ис цIыхуитхум я акъыл
зэтемыхуэж хъунущ: цIыхуищым адрей тIум жаIэр
ямыдэу, цIыхуитIми мыдрей щым жаIэр ямыдэу
хъунущ.
[53] Адэм жиIэр къуэм имыдэу,
къуэм жиIэр адэм имыдэу;
анэм жиIэр пхъум имыдэу,
пхъум жиIэр анэм имыдэу;
гуащэм жиIэр нысэм имыдэу,
нысэм жиIэр гуащэм имыдэу хъунущ.

Дызэрыт зэманыр щIэн зэрыхуейр

[54] – КъухьэпIэмкIэ къыщежьауэ къакIуэу пшэ
щыфлъагъукIэ, «Уэшх къешхынущ» жывоIэ
асыхьэтым икIи апхуэдэуи мэхъу, – яжриIащ Хьисэ
цIыхубэм. [55] – ИпщэкIэ къикIыу жьы къыщепщэм
деж «Хуабей хъунущ» жывоIэ икIи апхуэдэуи мэхъу.
[56] ФэрыщIхэ! УэфI хъунуми уэлбанэ хъунуми уафэм
и теплъэмкIэ къывощIэф, атIэ иджы дызэрыт
зэманыр щхьэ къыфхуэмыщIэрэ?

Уи дэуэгъум узэрекIужыным и ужь ит

[57] – Тэмэмыр фэ езым щхьэ зэхэвмыгъэкIрэ?
[58] Псалъэм папщIэ, уи дэуэгъур уи гъусэу хеящIэм
деж ущыкIуэкIэ, гъуэгу удытетыху, узэрекIужыным
и ужь ит. Армыхъумэ, уи дэуэгъум хеящIэм
уритынущ, хеящIэм лъэхъуэщтетым
уIэщIилъхьэнущ, лъэхъуэщтетым лъэхъуэщым
ущIидзэнущ. [59] НыбжызоIэ, къанэ щымыIэу уи
щIыхуэр умыпшынауэ, укъаутIыпщынукъым.

Хьисэ цIыхухэр тобэ къэхьыжыным къызэрыхуриджар

13 Тхьэм къурмэн хуащIыну Гэлилейм къикIа
цIыхухэм я къурмэнхэр щыфIагъэжым, Пилат
ахэр укIыкIейуэ зэрыригъэукIар Хьисэ къедаIуэу
щыт гуэрхэм къыжраIэжащ. [2] Ар щызэхихым, Хьисэ
абыхэм мыпхуэдэу яжриIащ:
– Ахэр адрей я лъэпкъэгъухэм нэхърэ нэхъ
гуэныхьщIакIуэу щыта фи гугъэу ара апхуэдэ лей
къащIылъысар? [3] Аракъым нывжызоIэ! Ауэ тобэ
къэвмыхьыжмэ, псори абыхэм хуэдэу
фыхэкIуэдэнущ. [4] Хьэмэрэ СилэумкIэ зэджэу щыта
чэщанэжьыр къыщыуам, абы щIипIытIауэ щыта
цIыху пщыкIуийр Ерусэлим дэс адрейхэм нэхърэ
нэхъ къуаншэт? [5] Нэхъ къуаншэтэкъым! Ауэ тобэ
къэвмыхьыжмэ, псори абыхэм хуэдэу
фыхэкIуэдэнущ.

Жыг гъуам теухуа щIагъыбзэ

6 Хьисэ щIагъыбзэ къригъэжьащ итIанэ:
– Зыгуэрым и жызум хадэм хъурмей къыщыкIырт.
Жыгым къыпыкIаIамэ еплъыну хадэр зейр
щыкIуэм, жыгым къыпыкIаIауэ игъуэтакъым.
7 Апхуэдэу щыхъум, хадэр зейм жызумгъэкIым
мыпхуэдэу жриIащ: «Илъэсищ хъуауэ мы жыгым
зыгуэр къыпыкIэIамэ сеплъыну сыкъокIуэ, ауэ
зыри пызгъуэтыркъым. КъиупщIыкI адэ, щIыр
щхьэ игъэхьэулеин хуей абы?» 8 ЖызумгъэкIыр
хадэр зейм елъэIуащ: «Зи щIыхьыр ин, иджыри зы
илъэскIэ игъэт. Жыгыр къэстIыхьынщи, вэнывей
щIэслъхьэнщ, 9 хэт ищIэрэ, етIанэгъэ къыпыкIэнкIэ
хъунущ. КъыпымыкIэмэ, къибупщIыкIыжынщ»
жиIэри.

Фыз ныкъуэдыкъуэ гуэр Хьисэ щэбэт махуэм зэригъэхъужар

10 Щэбэт махуэу Хьисэ тхьэлъэIупIэ унэ гуэрым
цIыхухэр Тхыгъэ ЛъапIэм щыщIигъэджыкIырт.
11 Илъэс пщыкIуий лъандэрэ и тхыр къэгъэшарэ
жин бзаджэм зыкъримыгъэузэхужу бзылъхугъэ
гуэр абы щIэтт. 12 Хьисэ ар щилъагъум, къриджэри
жриIащ:
– ЦIыхубз, уи узыр пхэкIыжащ.
13 Ар жиIэщ, и Iэр трилъхьэри, цIыхубзым
асыхьэтым зыкъиузэхужащ. ЦIыхубзым Тхьэм
фIыщIэшхуэ хуищIащ. 14 Хьисэ щэбэт махуэу ар
зэригъэхъужам щхьэкIэ тхьэлъэIупIэ унэм и тетыр
къэгубжьри, цIыхухэм мыпхуэдэу яжриIащ:
– Тхьэмахуэ махуиблым щыщу махуихыр
лэжьыгъэм хухахауэ щытщи, мис а махуихым
фыкъакIуэурэ зывгъэхъуж, щэбэтым
фыкъыщIэкIуэн щыIэкъым.
15 – ФэрыщIхэ! – жриIащ Зиусхьэным абы. –
Фивхэр, фи шыдхэр щэбэт махуэм
къыкIэрыфтIэтыкIыу псафэ фшэркъэ дэтхэнэ зыми?
16 Апхуэдэу щыщыткIэ, Iиблисым илъэхъауэ илъэс
пщыкIуий лъандэрэ иIыгъ мы цIыхубзыр,
Ибрэхьим къытехъукIахэм ящыщыр, Iиблисым и
бжьым дауэ къыщIэзмышыжынрэ щэбэт махуэм?!
17 Хьисэ ар щыжиIэм, и пэрыуэгъу псори
укIытэжащ, ауэ адрей цIыхухэр Хьисэ илэжь Iуэху
телъыджэхэм щыгуфIыкIащ.

Тхьэм и Тепщэныгъэр зэщхьыр сыт?

18 – Тхьэм и Тепщэныгъэр зэщхьыр сыт? – жиIащ
Хьисэ. – Сытым хуэзгъэдэну ар? 19 Ар андэгурэдэгум
и жылэ цIыкIум хуэдэщ. ЦIыху гуэрым а жылэр
къищтэри, и хадэм щыхисащ. Щыхисэм, жыгым
хуэдэу къэкIри, къудамэ щIагъэхэм къуалэбзухэм
абгъуэ щIащIыхьащ.
20 АтIэ сытым хуэзгъэдэну Тхьэм и Тепщэныгъэр? –
къыпищащ Хьисэ. – 21 Ар пщагъэм хуэдэщ.
Бзылъхугъэ гуэрым пщагъэ къищтэщ, хьэжыгъэ
Iэнлъищрэ пщагъэмрэ зэхипщэри игъэувыжащ,
тхьэвыр тэджыху.

ЩIыбым фыкъызэрыдэмынэным и ужь фит

22 Хьисэ Ерусэлим здэкIуэм, къалэхэм, жылэхэм
дыхьэурэ, цIыхухэр иущийрт. 23 Абы зыгуэр
къеупщIащ:
– Зи щIыхьыр ин, къемэтмахуэм цIыху мащIэ
тIэкIу фIэкIа къемылыну ара?
24 – Куэбжэ зэвымкIэ фызэрыдыхьэным и ужь фит
Iэмал зэриIэкIэ, – итыжащ Хьисэ жэуап, – сыту
жыпIэмэ, нывжызоIэ, цIыху куэд дыхьэну хэтынущ,
ауэ дыхьэфынукъым. 25 Унэр зейр къэтэджрэ
куэбжэр къигъэбыдэжа нэужь, «Зи щIыхьыр ин,
куэбжэр къытхуIух» жыфIэрэ куэбжэм фытеуIуэу
щIыбым фыкъыдэнэнущ. Ауэ унэр зейм мыпхуэдэу
къывжиIэнущ: «Фыхэтми, дэнэ фыкъикIами,
сщIэркъым». 26 Фэ мыпхуэдэу жыфIэнущ абы
щыгъуэ: «Дэ уи гъусэу дефэу, дешхэу, ди уэрамхэм
дыщыбущийуэ щытакъэ?» 27 Ауэ абы мыпхуэдэу
жэуап къывитыжынущ: «Фыхэтми, дэнэ
фыкъикIами, сщIэркъым. Си пащхьэм фикI,
бзаджащIэхэ!» 28 Ибрэхьим, Исхьэкъ, Екъуб сымэ,
бегъымбархэри я гъусэу, Тхьэр щытепщэ щIыпIэм
хэщIапIэ къащылъысауэ, ауэ фэ фыкъыIуахужу
щыфлъагъукIэ, фыпыхьэнущ, фи IэфракIэм
федзэкъэжынущ. 29 ЦIыхухэр къуэкIыпIэмкIи,
къухьэпIэмкIи, ищхъэрэкIи, ипщэкIи къикIынурэ,
Тхьэр щытепщэ щIыпIэм къыщаIэтыну
гуфIэгъуэшхуэм хэтынущ. 30 Иджыпсту я ужь итхэр я
пэ иувэнущ, я пэ итхэр я ужь къинэнущ абы
щыгъуэ.

Еууей, Ерусэлим, Ерусэлим!

31 Абы хэту фарисей гуэрхэр къакIуэри, Хьисэ
къыжраIащ:
– Мы щIыпIэр къыубгынэмэ, нэхъыфIщ, Хьирэд
уригъэукIыну хэтщ.
32 – ФыкIуи, а бажэм мыпхуэдэу схужефIэж, –
яжриIащ абыхэм Хьисэ, – «Сэ ноби пщэдеи
цIыхухэм жинхэр къахэсхужу икIи згъэхъужу
сахэтынущ, ауэ махуэ ещанэм си Iуэхур сыухынущ».
33 Сэ ноби, пщэдеи, пщэдеймыщкIи сыкъэмыувыIэу
сыздэкIуэм сыкIуэн хуейщ, сыту жыпIэмэ
бегъымбарыр Ерусэлим фIэкIа нэгъуэщI щIыпIэ
щаукIынкIэ Iэмал зимыIэщ.
34 Еууей, Ерусэлим, Ерусэлим! Тхьэм и
бегъымбархэр зэтезыукIэу, Тхьэм и лIыкIуэхэр зи
уэрамхэм мывэкIэ щаукI. Къуалэбзум и шыр
цIыкIухэр и дамэ щIагъым щызэрызэхуишэсым
хуэдэу, сэри сыт хуэдизрэ уи бынхэр зэкъуэт сщIыуэ

зэхуэсшэсыну сыхэта, ауэ фэ вдакъым. 35 Иджы фи
Унэр нэщI хъуауэ фэ къыфхуонэж. НывжызоIэ,
«Зиусхьэным и цIэкIэ къытхуэкIуэращ щIыхьыр
зейр» жыфIэху, сыкъэфлъагъужынукъым.

Бэг уз зэфыкI лIы гуэр Хьисэ зэригъэхъужар

14 Щэбэт махуэу, фарисейхэм я унафэщI лIы
гуэрым Хьисэ иригъэблагъэри, Iэнэ
къыхуищтащ. ХьэщIэхэм я нэр Абы трамыгъэкIыу
кIэлъыплъырт. 2 ЦIыхур зыгъэбэг уз ефыкIыу лIы
гуэр Хьисэ и пащхьэм къиуващ. 3 Хьисэ теурэт
егъэджакIуэхэмрэ фарисейхэмрэ захуигъазэри,
мыпхуэдэу еупщIащ:
– Щэбэт махуэм цIыхур бгъэхъуж хъуну, хьэмэрэ
мыхъуну? – жиIэри.
4 Зыри жаIэртэкъым. ЩыжамыIэм, Хьисэ
сымаджэм теIэбэщ, игъэхъужри иутIыпщыжащ.
5 Мыдрейхэм яжриIащ итIанэ:
– Зыгуэрым фи къуэр е фи выр псым хэхуэмэ,
асыхьэтым къыхэфхыжынукъэ, ар щэбэт махуэу
щыт пэтми?
6 Зыри къыжраIэфакъым абыхэм.

Зызыгъэлъагэм и пщIэр ехуэхынущ, зызыгъэлъахъшэм и пщIэр Тхьэм иIэтынущ

7 ХьэщIэхэм тIысыпIэ хэплъыхь ящIу щилъагъум,
Хьисэ абыхэм мыпхуэдэу яжриIащ:
8 – ГуфIэгъуэ зиIэ гуэрым уригъэблагъэмэ,
жьантIэм умыкIуэ, уэ нэхърэ зи пщIэр нэхъ лъагэ
гуэр кърагъэблэгъауэ къыщIэкIмэ, 9 уезыгъэблэгъа
бысымым мыпхуэдэу къыбжиIэнущ: «Мыр а
уздэщысым деж гъэтIысыт». Уи напэр текIауэ
IэнэкIэм укъыпытIысхьэжын хуей хъунущ абы
щыгъуэ. 10 Ауэ уэ ущрагъэблагъэкIэ, кIуэи, Iэнэм и
кIэ дыдэм деж щетIысэх, уезыгъэблэгъам
мыпхуэдэу къыбжиIэн щхьэкIэ: «Ныбжьэгъу, мыдэ
къыдэкIуэтейт». Iэнэм къыбдыщыс псоми ялъагъуу
уи пщIэр лъагэ хъунущ абы щыгъуэ. 11 Аращи,
зызыгъэлъагэм и пщIэр ехуэхынущ,
зызыгъэлъахъшэм и пщIэр Тхьэм иIэтынущ.
12 Хьисэ езыгъэблэгъа бысымым мыпхуэдэу
жриIащ итIанэ:
– Шэджагъуэм е пщыхьэщхьэм Iэнэ
къыщыпщтэкIэ, уи ныбжьэгъуи, уи къуэши, уи
Iыхьлыи, уи гъунэгъу къулейхэми уемыджэ, сыту
жыпIэмэ абыхэм уэри урагъэблэгъэжынурэ
яхуэпщIар къыпхуащIэжа хуэдэу хъунущ. 13 Ауэ уэ
Iэнэ къыщыпщтэкIэ, факъырэхэр,
ныкъуэдыкъуэхэр, щIакъуэхэр, нэфхэр егъэблагъэ.
14 Мис абы щыгъуэ гъуэгу махуэ утеуващ, абыхэм
яхуэпщIар къыпхуащIэжыфынукъыми. Ауэ уэ Тхьэм
къыпхуищIэжынущ цIыху щыпкъэ лIахэр
къыщытэджыжыну махуэм.

Тхьэр къыщоджэм деж жыIэщIэу щыт

15 Iэнэм къыдыщыс гуэрым ар щызэхихым, Хьисэ
къыжриIащ:
– Тхьэм и Тепщэныгъэр нахуэу къэлъэгъуа нэужь,
абы къыщаIэтыну гуфIэгъуэм хэтынур гъуэгу махуэ
теуващ.
16 – ЛIы гуэрым Iэнэшхуэ къигъэуври, цIыху
куэдым еджащ, – жиIащ Хьисэ. 17 – Iэнэм
пэрытIысхьэн щыхуей сыхьэтыр къыщысым, и
унэIутыр зэджахэм я деж игъакIуэри, Iэнэр
зэрыхьэзырыр яжрыригъэIащ. 18 Ауэ зэгурыIуа
нэхъей псори къелъэIужащ зэрыхуемыблэгъэфым
щхьэкIэ губгъэн яхуимыщIыну. Зым мыпхуэдэу
къиIуэхуащ: «Сэ щIы Iыхьэ къэсщэхуащи, сыкIуэу
семыплъу хъунукъым, кхъыIэ, губгъэн
къысхуумыщI». 19 Адрейми мыпхуэдэу къиIуэхуащ:
«ТанипщI къэсщэхуащи, я щытыкIэм сеплъыну
сокIуэри, кхъыIэ, емыкIу къысхуумыщI». 20 Ещанэми
мыпхуэдэу жиIащ: «Физ къэсшащи,
сынэкIуэфынукъым». 21 Арати, унэIутым
къигъэзэжри, къыжраIар и тхьэмадэм хуиIуэтэжащ.
Апхуэдэу щыхъум, Iэнэ къызэтезыгъэувар
къэгубжьри, и унэIутым жриIащ: «Къалэм и
уэрамышхуэхэми уэрам зэвхэми псынщIэу ирикIуи,
факъырэхэр, ныкъуэдыкъуэхэр, нэфхэр, щIакъуэхэр
си унэ къишэ». 22 УнэIутым къыщигъэзэжым, и
тхьэмадэм жриIащ: «Зи щIыхьыр ин, уи унафэр
згъэзэщIащ, ауэ иджыри тIысыпIэ нэщI Iэнэм
иIэщ». 23 Тхьэмадэм унэIутым жреIэ абы щыгъуэ:
«Къалэм дэкIи, губгъуэ гъуэгухэм техьэ, бжыхь
лъабжьэхэр щIэщыкI икIи къыпхуэзэу хъуар си деж
къэкIуэну къытегъэхьэ, си унэм цIыхур щIэз хъун
щхьэкIэ. 24 НывжызоIэ, хъыбар зэзгъащIэу
къэмыкIуахэм щыщу зыри си Iэнэ
къэтIысынукъым».

Хьисэ и Iумэтым уитыныр Iуэху тыншкъым

25 Хьисэ и гъусэу цIыху куэд кIуэрт. Абыхэм
захуигъазэри яжриIащ:
26 – Си Iумэтым итхэм я адэ-анэхэм, я фызхэм, я
бынхэм, я къуэшхэм, я шыпхъухэм, уеблэмэ я псэм
нэхърэ нэхъыфIу сыкъамылъагъумэ, си гъэсэн
хъунукъым. 27 Си ужь къиувэу Сэр щхьэкIэ гугъу
зезымыгъэхьыфыр, уеблэмэ и гъащIэр итыну
мыхьэзырыр си гъэсэн хъунукъым. 28 Фэ фщыщ
гуэрым чэщанэ иухуэну мурад ищIмэ, тIысу
текIуэдэнур къипщытэнукъэ япэщIыкIэ, лэжьыгъэр
и кIэм нигъэсыфынрэ нимыгъэсыфынрэ ищIэн
щхьэкIэ? 29 Армырамэ, лъабжьэр игъэувауэ,
чэщанэр хунэмыгъэсыжмэ, ар зылъагъухэм ауан
къащIынущ, 30 мыпхуэдэу жаIэурэ: «Мы лIым
чэщанэ иухуэну щIидзат, ауэ хунэгъэсыфакъым».

31 Хьэмэрэ мыпхуэдэ жытIэнщ: нэгъуэщI
пащтыхьым езэуэну зызыгъэхьэзыр пащтыхьыр
тIысу япэщIыкIэ егупсысынукъэ минипщI фIэкIа
мыхъу и дзэмкIэ мин тIощI хъууэ къыхуэкIуэ дзэм
езэуэфынрэ емызэуэфынрэ? 32 Емызэуэфынумэ,
бийр жыжьэ щIыкIэ и лIыкIуэхэр игъэкIуэнурэ,
зэгурыIуэныгъэ къарищIылIэну иригъэлъэIунущ.
33 Абы ещхьу, фэ фщыщ дэтхэнэ зыми и гур и
мылъкум къыбгъэдимыгъэкIмэ, си гъэсэн
хъунукъым.

Шыгъур мышыугъэмэ,
сыт и сэбэп?

34 – ЗэрыфщIэщи, шыгъур фIыщ. Ауэ шыгъум и
шыугъэр щIэкIмэ, ар зыкIи шыугъэ
пхуэщIыжынукъым. 35 Ар зыкIи
къыпхуэгъэсэбэпынукъым итIанэ, уеблэмэ щIым
хэбдзэми, щIыр абыкIэ пхуэгъэпшэрынукъым.
Апхуэдэ шыгъур, зыкIи щымыгугъыжу, хыфIадзэж.
ТхьэкIумэ зиIэм жысIэр зэхрырех.

Мэл кIуэдам теухуа щIагъыбзэ

15 Тезыр ахъшэ къыхэзыххэмрэ гуэныхьлыуэ
ялъытэхэмрэ Хьисэ жиIэм едэIуэну
къекIуалIэрт. 2 Фарисейхэмрэ теурэт
егъэджакIуэхэмрэ ар яфIэмыфIу, мыпхуэдэу жаIащ:
– Мыбы гуэныхьлыхэр зрегъэгъусэ, абыхэм
ядошхэ.
3 Хьисэ щIагъыбзэ къригъэжьащ абы щыгъуэ:
4 – Фэ фщыщ гуэрым мэлищэ иIэу жытIэнщ. АтIэ а
мэлхэм щыщ зы абы фIэкIуэдмэ, ежьэу мэл кIуэдар
къигъуэтыжыху къилъыхъуэнукъэ, мэл бгъущIрэ
бгъур губгъуэм къринэу? 5 Къигъуэтыжа нэужь, и
дамэм гуфIэу трилъхьэнурэ, 6 и унэм кIуэжынущ, и
ныбжьэгъухэмрэ и гъунэгъухэмрэ къриджэнурэ,
мыпхуэдэу яжриIэнущ: «Си мэл кIуэдар
къэзгъуэтыжащи, фыкъакIуи, фыкъыздэгуфIэ!»
7 НывжызоIэ, ещхьыркъабзэу, тобэ къыщIахьыжын
щхьэусыгъуэ зимыIэ цIыху щыпкъэ бгъущIрэ бгъум
елъытауэ, тобэ къэзыхьыж зы гуэныхьщIакIуэ
закъуэм щхьэкIэ уафэм щыIэну гуфIэгъуэр нэхъ
инщ.

Дыжьын кIуэдам теухуа щIагъыбзэ

8 – Е цIыхубз гуэрым дыжьын жьгъеипщI иIэу
жытIэнщ. АтIэ а дыжьынипщIым щыщу абы зы
фIэкIуэдмэ, уэздыгъэр пигъанэу набдзэгубдзаплъэу
унэр къипхъэнкIыурэ лъыхъуэнукъэ, дыжьыныр
къигъуэтыжыху? 9 Къигъуэтыжа нэужь, и
ныбжьэгъухэмрэ и гъунэгъухэмрэ къриджэнурэ,
мыпхуэдэу яжриIэнущ: «СфIэкIуэдауэ щыта си
дыжьыныр къэзгъуэтыжащи, фыкъакIуи,
фыкъыздэгуфIэ!» 10 НывжызоIэ, ещхьыркъабзэу,
Тхьэм и мелыIычхэри мэгуфIэ тобэ къэзыхьыж зы
гуэныхьщIакIуэм щхьэкIи.

Къуэ щхьэрыуам теухуа щIагъыбзэ

11 – ЛIы гуэрым къуитI иIэт, – жиIащ Хьисэ. –
12 НэхъыщIэм адэм мыпхуэдэу жриIащ: «Ди адэ, уи
щIэиным щыщу къыслъысын хуейр къызэт».
Апхуэдэу щыхъум, адэм мылъкур зэшхэм
яхуигуэшащ. 13 Куэди дигъэкIакъым, къылъысар
зэщIикъуэри, къуэ нэхъыщIэр щIыпIэ жыжьэ
гуэрым кIуащ. А щIыпIэм щыIэху, мыхъумыщIэ
псэукIэм зритри, и мылъкур Iисраф ищIащ абы. 14 И
мылъкум щыщу зыри къуэмылъыжу къыщынэм, а
щIыпIэм гъаблэшхуэ къыщыхъури, ар къулейсыз
дыдэ хъуащ. 15 Апхуэдэу щыхъум, щIалэр а щIыпIэм
щыщ лIы гуэрым деж кIуэри, хуэлIыщIэну
гурыIуащ. ЛIым ар и губгъуэм игъэкIуащ, и кхъуэ
хъушэр иригъэгъэхъуну. 16 Кхъуэм ирагъэшх Iусыр
ишхыну ехъуапсэ хъуат щIалэр, ауэ кхъуэ Iуси зыми
къритыртэкъым. 17 ЩIалэр зыщIэгупсысыжри,
мыпхуэдэу жиIащ: «Си адэм сыт хуэдиз лIыщIэ
иIэми, псоми яшхын пэрыхьэту ягъуэт, сэ мыбы
шхын щхьэкIэ сыщолIэ. 18 Си адэм деж
сыкIуэжынщи, мыпхуэдэу жесIэнщ: Си адэ, Тхьэми
уэри сынывэкъуэншэкIащ, 19 сыуикъуэу жысIэнуи
схуэфащэкъым, лIыщIэу сыкъащтэ». 20 Ар жиIэщ,
тэджри, и адэм деж кIуэжыну ежьащ.
Адэм и къуэр къэкIуэжу жыжьэу щилъагъум, и гур
щIэузащ, итIанэ пежажьэщ, зридзри, IэплIэ, ба
хуищIащ. 21 ЩIалэм и адэм жриIащ: «Си адэ, Тхьэми
уэри сынывэкъуэншэкIащ, сыуикъуэу жысIэнуи
схуэфащэкъым». 22 Ауэ адэм унэIутхэм мыпхуэдэу
яжреIэ: «Щыгъын нэхъыфI дыдэр псынщIэу
къыхущIэфхи, къыщыфтIагъэ, и Iэм Iэлъын
Iэрыфлъхьэ, и лъакъуэми вакъэ лъыфтIагъэ. 23 Танэ
гъэшха къыщIэфши, фIэвгъэж, дыгуфIэнщ, танэр
тшхынщ. 24 Си къуэр лIати, къэпсэужащ, кIуэдати,
къэдгъуэтыжащ!» Арати, гуфIэгъуэр яублащ.
25 Адэм и щIалэ нэхъыжьыр губгъуэм щыIэт абы
щыгъуэ. КъыщыкIуэжым, унэм къэблэгъэжауэ,
макъамэ макърэ Iэгуауэ макърэ пщIантIэм
къыдэIукIыу зэхихащ. 26 Щызэхихым, унэIутхэм
ящыщ зы ириджэри, гуфIэгъуэр къыщIаIэтам и
щхьэусыгъуэм щIэупщIащ. 27 «Уи къуэшыр
къекIуэлIэжащ, – жиIащ унэIутым. – Уи адэм ар
псэууэ, узыншэу къызэрыIэрыхьэжам щхьэкIэ танэ
гъэшха фIыдигъэгъэжащ». 28 Къуэ нэхъыжьым ар
щызэхихым, къэгубжьри, дыхьэжын идакъым. Ауэ
адэр къыдэкIри, къеубзэу къелъэIуащ: «Ныдыхьэж,
си къуэ», – жиIэри. 29 Къуэ нэхъыжьым адэм
мыпхуэдэу жриIащ: «Сэ илъэс дапщэ хъуауэ
сыпхуэлажьэми, зэи уи унафэ сыщIэкIакъым.
ИтIани зы чыцI къызэпту си ныбжьэгъухэмрэ сэрэ
ди нэгу зедбгъэгъэужьакъым. 30 Ауэ уи мылъкур
куэпэчхэм ятезыгъэкIуэда уи къуэр къекIуэлIэжати,
танэ гъэшха хуэбукIащ». 31 Адэм мыпхуэдэу жиIащ
абы щыгъуэ: «Си щIалэ! Уэ сыт щыгъуи узигъусэщ,

сиIэ псори ууейщ. 32 Дымынэщхъейуэ дынэщхъыфIэн, дыгуфIэн хуейт иджыпсту, уи къуэшыр лIати, къэпсэужащ, кIуэдати, къэдгъуэтыжащ».

Гуэнтет хьэрэмыгум теухуа щIагъыбзэ

16 Хьисэ и гъэсэнхэм яжриIащ итIанэ:

– ЦIыху къулей гуэрым гуэнтет иIэт. Гуэнтетым уи мылъкур Iисраф пфIещI, жаIэри къулейм бзэгу хуахьащ. 2 Арати, абы гуэнтетыр ириджэри, къеупщIащ: «Уэр щхьэкIэ жаIэу зэхэсхыр сыт? Си мылъкур зэрызепхьэмкIэ жэуап тэмэму къызэтыт, уэ си мылъкур афIэкI пIэщIэлъыжынукъым».

3 «Сыт иджы сщIэнур? – жиIащ гуэнтетым игукIэ. – Си тхьэмадэм си лэжьыгъэр стрехыж. ЩIы къысхуэтIынукъым, факъырэIус сыщIэлъэIуну си дзэр мэш. 4 Си лэжьыгъэр стрихыжмэ, цIыхухэм я унэ сыщIагъэхьэн щхьэкIэ, сщIэнур къэсщIащ». 5 Арати, гуэнтетым и тхьэмадэм и щIыхуэ зытелъ цIыхухэр зырызурэ къриджэу щIидзащ. «Си тхьэмадэм ептыжын хуейуэ дапщэ птелъыр?» – еупщIащ гуэнтетыр зым. 6 «Дагъэ фэндырищэ стелъщ», – жиIащ абы. «Мис уи щIыхуэ тхылъыр, тIыси, щэм и пIэкIэ псынщIэу щэ ныкъуэ итхэ». 7 Гуэнтетыр къыкIэлъыкIуэм еупщIащ: «Уэ дапщэ птелъыр?» «Гуэдз къэпищэ стелъщ», – жиIащ абыи. «Уи щIыхуэ тхылъыр къащти, пщIей итхэ», – жиIащ гуэнтетым.

8 Тхьэмадэр гуэнтет хьэрэмыгум щытхъуащ губзыгъэу къызэрыщIэкIам щхьэкIэ; сыту жыпIэмэ Тхьэм и бынхэм елъытауэ, мы дуней нэпцIым и бынхэр нэхъ губзыгъэу къыщIокI, езыхэм ещхь гуэрхэм Iуэху щыдащIэкIэ. 9 НывжызоIэ, мы дуней нэпцIым щыviIэ мылъкумкIэ ныбжьэгъу зэвгъэгъуэт, фи мылъкур фыуха нэужь, мыкIуэдыжын псэупIэхэм абыхэм фрагъэблэгъэн щхьэкIэ.

10 МащIэмкIэ пэж цIыхур куэдымкIи пэжу щытынущ. МащIэмкIэ пэжу щымытыр куэдымкIи пэжу щытынукъым. 11 Мы дуней нэпцIым пыщIа мылъкур дзыхь зыхуащI хъун цIыхуу фыщымытмэ, хэт фэ мылъку нэсыр фи IэмыщIэм изылъхьэнур? 12 Хьэмэрэ хамэ мылъкур дзыхь зыхуащI хъун цIыхуу фыщымытмэ, фэ езым фыфей хъун мылъку хэт къывэзытынур? 13 Зы лIыщIэр тхьэмадитIым зэуэ хуэлIыщIэн лъэкIынукъым; сыту жыпIэмэ зыр фIыуэ имылъагъуу, адрейр илъагъуу щытынущ; зым хуэпэжу, адрейм нэмыплъ ириту щытынущ. Тхьэми мылъкуми зэхуэдэу фыхуэлэжьэн флъэкIынукъым.

14 Ахъшэ фIыуэ зылъагъу фарисейхэм ар щызэхахым, Хьисэ ауан къащIащ. 15 Ауэ Хьисэ абыхэм яжриIащ:

– ЦIыху щыпкъэу адрейхэм закъыщывгъэхъу щхьэкIэ, фи гум илъыр Тхьэм ещIэ. ЦIыхухэм пщIэ зыхуащI Iуэхугъуэхэр Тхьэм дежкIэ гущыкIыгъуэщ.

Тхьэм и Хабзэр зэи кIуэдыжынукъым

16 – Теурэтымрэ бегъымбархэм я тхылъхэмрэщ щыIар, Яхья къэкIуэху. Иджы Тхьэм и Тепщэныгъэм и хъыбарыр яIуатэу щIадзащ икIи абы и жьауэм щIэувэну хэти хуабжьу щIокъу. 17 Уафэри щIылъэри нэхъ кIуэдыжыгъуафIэ хъунущ Теурэт Хабзэм зы хьэрф хэкIуэдыкIыным нэхърэ.

Фыз игъэкIыжыным теухуауэ

18 – Зи фыз изыгъэкIыжу нэгъуэщI фыз къэзышэжым зинэ ищIауэ мэхъу. Абы хуэдэу, кърагъэкIыжа фыз къэзышэми зинэ ещIэ.

Къулеижьымрэ Лазыррэ

19 – Къулеижь гуэр псэурт, – къыпищащ Хьисэ. – Абы зыкърихыу зихуапэрт, махуэ къэс ефэу, ешхэу, и нэгу зригъэужьу псэурт. 20 Къулеижьым и куэбжэм деж зы факъырэ Iулът, Лазыр и цIэу. Лазырым и щIыфэр бэгум зэщIищтат. 21 Къулеижьым и Iэнэм къехуэх кIэрыхубжьэрыхухэмкIэ и ныбэм из ищIыну хъуапсэрт ар. Хьэхэр къыбгъэдэлъадэурэ, и щIыфэм тет бэгухэм къебзейрт. 22 Арати, факъырэр лIащ икIи мелыIычхэм ар Ибрэхьим деж яхьри бгъэдагъэтIысхьащ. 23 Къулеижьри лIэри щIалъхьэжащ. Жыхьэнмэм щыIэу и псэм хьэзабыр телъу, и нэр иIэтщ, дэплъейри, жыжьэу Ибрэхьим илъэгъуащ, Лазыри абы бгъэдэсу. 24 Щилъагъум, джащ: «Ди адэ Ибрэхьим, гущIэгъу къысхуэщI. Лазыр къысхуэгъакIуи, и Iэпэр псым хищIэурэ си бзэгур схуегъэгъэупщIыIу, сыту жыпIэмэ мы мафIэ сызыхэтым хуабжьу гугъу сыщохь».

25 «Си щIалэ, – жиIащ Ибрэхьим, – уигу къэгъэкIыж дунейм ущытетам уэ фIыгъуэ ущымыщIэу, Лазыр гугъу ехьу зэрыщытар. Иджы ар мыбы щотынш, уэ абы гугъу ущохь. 26 Абы къищынэмыщIауэ, фэрэ дэрэ дякум щыхупIэ куу дэлъщ, мыбы никIыу абы нэкIуэну хуейр нэмыкIуэфын икIи абы къикIыу мыбы къэкIуэну хуейр къэмыкIуэфын щхьэкIэ».

27 «АтIэ ди адэ, – жиIащ къулейуэ щытам, – сынолъэIу, си адэм и унэм Лазыр схуэбгъэкIуэну. 28 Къуэшитху сиIэщи, ахэри мы хьэзаб шэчыпIэм къэмыкIуэн щхьэкIэ, сакъыну схужрегъэIэж».

29 «Абыхэм Мусэрэ бегъымбархэмрэ я тхылъхэр яIэщ, а тхылъхэм ярытым тету ирепсэу», – жиIащ Ибрэхьим.

30 «Хьэуэ, ди адэ Ибрэхьим, – жиIащ къулеижьу щытам, – лIахэм я лIыкIуэу зыгуэр яхуэкIуэмэ, тобэ къахьыжынущ».

31 «Мусэрэ бегъымбархэмрэ я тхылъхэм ярытым
тету мыпсэумэ, лIахэм зыгуэр къахэтэджыкIыжми, я
фIэщ хъунукъым», – къитыжащ жэуап Ибрэхьим.

Хьисэ и гъэсэнхэр зэриущияр

17 – ЦIыхур гуэныхьым тезыгъэгушхуэ гуэр сыт
щыгъуи щыIэнущ. Ауэ гъуэгу мыгъуэ теуващ
цIыхур гуэныхь щIэным тезыгъэгушхуэр, – яжриIащ
Хьисэ и гъэсэнхэм. 2 – Апхуэдэ цIыхум дежкIэ и
пщэм щхьэл мывэ иращIэрэ хым хадзэмэ,
нэхъыфIщ мы къызэрыгуэкI цIыхухэм ящыщ зы
гуэныхь щIэным тригъэгушхуэ нэхърэ. 3 Аращи,
фысакъ! Уи къуэшым гуэныхь зыпылъ Iуэху
илэжьмэ, гуэныхь къызэрихьар жеIи, тобэ
къихьыжмэ, хуэгъэгъу. 4 Уеблэмэ зы махуэм
къриубыдэу блэнейрэ къокъуэншэкIрэ гуэныхь
къихьмэ, хуэгъэгъу, къигъэзэжрэ,
«сыхущIегъуэжащ» къыбжиIэху.
5 – Ди фIэщхъуныгъэр нэхъ ин тхуэщI, –
къелъэIуащ Зиусхьэным и лIыкIуэ пщыкIутIыр.
6 – Андэгурэдэгум и жылэм хуэдиз хъун
фIэщхъуныгъэ фиIэу мы жыгым «Уи лъабжьэ
дыдэм деж зыкъыщыхэтхъи, хым зыщыхэсэ»
жефIэмэ, къывэдэIуэнущ, – жиIащ Зиусхьэным.
7 – Фэ фщыщ гуэрым и унэIутым щIы ивэу е мэл
игъэхъуу жытIэнщ. АтIэ унэIутыр губгъуэм
къикIыжа нэужь, «ПсынщIэу къакIуи, Iэнэм
къэтIыс» жепIэну абы? 8 Си гугъэкъым жепIэну. Абы
и пIэкIэ: «Пщыхьэщхьэшхэ къысхуэгъэхьэзыр икIи
уи бгыр щIэпхи, сышхэху, сефэху къысщхьэщыт,
итIанэ уэ езыр шхэ икIи ефэ» жыпIэнукъэ? 9 Уи
унафэр зэригъэзащIэм щхьэкIэ фIыщIэ хуэпщIыну
уи унэIутым? Си гугъэкъым хуэпщIыну. 10 Фэри
вгъэзэщIэн хуей къалэныр щывгъэзащIэкIэ,
мыпхуэдэу жыфIэ: «Мыхьэнэ зимыIэ дыунэIутщ дэ,
длэжьын хуейр длэжьауэ аркъудейщ».

Уэшын уз зэфыкI лIипщI
Хьисэ зэригъэхъужар

11 Ерусэлим щыкIуэм, Хьисэ Самариемрэ
Гэлилеймрэ я кум дэту кIуэцIрыкIащ. 12 Жылэ
гуэрым щыдыхьэм, уэшын уз зэфыкI лIипщI
къыIущIащ. Хьисэ пэIэщIэу къэувыIэри,
13 макъышхуэкIэ къэджащ ахэр:
– Хьисэ! УщиякIуэ! ГущIэгъу къытхуэщI.
14 Хьисэ ахэр щилъагъум, мыпхуэдэу яжриIащ:
– ФыкIуи, дин гъуазэхэр зэвгъэплъ.
Сымаджэхэр ежьэри, гъуэгу тетыхукIэ узыр
япкърыкIыжащ. 15 Сымаджэу щыта лIипщIым
ящыщ зым зэрыхъужар щилъагъум, Тхьэм
макъышхуэкIэ щIыхь хуищIурэ къигъэзэжщ, 16 и
нэкIумкIэ щIым еIусэу Хьисэ и лъабжьэм
зыщIидзэри, фIыщIэшхуэ хуищIащ. А лIыр езыр
Самарие хэкум щыщт, хамэт.
17 – Псори фыхъужатэкъэ? – жиIащ Хьисэ. – АтIэ
адрей бгъур дэнэ здэщыIэр? 18 Къигъэзэжу Тхьэм
щIыхь хуэзыщIын къахэмыкIауэ ара абыхэм, мы
хамэ цIыхум фIэкIа? – 19 Хьисэ а цIыхум мыпхуэдэу
жриIащ итIанэ: – Уи фIэщхъуныгъэм уигъэхъужащ,
тэджи, кIуэж.

Тхьэм и Тепщэныгъэр къыщысыну
пIальэм фарисейхэр щIоупщIэ

20 – Тхьэм и Тепщэныгъэр къыщысынур дапщэщ?
– жаIэу фарисейхэр Хьисэ щеупщIым, мыпхуэдэу
къажриIащ:
– Тхьэм и Тепщэныгъэр нэрылъагъуу
къэкIуэнукъым, 21 икIи «Мес е мис ар» жаIэнукъым,
сыту жыпIэмэ Тхьэм и Тепщэныгъэр фэ езым
къыфхэтщ.
22 Хьисэ и гъэсэнхэм мыр яжриIащ итIанэ:
– ЦIыхум и Къуэм и махуэхэм щыщ зы
«тлъагъужарэт» щыжыфIэну зэман къэкIуэнущ, ауэ
флъагъужынукъым. 23 «Мыдэ щыIэщ ар», е «модэ
щыIэщ» къывжаIэнущ, ауэ факIэлъемыжьэ
апхуэдэу жызыIэхэм, фи пIэ фисыж, 24 сыту жыпIэмэ
уафэм и зы гъунэм къыщыщIэдзауэ адрей гъунэм
нэсыху уафэхъуэпскIым уэгур къызэригъэнэхум
хуэдэу, ЦIыхум и Къуэри къэлъэгъуэнущ, мы
дунейм къыщигъэзэжкIэ. 25 Ауэ япэщIыкIэ гугъуехь
куэд игъэвын икIи мы щIэблэм ямыдэу зыхахун
хуейщ ар.
26 ЦIыхум и Къуэм и къэгъэзэжыгъуэм и пэ
къихуэу дунейм и щытыкIэнур Нухь и зэманым
дунейм и щытыкIам ещхьыркъабзэу щытынущ.
27 Нухь и зэманым цIыхухэр ефэу, ешхэу, фыз
къашэу, лIы дэкIуэу щытащ, Нухь кхъухьым
щитIысхьа махуэм нэсыху. ИтIанэ псыдзэр
къащIэуэри псори хэкIуэдащ. 28 ЛутI и зэманми
дунейр апхуэдэу щытащ: цIыхухэр ефэу, ешхэу,
зыгуэр къащэхуу, ящэу, гъавэ ягъэкIыу, унэ яухуэу.
29 Ауэ ЛутI Сэдом къалэм къыщыдэкIа махуэм
мафIэрэ тхъуэбзащхъуэрэ къалэм къытехэри,
псори зэтрисхьащ.
30 ЦIыхум и Къуэр цIыхухэм къащыхуэлъэгъуэну
махуэми дунейр апхуэдэу щытынущ. 31 А махуэм
унащхьэм тетыр къремых унэм щIэлъ и щыгъыныр
къищтэну, губгъуэм итми и унэм иремыгъэзэж.
32 ЛутI и фызым къыщыщIар фигу къэвгъэкIыж.
33 Зи псэр зыхъумэжыну хуейм и псэр
фIэкIуэдынущ, зи псэр зытым и псэр хъума хъунущ.
34 НывжызоIэ, а жэщым цIыхуитI зы пIэм хэлъу
щытынущ, ауэ мелыIычхэм зыр къагъэнэнурэ
адрейр здащтэнущ. 35 ЦIыхубзитI зэгъусэу
хьэжэнущ, ауэ мелыIычхэм зыр къагъэнэнурэ
адрейр здащтэнущ. 36 ЦIыхуитI губгъуэм итынущ,
ауэ мелыIычхэм зыр къагъэнэнурэ адрейр
здащтэнущ.

37 – Зи щIыхьыр ин, дэнэ ар къыщыхъунур? –
еупщIащ цIыхухэр Хьисэ.
– Хьэдэ здэщыIэм хьэдэ зышх бгъэжьхэр
къыщетIысэхынущ, – къаритыжащ жэуап Хьисэ.

Фызабэмрэ хеящIэмрэ ятеухуа щIагъыбзэ

18 Хьисэ и гъэсэнхэр тхьэ елъэIу зэпыту щытын
щхьэкIэ икIи я гур зэи мыкIуэду дунейм тетын
папщIэ, щIагъыбзэ зыщIэлъ хъыбар яжриIащ:
2 – Къалэ гуэрым зы хеящIэ дэст, Тхьэми
щымышынэу, цIыхухэми ящымыукIытэу. 3 А къалэм
фызабэ гуэри дэст. Фызабэр хеящIэм
къыкIэлъыкIуэурэ елъэIурт: «Си дэуэгъум лей
къыскIэлъызэримыхьэн щхьэкIэ, къысщхьэщыж», –
жиIэурэ. 4 Фызабэр зыщIэлъэIур хеящIэм
къыхуимыщIэурэ зэманыфI дэкIауэ, игукIэ
мыпхуэдэу жиIащ: «Тхьэм сыщымышынэми,
цIыхухэм сащымыукIытэми, 5 мы фызабэр си ужь
икIын папщIэ, сыкъыщхьэщыжынщ,
къыскIэлъижыхьурэ си щхьэр симыгъэужэгъун
щхьэкIэ».
6 ЦIыху щыпкъэу щымыт пэтми, а хеящIэм жиIэм
феплъыт, – къыпищащ Зиусхьэным. – 7 АтIэ Тхьэм
къыхихахэу жэщи махуи абы елъэIу цIыхухэм ар
дауэ къащхьэщымыжынрэ? Дауэ зыпигъэплъэн
ахэр, лей къатехьэху? 8 НывжызоIэ, щIэх дыдэ
къащхьэщыжынущ. Ауэ ЦIыхум и Къуэм
къигъэзэжа нэужь, мы дунейм Абы фIэщхъуныгъэ
щигъуэтыжыну пIэрэ?

Фарисеймрэ тезыр ахъшэ къыхэзыхымрэ ятеухуа щIагъыбзэ

9 Езыхэм цIыху щыпкъэу забжыжрэ адрейхэр
зыгъэикIэхэм Хьисэ щIагъыбзэ зыщIэлъ хъыбар
яжриIащ:
10 – Тхьэ елъэIуну Тхьэм и Унэм цIыхуитI щIыхьат.
ТIум я зыр фарисейт, адрейр тезыр ахъшэ
къыхэзыххэм ящыщт. 11 Фарисейр увауэ, Тхьэм
гукIэ елъэIурт: «Ди Тхьэ, цIыху хъунщIакIуэхэм,
бзаджащIэхэм, зинэ зыщIэхэм, е мыбдежым щыт
тезыр ахъшэ къыхэзыхым сызэремыщхьым
щхьэкIэ фIыщIэ пхузощI. 12 Тхьэмахуэм къриубыдэу
тIэунейрэ сонэщI, къысхэхъуэу хъуам щыщу Iыхьэ
пщIанэр уи Унэм сохь». 13 Тезыр ахъшэ къыхэзыхыр
нэхъ пыIукIуэтауэ и бгъэгум иуэжу щытт, и нэр
къиIэту уафэм дэплъеин темыгушхуэу. Ар
мыпхуэдэут тхьэ зэрелъэIур: «Ди Тхьэ,
сыгуэныхьлыщ, гущIэгъу къысхуэщI». 14 НывжызоIэ,
фарисейракъым Тхьэм игъэхеижауэ Тхьэм и Унэм
къыщIэкIыжар, атIэ тезыр ахъшэ къыхэзыхыращ.
Сыту жыпIэмэ зызыгъэлъагэм и пщIэр ехуэхынущ,
зызыгъэлъахъшэм и пщIэр Тхьэм иIэтынущ.

Фапэрымыуэу, сабийхэр си деж къэвгъакIуэ

15 Хьисэ сабий цIыкIухэр къыхуашэрт, и IэмкIэ
трагъэIэбэну. И гъэсэнхэм ар щалъагъум, Хьисэ
зыри бгъэдамыгъэхьэ хъуащ. 16 Ауэ Хьисэ сабийхэр
зыбгъэдишэри, мыпхуэдэу жиIащ:
– Сабийхэм фапэрымыуэу, си деж къэвгъакIуэ,
сыту жыпIэмэ абыхэм хуэдэщ Тхьэм и Тепщэныгъэм
и жьауэ щIэтхэр. 17 Пэжыр нывжызоIэ, сабийм
хуэдэу Тхьэм и Тепщэныгъэм и жьауэ щIэмыувэм
абы егъэзыпIэ къыщылъысынукъым.

Къулеигъэм теухуа ущие

18 УнафэщI гуэр Хьисэ къеупщIащ:
– Зи гур фIыкIэ гъэнщIа ущиякIуэ, гъащIэ
уахътыншэ къыслъысын папщIэ, сыт сщIэн хуейр?
– жиIэри.
19 – Зи гур фIыкIэ гъэнщIа ущиякIуэкIэ
укъыщIызэджэр сыт? – жиIащ Хьисэ. – Тхьэм и
закъуэщ зи гур фIыкIэ гъэнщIар. 20 Теурэтым ит
унафэхэр пщIэркъэ: зинэ умыщIэ, цIыху умыукI,
умыдыгъуэ, щыхьэт нэпцIу утыку уимыхьэ, уи
адэмрэ уи анэмрэ пщIэ яхуэщI.
21 – А псори си щIалэгъуэ лъандэрэ согъэзащIэ, –
жиIащ унафэщIым.
22 Ар щызэхихым, Хьисэ унафэщIым мыпхуэдэу
жриIащ:
– Зыщ уэ узыхуэныкъуэу къэнар. УиIэу хъуар
щэжи, къыщIэкIыр факъырэхэм яхуэгуэш. Уафэм
мылъкушхуэ щыбгъуэтынущ абы щыгъуэ. Си ужь
къиувэ итIанэ.
23 Хьисэ и псалъэр щызэхихым, унафэщIым и гум
щIыхьащ ар, хуабжьу къулейти. 24 Ар абы и гум
зэрыщIыхьар щилъагъум, Хьисэ мыпхуэдэу жиIащ:
– Къулейхэр Тхьэм и Тепщэныгъэм и жьауэ
щIэувэн жыхуэпIэр хуабжьу гугъущ. 25 Махъшэр
мастэнэм нэхъ тыншу икIынущ, къулейр Тхьэм и
Тепщэныгъэм и жьауэ щIэмыувэурэ.
26 – АтIэ хэт абы щыгъуэ къелыфынур? –
къэдаIуэхэр къеупщIащ Хьисэ.
27 – ЦIыхум ялъэмыкIыр Тхьэм лъокI, – къитыжащ
Хьисэ жэуап.
28 – Дэ диIа псори къэдгъанэри, уи ужь диувaщ, –
жиIащ Питрэс.
29 – Пэжыр нывжызоIэ, – жиIащ Хьисэ, – зи унэр, е
зи фызыр, е зи къуэшыр, е зи адэ-анэр, е зи быныр
Тхьэм и Тепщэныгъэм папщIэ къэзыгъанэм 30 мы
дунейм IэджэкIэ нэхъыбэ щигъуэтыжынущ,
къэкIуэну дунейми гъащIэ уахътыншэ щиIэ
хъунущ.

Хьисэ зэраукIынур икIи лIахэм къаззэрыхэтэджыкIыжынур ещанэу къызэрыжиIар

31 И гъэсэн пщыкIутIыр лъэныкъуэкIэ Iуишри,
Хьисэ мыпхуэдэу яжриIащ:
– Мис, Ерусэлим докIуэ. ЦIыхум и Къуэм теухуауэ
бегъымбархэм ятхауэ щыта псори абы
щызэщIэнущ. 32 Ар мажусийхэм IэщIалъхьэнущ,
абыхэм Ар ауан ящIынущ, ягъэпудынущ,
еубжьытхынущ, 33 щIопщкIэ еуэнущ икIи яукIынущ,
ауэ махуищ дэкIынурэ, лIахэм
къахэтэджыкIыжынущ.
34 Ауэ Хьисэ зи гугъу ищIар абыхэм
къагурыIуакъым. А псалъэм и мыхьэнэр абыхэм
дежкIэ щIэхъумати, зыри зэхащIыкIакъым.

Хьисэ нэф гуэрым и нэр къызэригъэплъэжар

35 Хьисэ Ерихъуэ къалэм гъунэгъу щыхуэхъуам,
нэф гуэр гъуэгу Iуфэм Iуст, факъырэIус къыхихыу.
36 ЦIыху гупышхуэ блэкIыу щызэхихым, нэфыр
щIэупщIащ: «Къэхъуар сыт?» – жиIэри. 37 «Нэзэрэт
щыщ Хьисэ блокI», – жаIэу къыщыжраIэм, 38 ар
макъышхуэкIэ джащ:
– Хьисэ, Даут и Къуэ , гущIэгъу къысхуэщI! –
жиIэри.
39 Япэ иту кIуэ цIыхухэм нэфым и жьэр зэтрипIэну
унафэ хуащIащ. АрщхьэкIэ нэфыр нэхъ иныжу
кIийрт:
– Даут и Къуэ, гущIэгъу къысхуэщI! – жиIэурэ.
40 КъэувыIэри, нэфыр къыбгъэдашэну унафэ
ищIащ Хьисэ. Нэфыр гъунэгъу къыщыхуэхъум,
Хьисэ абы еупщIащ:
41 – Сыт пхуэсщIэну узыхуейр? – жиIэри.
– Зи щIыхьыр ин, си нитIыр къысхуэгъэплъэж, –
лъэIуащ нэфыр.
42 – Ирехъу апхуэдэу, къреплъэж, – жиIащ Хьисэ. –
Уи фIэщхъуныгъэм уигъэхъужащ.
43 Нэфым и нитIыр асыхьэтым къэплъэжри, Тхьэм
фIыщIэ хуищIурэ, Хьисэ и ужь иуващ. Къэхъуар
зылъэгъуа псоми Тхьэм щIыхь хуащIащ.

Зэхей и гъащIэм зэрызихъуэжар

19 Хьисэ Ерихъуэ къалэм дыхьэри
кIуэцIрыкIащ. 2 Зэхей и цIэу цIыху къулей гуэр
дэст а къалэм, тезыр ахъшэ къыхэзыххэм я
нэхъыщхьэу. 3 Хьисэ зригъэлъагъуну хуейт Зэхей,
ауэ езыр зэрылIы цIыкIум щхьэкIэ мо цIыху
гупышхуэм къахухэлъагъукIыртэкъым Ар. 4 Хьисэ
зригъэлъагъун папщIэ, цIыхухэм я пэ илъадэри,
Зэхей тут жыгым дэпщеящ, Хьисэ абыкIэ блэкIын
хуейти. 5 А жыгым гъунэгъу щыхуэхъум, Хьисэ
Зэхей худэплъейри, мыпхуэдэу жриIащ:
– Зэхей, псынщIэу къех жыгым, нобэ уи унэ
сынихьэн хуейщ.
6 Жыгым псынщIэу къехыжри, гуфIэгъуэр иIэу,
Зэхей Хьисэ иригъэблэгъащ. 7 Хьисэ абы и унэм
зэреблэгъар цIыхухэм щалъагъум, ар яфIэмыфI
хъуауэ, псоми жаIащ:
– ЦIыху гуэныхьщIакIуэм и унэ щхьэ еблэгъа Ар?
8 Зэхей къэтэджри, Зиусхьэным мыпхуэдэу
жриIащ:
– Зи щIыхьыр ин, си мылъкум и ныкъуэр
тхьэмыщкIэхэм яхуэзгуэшынщ, зыгуэр
къэзгъэпцIамэ, къызэрызгъэпцIам хуэдиплI
естыжынщ.
9 – Нобэ мы унэм щIэсхэри Тхьэм къригъэлащ, –
жриIащ Хьисэ Зэхей. – Мы лIыри Ибрэхьим
къытехъукIахэм ящыщщ. 10 КIуэдыпIэм ихуа
цIыхухэр къигъуэтыжу къригъэлын щхьэкIэщ
ЦIыхум и Къуэр мы дунейм къыщIэкIуар.

УнэIутипщIым ятеухуа щIагъыбзэ

11 ЦIыхухэр Хьисэ къедаIуэу здэщытым,
щIагъыбзэ яжриIащ. Хьисэ Ерусэлим пэгъунэгъу
хъуати, Тхьэм и Тепщэныгъэр асыхьэт дыдэм
къэлъэгъуэну я гугъэт цIыхухэм.
12 Ауэ щыхъум, Хьисэ къригъэжьащ:
– Пщы гуэр щIыпIэ жыжьэ ежьэну зигъэхьэзырат,
езыр зи унафэ щIэтым тепщэныгъэ кърiIыхыу
къигъэзэжыну. 13 Ауэ япэщIыкIэ и унэIутхэм ящыщу
пщIыр ириджэщ, ахъшэ зыдэлъ бохъшэ зыры
къаритри, къажриIащ: «Сыкъэтыху, ахъшэр Iуэху
гуэрым хэфлъхьи, вгъэлажьэ». 14 Езы пщыр и
лъэпкъэгъухэм ялъагъу хъуртэкъыми, «Ар ди
тепщэ хъуну дыхуейкъым» жрырагъэIэн папщIэ,
пщыр здэкIуам деж абыхэми лIыкIуэ ягъэкIуащ.
15 ЯгъэкIуа пэтми, пщым тепщэныгъэ
зыIэригъэхьэри, къигъэзэжащ. Къигъэзэжа нэужь,
ахъшэ зрита унэIутипщIыр ириджэри, ахъшэм
къыхагъэхъуарэ къыхамыгъэхъуарэ еупщIащ.
16 Зыр къакIуэри мыпхуэдэу жиIащ: «Зи щIыхьыр
ин, уи ахъшэ къызэптам хуэдипщI
къыхэзгъэхъуащ». 17 «Дэгъуэщ, уунэIутыфIщ, –
жиIащ пщым. – Iуэху мащIэ дзыхь зыхуащI хъун
цIыхуу укъызэрыщIэкIам щхьэкIэ къалипщIым я
унафэщIу узогъэув». 18 ЕтIуанэ унэIутри къакIуэри,
жиIащ: «Зи щIыхьыр ин, уи ахъшэм хуэдитху
къезгъэлэжьащ». 19 «Уэри къалитхум я тет узощI», –
жриIащ пщым абыи.
20 КъыкIэлъыкIуэ унэIутри къакIуэри, жиIащ: «Зи
щIыхьыр ин, мис уи ахъшэр, хъыданым кIуэцIылъу
щызгъэлъащ. 21 ЦIыху гущIэгъуншэу узэрыщытым
щхьэкIэ сыпщышынащ, щумыгъэтIылъам
къыщыбощтэ, тумысар Iубохыжри». 22 «Уэ езым
къыбжьэдэкIа псалъэмкIэ узгъэкъуэншэнущ, унэIут
мыхъумыщIэ, – жриIащ пщым абы. – ЦIыху
гущIэгъуншэу сызэрыщытри, щызмыгъэтIылъам
къызэрыщысщтэри, тезмысар зэрыIусхыжри
щыпщIэкIэ, 23 си ахъшэр щхьэ Iуэху гуэрым

хыумылъхьарэ, сыкъэкIуэжа нэужь, хэхъуэ сиIэн щхьэкIэ?»
24 Апхуэдэу щыхъум, пщым къыбгъэдэтхэм яжриIащ: «Мыбы иIыгъ ахъшэр къеIыфхи, пщIы зиIэм ефт».
25 «Зи щIыхьыр ин, абы пщIы иIэкъэ?» – жаIащ абыхэм.
26 «НывжызоIэ, зиIэм иджыри кърятынущ, зимыIэм иIэри къытрахынущ, – жиIащ пщым. –
27 Тепщэ сахуэхъуну хуэмея си бийхэри мыдэ къафши, си пащхьэм щывукI».

Хьисэ Ерусэлим зэрыдыхьар

28 Ар жиIэри, Хьисэ ЕрусэлимкIэ иунэтIащ.
29 ЗейтункIэ зэджэ Iуащхьэм къетIысэкIауэ къыIус жылэхэу Бэтфагрэ БэтэIинрэ щынэблагъэм, Хьисэ и гъэсэнхэм щыщ цIыхуитI абы игъэкIуащ,
30 мыпхуэдэу яжриIэри:
– Къыфпэщылъ жылэм фыкIуи, жылэм фыщыдыхьэкIэ, цIыху зэи темысауэ шыд шыщIэ епхауэ фрихьэлIэнущи, къыкIэрыфтIэтыкIи, къафшэ.
31 «Щхьэ къыкIэрыфтIэтыкIрэ?» жиIэу зыгуэр къывэупщIмэ, «Зиусхьэныр абы хуэныкъуэщ» жыфIэ.
32 Арати, ахэр кIуэри, Хьисэ къазэрыжриIам тету шыд шыщIэр къагъуэтащ.
33 Шыд шыщIэр къыщыкIэратIэтыкIым, ар зейхэр къеупщIащ:
– Щхьэ къыкIэрыфтIэтыкIрэ? – жаIэри.
34 – Зиусхьэныр абы хуэныкъуэщ, – ятащ абыхэм жэуап.
35 Шыд шыщIэр Хьисэ деж къашэщ, я щыгъынхэр траубгъуэри, Хьисэ трагъэтIысхьащ.
36 Ар шыд шыщIэм тесу здэкIуэм, цIыхухэм я щыгъыныр гъуэгум хутраубгъуэрт, пщIэ зэрыхуащIыр абыкIэ къагъэлъагъуэу.
37 Гъуэгум Зейтун Iуащхьэм зыкъыщригъэзыхым деж Хьисэ щынэсым, и гъэсэн къомым гуфIэгъуэр яIэу Тхьэм макъышхуэкIэ щытхъу хужаIэу щIадзащ, Iуэху телъыджащэхэр зэралъэгъуам щхьэкIэ.
38 Абыхэм мыпхуэдэу жаIэрт:
«Зиусхьэным и цIэкIэ къытхуэкIуэ пащтыхьыращ щIыхьыр зейр!
Уафэм мамырыгъэ щреIэ!
Уафэр зи хэщIапIэ Тхьэшхуэм псоми щIыхь хуращI!»
39 ЦIыхубэм яхэт фарисейхэм ящыщ гуэрхэм Хьисэ зыкъыхуагъазэри къыжраIащ:
– УщиякIуэ, уи гъэсэнхэм я жьэр зэтрапIэну яжеIэ.
40 – НывжызоIэ, – жиIащ Хьисэ, – абыхэм я жьэр зэтрапIэмэ, мывэхэр макъышхуэкIэ джэнущ.
41 Хьисэ Ерусэлим нэхъ пэгъунэгъу хъуауэ, къалэр щилъагъум, и гур къызэфIэзэрыхьарэ и нэпсым къызэпижыхьауэ, жиIащ:
42 – Мамырыгъэм ухуэзышэ гъуэгур уэ, Ерусэлим, нобэ къэплъэгъуатэмэ, сыгуфIэнут. Ауэ уэ ар иджыпсту къыбгурыIуэркъым.
43 Уи бийхэм щIы зэтетхъуакIэ укъыщаухъуреихьыну махуэхэр къыпхуэкIуэнущ. Укъаувыхьынурэ, лъэныкъуиплIымкIи къыщобгъэрыкIуэнущ.
44 Уэри уи цIыхухэри щIым щыщ фащIыжынущ, мывитI зэтелъу къызэтранэнукъым, Тхьэм укъыщригъэлыну пIалъэр къызэрысар къызэрыбгурымыIуам щхьэкIэ.

Хьисэ сатуущIэхэр Тхьэм и Унэм къызэрыщIихужар

45 Хьисэ Тхьэм и Унэм щIыхьэри, сатуущIэхэр къыщIихун щIидзащ,
46 мыпхуэдэуи яжриIащ:
– Тхыгъэ ЛъапIэм и напэкIуэцIхэм Тхьэм мыпхуэдэу къыщыжеIэ: «Си Унэр тхьэлъэIупIэ унэ хъунущ», фэ ар хъунщIакIуэ тIысыпIэ фщIащ.
47 Хьисэ цIыхухэр Тхьэм и Унэм щиущийрт махуэ къэс. Ауэ дин гъуазэ нэхъыщхьэхэри, теурэт егъэджакIуэхэри, лъэпкъ тхьэмадэхэри Хьисэ зэрагъэкIуэдыным и ужь итт.
48 АрщхьэкIэ зэрагъэкIуэдын Iэмал къахуэгъуэтыртэкъым, Хьисэ цIыхур Iуву епщIауэ едаIуэрти.

Лъэпкъ тхьэмадэхэр Хьисэ къызэреупщIар

20 Махуэ гуэрым, Хьисэ Тхьэм и Унэм цIыхухэр щиущийрэ, Тхьэм и хъыбарыфIыр иIуатэу здэщытым, дин гъуазэ нэхъыщхьэхэр, теурэт егъэджакIуэхэр, лъэпкъ тхьэмадэхэр къыбгъэдыхьэри, къеупщIащ:
2 – ПщIэ псори пщIэну тепщэныгъэ къозытар къыджеIэт. Хэт хуит узыщIар?
3 – Сэри зы упщIэ фэстынущи, жэуап къызэфт, – жиIащ Хьисэ. –
4 ЦIыхухэр иумэхъыну Яхья къэзыгъэкIуар хэт? Тхьэра хьэмэрэ цIыхухэра?
5 – «Тхьэращ къэзыгъэкIуар» жытIэмэ, «атIэ Яхья жиIар щхьэ фи фIэщ фымыщIарэ?» къыджиIэнущ, – жаIащ абыхэм, зэчэнджэщри. –
6 «ЦIыхухэращ къэзыгъэкIуар» жытIэмэ, цIыхубэр мывэкIэ къыдэуэурэ даукIынущ, Яхья бегъымбару ялъытэри. –
7 Арати, Яхья къэзыгъэкIуар ямыщIэу жаIащ абыхэм.
8 – Абы щыгъуэ Сэри вжесIэнукъым сщIэр сщIэну хуит сызыщIар хэтми, – жиIащ Хьисэ.

ЖызумгъэкI бзаджэхэм теухуа щIагъыбзэ

9 Хьисэ цIыхухэм щIагъыбзэ яжриIащ итIанэ:
– ЛIы гуэрым жызум хадэ игъэтIысри, жызумгъэкIхэм пIалъэкIэ яритащ. Яритри, езыр зыкъомрэ къэтыну ежьащ.
10 Жызумыр къыщыпачыж зэманыр къыщысым, и жызум Iыхьэр кърригъэхьыну и унэIутхэм ящыщ зы жызумгъэкIхэм деж игъэкIуащ. Абыхэм унэIутыр яубэрэжьри, IэнэщIу къаутIыпщыжащ.
11 Апхуэдэу къыщращIэм, зы унэIут игъэкIуащ аргуэру. АрщхьэкIэ ари къаубэрэжьщ, лей кърахри, IэнэщIу къаутIыпщыжащ.
12 Ещанэуи зы унэIут игъэкIуащ,

ауэ ари къауIэри, хадэм кърадзыжащ. 13 Апхуэдэу
щыхъум, жызум хадэр зейм мыпхуэдэу жиIащ: «Сыт
сщIэн? ФIыуэ слъагъу си къуэр згъэкIуэнщ, хэт
ищIэрэ, абы пщIэ къыхуащIынкIэ мэхъу».
14 АрщхьэкIэ жызумгъэкIхэм хадэр зейм и къуэр
щалъагъум, зэчэнджэщри жаIащ: «Жызум хадэр
зейм и мылъку псори къызыхуэнэнур мыращи, ар
дывгъэукIи, мылъкур дыдей хъунущ». 15 Арати,
щIалэр хадэм кърадзыжри яукIащ.
– Жызум хадэр зейм сыт абыхэм ярищIэнур? –
щIэупщIащ Хьисэ. – 16 ЯрищIэнуращ:
къигъэзэжынурэ, жызумгъэкIхэр зэтриукIэнущ,
жызум хадэр нэгъуэщIхэм яритынущ.
– Тхьэм къимыгъэхъукIэ апхуэдэ! – жаIащ
цIыхухэм, ар щызэхахым.
17 Хьисэ абыхэм яхэплъэри, къыпищащ:
– Тхыгъэ ЛъапIэм ит мы псалъэхэм къикIыр сыт:
«УхуакIуэхэм зрамыпэсу хыфIадзэжа мывэр
унэ лъабжьэм и къуапэр зэрагъэбыдэ мывэ
нэхъыщхьэ хъуащ»?
18 А мывэм теджалэ дэтхэнэри зэгуиудынущ, езы
мывэр зытехуэ дэтхэнэри щIипIытIэнущ.
19 А щIагъыбзэр теурэт егъэджакIуэхэмрэ дин
гъуазэ нэхъыщхьэхэмрэ яхуэгъэзауэ зэрыщытыр
къащыгурыIуэм, Хьисэ абдеж дыдэм щаубыдыну
хэтащ ахэр, ауэ цIыхубэм ящышынэрти, и гугъу
ящIын тегушхуакъым.

Тезыр ахъшэм теухуауэ

20 Арати, теурэт егъэджакIуэхэмрэ дин гъуазэ
нэхъыщхьэхэмрэ Хьисэ кIэлъыплъу щIадзащ. Абы
къыщынэмыщIауэ, щыпкъафэ зэтрагъэуауэ цIыху
зыбжанэ кIэщIаутIыпщхьащ, Хьисэ
зэрагъэкъуэншэн псалъэ гуэркIэ къаубыду, Римым
къигъэкIуа унафэщIым ирырагъэубыдын я гугъэу.
21 Ахэр Хьисэ къеупщIащ:
– УщиякIуэ, уи псалъэхэр зэрыпэжри, цIыхухэр
пэжыгъэм тету зэрыбущийри, зэхэгъэж
зэрумыщIри, Тхьэм и гъуэгур цIыхухэм пэжу
зэребгъащIэри дощIэ. 22 АтIэ, дэ къайсэрым тезыр
ахъшэ етт хъунрэ мыхъунрэ къыджеIэт.
23 Хьисэ абыхэм я бзаджагъэм гу щылъитэм,
мыпхуэдэу яжриIащ:
24 – Зы динар сывгъэлъагъут. Хэт и сурэт абы
тедзар? Хэт и цIэ абы тетыр?
– Къайсэрым и сурэтырщ, – жаIащ абыхэм.
25 – АтIэ апхуэдэу щыщыткIэ, къайсэрым ефтын
хуейр къайсэрым ефт, Тхьэм ефтын хуейр Тхьэм
ефт, – жиIащ Хьисэ.
26 Арати, цIыхухэм ялъагъуу къахуэубыдакъым
Хьисэ абыхэм, уеблэмэ и жэуапыр яфIэтелъыджэ
хъуауэ сабырыжащ.

ЛIахэр къызэрытэджыжынур Хьисэ къызэрыжиIар

27 ЛIахэр къызэрытэджыжынур зи фIэщ мыхъу
садукейхэм ящыщ зыбжанэ Хьисэ къыбгъэдыхьэри
къеупщIащ:
28 – УщиякIуэ, Мусэ и Теурэтым итщ зыгуэрым и
къуэшыр дунейм ехыжрэ и фызыр бынуншэ
фызабэу къанэмэ, лIар щIэблэншэ мыхъун щхьэкIэ,
лIам и къуэшым фызабэр къишэжын хуейуэ.
29 Зэшибл псэурт. Нэхъыжьым фыз къишэри, сабий
имыгъуэтауэ, дунейм ехыжащ. 30 Абы и ужькIэ
етIуанэм и фызащ а цIыхубзыр, 31 итIанэ ещанэми и
фызащ. Апхуэдэу зэшиблми я фызу щытащ ар, ауэ
зэшиблри лIэжащ, сабий къащIэмынэу. 32 Заул
дэкIри, езы фызри дунейм ехыжащ. 33 АтIэ
зэшиблми я фызу щыта цIыхубзыр хэт зылъысынур
лIахэр къыщытэджыжкIэ?
34 – Мы дунейм тет цIыхухэм зэрышэ я хабзэщ, –
жиIащ Хьисэ. – 35 Ауэ лIахэм къахэтэджыкIыжу,
къэкIуэну дунейм щыпсэуну зыхуагъэфэщэнухэр
дэкIуэу, фыз къашэу щытынукъым. 36 ИкIи зэи
лIэжынукъым, атIэ мелыIычхэм хуэдэу щытынущ.
Ахэр Тхьэм и бынщ, Тхьэм лIахэм
къахигъэтэджыкIыжащи. 37 Ауэ лIахэр
къызэрытэджыжынур фщIэну фыхуеймэ, а Iуэхум и
пэжыпIэр пыжьей чыцэм теухуа хъыбарым,
Теурэтым итым, Мусэ нахуэу къыщегъэлъагъуэ.
Мусэ Зиусхьэным абдежым зэреджэр Ибрэхьим,
Исхьэкъ, Екъуб сымэ я Тхьэущ. 38 Тхьэр лIахэр
аркъым зи Тхьэр, атIэ псэухэрщ, Тхьэм дежкIэ
псори псэущ.
39 Хьисэ ар щыжиIэм, теурэт егъэджакIуэ
языныкъуэхэм мыпхуэдэу жаIащ:
– Дэгъуэу жыпIащ, ущиякIуэ.
40 Арати, тегушхуэу, Хьисэ нэгъуэщI гуэркIэ
еупщIын къахэкIакъым абыхэм афIэкI.

Мэсихьыр зи къуэр хэт?

41 Хьисэ аргуэру абыхэм еупщIащ:
– Мэсихьыр Даут и къуэу цIыхухэм щхьэ жаIэрэ?
42 Езы Даут Забурым* и напэкIуэцIхэм мыпхуэдэу
къыщыжеIэ а Iуэхум теухуауэ:
«Зиусхьэным си Зиусхьэным къыжриIащ:
Уи бийхэр лъэгущIэтын пхуэсщIыху,
си ижьырабгъумкIэ къыщыс».
44 Аращи, езы Даут Мэсихьым ЗиусхьэнкIэ йоджэ.
Апхуэдэу щыщыткIэ, Мэсихьыр Даут и къуэу дауэ
зэрубжынур?

ФэрыщIагъэм зыщыфхъумэ

45 ЦIыхубэр къедаIуэу здэщытым, Хьисэ и
гъэсэнхэм мыпхуэдэу яжриIащ:
46 – Щыгъын кIыхь зыщыгъыу къэзыкIухьын
зыфIэфIхэу, цIыху зэхуэсыпIэхэм деж сэлам
къыщрахкIэ зи гур зыгъэфI теурэт егъэджакIуэхэм

фахуэсакъ. Абыхэм тхьэлъэIупIэ унэхэми Iэнэ
къыщаIэт щIыпIэхэми тхьэмадэ тIысыпIэр
щаубыдыну яфIэфIщ. 47 Фызабэхэм я мылъкур
фIашх абыхэм, ауэ тхьэ щелъэIукIэ, цIыхухэм
зыкъргагъэлъагъун щхьэкIэ, я лъэIур кIыхьу
яукъуэдий я хабзэщ. Апхуэдэхэм тезыр ткIий
къапоплъэ.

Фызабэм и жумартыгъэр

21 Хьисэ плъэри, Тхьэм и Унэр зыдэт пщIантIэм
щаIыгъ ахъшалъэм къулеижь гуэрхэм ахъшэ
ирадзэу къилъэгъуащ. 2 ЩакIэлъыплъым, гу
лъитащ фызабэ тхьэмыщкIэ гуэрми гъуаплъэ
ахъшэ жьгъеитI ахъшалъэм зэрыридзэм.
3 – Пэжыр нывжызоIэ, – жиIащ Хьисэ, – мы фызабэ
тхьэмыщкIэм псоми нэхърэ нэхъыбэ иридзащ;
4 сыту жыпIэмэ мы къулеижьхэм къадэхуэм щыщщ
Тхьэм тыгъэ хуащIыр, ауэ мы фызабэм иIэу хъуар
иридзащ ахъшалъэм, къулейсыз пэтрэ.

Тхьэм и Унэм къыщыщIынур Хьисэ къызэрыжиIар

5 Тхьэм и Унэр мывэ дахэкIэ, цIыхухэм къахьа
тыгъэхэмкIэ гъэщIэрэщIауэ зэрыщытым цIыхухэр
зэрытепсэлъыхьыр щызэхихым, Хьисэ мыпхуэдэу
жиIащ:
6 – Мы флъагъум щыщу мывитI къызэтрамынэу
щызэтракъутэну махуэхэр къэсынущ.
7 – УщиякIуэ, а зи гугъу пщIы зэманыр
къыщысынур дапщэщ? Дауэ ар къызэрысар
къызэрытщIэнур? Сыт хуэдэ нэщэнэ къыдэкIуэнур?
– упщIэ кърататщ Хьисэ.
8 – Фысакъ, зыми зыкъевмыгъэгъапцIэ, – жиIащ
Хьисэ. – Сыту жыпIэмэ си цIэр зыфIащурэ куэд
къыфхуэкIуэнущ, «Мэсихьыр сэращ!», «Зэманыр
къэсащ» жаIэурэ. Абыхэм я ужь фимыувэ. 9 Зауэхэм,
зэрыхьзэрийхэм я хъыбар зэхэфхмэ, фымышынэ. А
тхьэмыщкIагъэхэр къэхъун хуейщ япэщIыкIэ, ауэ
абы щыгъуэкъым дунейм и къэкъутэжыгъуэр.
10 Зы лъэпкъыр нэгъуэщI лъэпкъым езэуэну
къызэщIэтэджэнущ, зы къэралыр нэгъуэщI
къэралым езэуэну зыкъаIэтынущ. 11 ЩIыпIэ-
щIыпIэкIэрэ щIыр ину щыхъеинущ, уз
зэрыцIалэхэм зыщаубгъунущ, гъаблэ
къыщыхъунущ. Уафэм нэщэнэ инхэр
къыщылъэгъуэнущ, къэхъукъащIэ шынагъуэхэр
къэхъунущ. 12 Ауэ а Iуэхугъуэхэр къэхъуным и пэ
къихуэу, цIыхухэм фаубыдурэ гугъу фрагъэхьынущ
си Iумэтым фызэритым щхьэкIэ. ТхьэлъэIупIэ
унэхэм хьэкум къыщыфтращIыхьынущ,
лъэхъуэщхэм фыщIадзэнущ, пащтыхьхэм,
унафэщIхэм я пащхьэм фрашэнущ. 13 Мис абы
щыгъуэ щыхьэт фыкъыстехъуэну Iэмал
вгъуэтынущ.
14 Ауэ апхуэдэу къытщыщIынущ жыфIэу,
зэрызывгъэхеину Iэмал къэвмыгупсыс. Ар фи гум
былдэу ивубыдэ. 15 Фи жагъуэгъухэр
къывэмыныкъуэкъуфын, къыфпэрымыуэфын
папщIэ, Сэ губзыгъагъэ фхэслъхьэнущ, псалъэ Iущ
фIурыслъхьэнущ. 16 Фыкъэзылъхуа фи адэ-анэхэр,
фи къуэшхэр, фи Iыхьлыхэр, фи ныбжьэгъухэр
къывэпцIыжынурэ, тепщэхэм фыIэщIагъэхьэнущ
икIи языныкъуэхэр а тепщэхэм фаукIынущ. 17 Си
цIэр зэрывгъэлъапIэм щхьэкIэ псори къыфтеплъэ
мыхъуу щытынущ. 18 Ауэ зы налъэ фи щхьэцым
хэкIуэдыкIынукъым. 19 ШыIэныгъэ зизыгъэIэм и
псэр къригъэлынущ.

Хьисэ Ерусэлим къыщыщIынур къызэрыжиIар

20 – Ерусэлим дзэхэм къаухъуреихьауэ флъагъумэ,
абы лъапсэрыхыр къыщыхуэкIуэну зэманыр
къызэрыблэгъар зэвгъащIэ. 21 Ехьудей хэкум ис
цIыхухэм бгы щIыпIэхэм зыщрагъэпщкIу абы
щыгъуэ, Ерусэлим дэсхэр къалэм дрекI, губгъуэм
итхэр къалэм дремыхьэ. 22 Сыт щхьэкIэ жыпIэмэ
Тхьэм мы лъэпкъым хуэфащэр ирищIэнущ а
махуэхэм, Тхыгъэ ЛъапIэм ит псори къэхъун
щхьэкIэ.
23 Фыз лъэщыджэхэми сабий быдзафэ зиIэхэми я
дунейр мыгъуэ хъунущ а махуэхэм. Мы щIыпIэм ис
цIыхухэм тхьэмыщкIагъэшхуэ къатепсыхэнущ икIи
Тхьэм и ней къащыхуэнущ. 24 Языныкъуэхэр
джатэкIэ яукIынущ, адрейхэр мажусий къэралхэм
гъэру яхунущ. Ерусэлим и уэрамхэр мажусийхэм
яутэу щытынущ, я пIалъэр икIыху.

Хьисэ къызэригъэзэжыным зэрытепсэлъыхьар

25 – Дунейм тет лъэпкъхэр тенджызым и толъкъун
ябгэ къэукъубияхэм я макъ шынагъуэхэм икIи
дыгъэм, мазэм, вагъуэхэм къыщылъэгъуэну
нэщэнэхэм ягъэгужьеярэ ящIэнур ямыщIэу
къагъэнэнущ. 26 Дунейм къыщхьэщыхьэну
тхьэмыщкIагъэм пэплъэ цIыхухэм шынэ къащтарэ
пIейтеигъэм игъэмэхыу щытынущ, уафэм щыIэ
къарухэр зэщIэсысэнущи. 27 ЦIыхум и Къуэм и
къарур бгъэдэлърэ и щIыхьыр Iэтауэ пшэм хэту
къакIуэу ялъагъунущ абы щыгъуэ. 28 Аращи, а
Iуэхугъуэхэр къэхъуу флъагъумэ, фи гур
къызэрывгъэгъуэтыжи, фи щхьэр фIэт, Тхьэм
щхьэхуит фыщищIыжыну зэманыр къэблэгъащи.
29 ЩIагъыбзэ къригъэжьащ Хьисэ итIанэ:
– Хъурмейм феплъ, адрей жыгхэми феплъ.
30 Жыгыр къэтIэпIу щыфлъагъум деж гъэмахуэр
къызэрыблэгъар зыми къывжимыIэуи фощIэ.
31 Абы ещхьу, зи гугъу фхуэсщIа Iуэхугъуэхэр
къэхъуу флъагъумэ, Тхьэм и Тепщэныгъэр
къызэрыблэгъар зэвгъащIэ. 32 Пэжыр нывжызоIэ,
мы щIэблэр кIуэдыжынукъым, а псори

къэмыхъуауэ. [33] Уафэмрэ щIылъэмрэ кIуэдыжынущ,
ауэ си псалъэр кIуэдыжынукъым.

Мы дунейм епха Iуэхугъуэхэм фи псэр евмыгъэтхьэкъу

[34] – Ефэ-ешхэным, фадэм, мы дунейм епха
Iуэхугъуэхэм фи псэр евмыгъэтхьэкъу, а махуэр
уащхъуэдэмыщхъуэу къыфтемыпсыхэн щхьэкIэ.
[35] Сыту жыпIэмэ а махуэр дунейм тету хъуам
къапхъэн яхуэхъунущ. [36] Фи гумрэ фи псэмрэ
жеипIэ евмыт, сыт щыгъуи тхьэ фелъэIу, а къэхъуну
псоми фыкъызэрелын икIи ЦIыхум и Къуэм и
пащхьэм фызэрихьэфын къару фиIэн щхьэкIэ.
[37] Хьисэ Тхьэм и Унэм цIыхухэр щиущийрт
махуэкIэ, ауэ пщыхьэщхьэ зэрыхъуу къалэм
дэкIырти, Зейтун Iуащхьэм жэщыр щигъакIуэрт.
[38] ЦIыхубэр жьыуэ къызэщIэтаджэрти, Тхьэм и Унэм
къекIуалIэрт, Хьисэ жиIэм едэIуэн папщIэ.

Лъэпкъ Хасэм хэтхэм Хьисэ зэраукIын Iэмал къызэралъыхъуар

22 Пщагъэ зыхэмылъ щIакхъуэ щагъажьэ махуэ
лъапIэхэу IутIыжкIэ зэджэр къэблэгъат. [2] Дин
гъуазэ нэхъыщхьэхэмрэ теурэт егъэджакIуэхэмрэ
Хьисэ щэхуу зэраукIын Iэмал къалъыхъуэрт, нахуэу
зыгуэр иращIэну цIыхубэм щышынэрти.
[3] Хьисэ и гъэсэн пщыкIутIым ящыщ Ехьудэ
ИшкIэриуэт и гур Iиблисым итхьэкъуащ абы
щыгъуэ. [4] Ар дин гъуазэ нэхъыщхьэхэм, Тхьэм и
Унэр зыхъумэхэм я унафэщIхэм деж кIуэри, Хьисэ
абыхэм зэраIэщIигъэхьэну щIыкIэр ядиубзыхуащ.
[5] Абыхэм ар я гуапэ дыдэ хъуащ, ахъши къратыну
къагъэгугъащ. [6] Ехьудэ абыхэм акъылэгъу
ядэхъури, цIыхухэм ямыщIэу Хьисэ абыхэм
зэраIэщIигъэхьэн Iэмал лъыхъуэн щIидзащ.

Хьисэ и гъэсэнхэм IутIыж щынэр зэрадишхар

[7] Пщагъэ зыхэмылъ щIакхъуэ щагъажьэ махуэ
лъапIэхэм щыгъуэ IутIыж щынэр щаукI махуэри
къэсащ. [8] Хьисэ Питрэсрэ Яхьярэ иригъэжьащ,
мыпхуэдэу яжриIэри:
– ФыкIуи, IутIыж щынэр тшхын папщIэ, Iэнэ
къытхузэтевгъэувэ.
[9] – Дэнэ къыщызэтедгъэувэну узыхуейр? –
къеупщIащ ахэр Хьисэ.
[10] – Къалэм фыдыхьа нэужь, кхъуэщынкIэ псы
ихьу цIыхухъу гуэр фыIущIэнущ, – жиIащ Хьисэ. –
Абы и ужь фиуви, ар зыдыхьэ пщIантIэм фэри
фыдыхьэ. [11] Унэр зейм мыпхуэдэу жефIэ:
«УщиякIуэр къоупщIыжащ: „Сэрэ си гъэсэнхэмрэ
IутIыж щынэр дэнэ щытшх хъунур“, жиIэри». [12] Абы
фигъэлъагъунущ етIуанэ къатым тещIыхьа пэш
Iэхуитлъэхуит зэлъыIухауэ. Мис а пэшым Iэнэ
къыщытхузэтевгъэувэ.
[13] Арати, ахэр кIуэри, Хьисэ къазэрыжриIа дыдэм
хуэдэу псори къагъуэтащ. IутIыж щынэр абы
щагъэхьэзыращ.
[14] Зэманыр къыщысым, Хьисэ къыхиха лIыкIуэ
пщыкIутIыр и гъусэу Iэнэм пэрытIысхьащ.
[15] – Згъэвын хуейуэ къыспэщылъ хьэзабым и пэ
къихуэу мы IутIыж щынэр вдэсшхыну хуабжьу
сыхуеящ, – яжриIащ абыхэм Хьисэ. – [16] НывжызоIэ,
Тхьэм и Тепщэныгъэр къэсрэ IутIыжым и мыхьэнэ
нэсыр зэщIа мыхъуауэ, Сэ ар афIэкI сшхынукъым.
[17] Хьисэ фалъэр къиштэщ, Тхьэм фIыщIэ хуищIри,
жиIащ:
– Мы фалъэр къафщти, мыбы итым чэзууэ фефэ.
[18] НывжызоIэ, Тхьэм и Тепщэныгъэр къэсыху, Сэ
санэ афIэкI сефэжынукъым.
[19] Хьисэ щIакхъуэр къиштэщ, Тхьэм фIыщIэ
хуищIщ, щIакхъуэр зэгуищIыкIри, и гъэсэнхэм
яритащ, мыпхуэдэуи яжриIащ:
– Мы щIакхъуэр фэр папщIэ сты си пкъыращ.
Фигу сыкъэвгъэкIыжын папщIэ, мы щIакхъуэр
щыфшх махуэхэр хабзэу зивгъэIэ.
[20] Шха нэужь, щIакхъуэ къызэрищтам хуэдэу, санэ
зэрыт фалъэр къиштэри, и гъэсэнхэм мыпхуэдэу
яжриIащ Хьисэ:
– Мы фалъэм итыр си лъырщ, фэр щхьэкIэ
сщIэкIырщ. Апхуэдэ щIыкIэкIэ ЗэухылIэныгъэщIэ
Тхьэм цIыхухэм ярещIылIэ. [21] АрщхьэкIэ си бийхэм
саIэщIэзыгъэхьэнур си гъусэу Iэнэм пэрысщ.
[22] Пэжщ, Тхьэм иухауэ ЦIыхум и Къуэм къыщыщIын
хуейр къыщыщIынущ, ауэ унэхъуащ ар тепщэхэм
яIэщIэзыгъэхьэнур.
[23] Хьисэ ар щыжиIэм, и гъэсэнхэр зэупщIыжащ, ар
зыщIэфынур къахуэмыщIэу.

Нэхъыщхьэу къыфхэтыр Iуэхутхьэбзащlэ ирехъу

[24] Нэхъ ин дыдэу ябжын хуейм щхьэкIэ зэдауэрт а
пщыхьэщхьэм Хьисэ и гъэсэнхэр.
[25] – Мы дунейм тет пащтыхьхэр я цIыхухэм
йопэгэкI. Къэрал лIыщхьэхэр «ПсапащIэкIэ»
зоджэж, – кърigъэжьащ Хьисэ. [26] – Ауэ апхуэдэ
зэхущытыкIэ фэ фяку дремылъ. ПщIэшхуэ зыхуащIу
фэ къыфхэтыр пщIэ зимыIэм хуэдэу щрет.
Нэхъыщхьэу къыфхэтыр Iуэхутхьэбзащlэ ирехъу.
[27] Хэт нэхъыщхьэр: Iэнэм пэрысыра, хьэмэрэ
щхьэгъэрытыра? Iэнэм пэрысыракъэ? АтIэ Сэ
щхьэгъэрытым хуэдэу фэ сыфхэтщ.
[28] Сыт хуэдэ гугъуехь згъэвами, фэращ си гъусар.
[29] Си Адэм тепщэныгъэ къызэрызитам хуэдэу, фэри
фызот, [30] си Тепщэныгъэр къэса нэужь, абы
къыщаIэтыну гуфIэгъуэм фыхэту фыкъыздефэу,
фыкъыздэшхэу си Iэнэм фыпэрысын щхьэкIэ.
Тахътэхэм фытесу, израил лъэпкъым и къуэпс
пщыкIутIым хьэкум ятефщIыхьынущ.

Симэн къыщыщIынур Хьисэ къызэрыжиIар

31 – Симэн, Симэн, – жиIащ Хьисэ. –
МэкъумэшыщIэм гуэдзыр щIигъэпщурэ хьэуазэм
къызэрыхигъэщхьэхукIым хуэдэу, фигъэунэхуну
хуит къищIын щхьэкIэ Иблисыр Тхьэм елъэIуащ.
32 Ауэ Сэ тхьэ сыпхуелъэIуащ уи фIэщхъуныгъэр
пфIэмыкIуэдыну. Си гъуэгум укъытехьэжа нэужь, уи
къуэшхэр гъэгушхуэ.
33 – Зи щIыхьыр ин, уи гъусэу лъэхъуэщым
сынэкIуэнуи си псэр стынуи сыхьэзырщ, – жиIащ
Питрэс.
34 – Питрэс, ныбжызоIэ, пщэдджыжь адакъэ Iуэху
сыкъыумыцIыхуу щэнейрэ жыпIэнущ.
ИтIанэ и гъэсэнхэм еупщIащ Хьисэ:
35 – Бохъшэншэу, хъуржыныншэу, вакъэншэу
фыщезгъэжьам фэ зыгуэр фыщыщIа?
– ДыщыщIакъым, – жаIащ абыхэм.
36 – АтIэ дяпэкIэ ахъшэ зиIэм ахъшэ здрещтэ,
хъуржын зиIэм хъуржын здрещтэ. Джатэ зимыIэм и
щыгъын щIыIутелъыр ирещэжи, джатэ
кърырещэху. 37 НывжызоIэ, сэ стеухуауэ Тхыгъэ
ЛъапIэм ит мы псалъэхэр къэхъун хуейщ:
«ЩIэпхъаджащIэхэм хабжащ». Сэ стеухуауэ
бегъымбархэм жаIа псори куэд мыщIэу къэхъунущ.
38 – Зи щIыхьыр ин, мис, джатитI диIэщ, – жаIащ
абыхэм.
– Куэдщ а тIур.

Зейтун Iуащхьэм тету,
Хьисэ и Адэм зэрелъэIуар

39 Хьисэ къалэм къыдэкIри, зэрихабзэу, Зейтун
Iуащхьэм дэкIащ. И гъэсэнхэри кIэлъыдэкIащ.
40 ЗдэкIуэм щынэсым, Хьисэ и гъэсэнхэм мыпхуэдэу
яжриIащ:
– Гуэныхьым фимытхьэкъун щхьэкIэ, тхьэ
фелъэIу.
41 Езыр лъэбакъуэ щэ някъуэ хуэдизкIэ IукIщ,
лъэгуажьэмыщхьэу уври, тхьэ елъэIун щIидзащ:
42 – Си Адэ, ухуеймэ, къыспэщылъ хьэзабым
сыкъыIэщIэх. Ауэ Сэ сызэрыхуейуэ мыхъуу, Уэ
узэрыхуейуэ ирехъу.
43 Хьисэ зы мелыIыч уафэм къыхуехащ
тригъэгушхуэну. 44 Хьисэ, и псэм телъ
гузэвэгъуэшхуэм игъэхыщIэу, нэхъ гуащIэжу тхьэ
елъэIурт. И пщIэнтIэпсыр лъым хуэдэу щIым
теткIуэрт. 45 Тхьэ елъэIуа нэужь, Хьисэ и гъэсэнхэм
къабгъэдыхьэжащ. Къащыбгъэдыхьэжым,
гупсысейм игъэжеяуэ къарихьэлIэжащ.
46 – Щхьэ фыжейрэ? – жиIащ Хьисэ. – Фыкъэтэджи,
тхьэ фелъэIу, гуэныхьым фимытхьэкъун щхьэкIэ.

Хьисэ зэраубыдар

47 Хьисэ псалъэу щытт иджыри, и гъэсэнхэм
ящыщ зы, Ехьудэ зи цIэр, я пашэу цIыху гупышхуэ
къыщыкIуам. Ехьудэ Хьисэ къыбгъэдыхьащ, ба
къыхуищIын и мураду.
48 – Ехьудэ, ЦIыхум и Къуэр и бийхэм бакIэ
яIэщIэбгъэхьэу ара? – жиIащ Хьисэ.
49 Хьисэ къеувэкIауэ щыт и гъэсэнхэм къэхъунур
щалъагъум, мыпхуэдэу жаIащ:
– Зи щIыхьыр ин, джатэкIэ дахэуэн?
50 Хьисэ и гъэсэнхэм ящыщ зыр дин гъуазэ
нэхъыщхьэ дыдэм и унэIутым еуэри, и тхьэкIумэ
ижьыр къыгуиупщIыкIащ.
51 – Щывгъэт! ФувыIэ! – яжриIащ абыхэм Хьисэ. Ар
унэIутым и тхьэкIумэм теIэбэри, игъэхъужащ.
52 Зубыдыну къэкIуа дин гъуазэ нэхъыщхьэхэм,
Тхьэм и Унэр зыхъумэхэм я унафэщIхэм, лъэпкъ
тхьэмадэхэм мыпхуэдэу яжриIащ итIанэ:
– ХъунщIакIуэ фубыдыну фыкIуэ нэхъей
фыкъысхуэкIуаи, джатэрэ башрэ фIыгъыу. 53 Тхьэм
и Унэм фи гъусэу махуэ къэс сыщыщIэтым,
сывубыдакъым. Иджы фи пIалъэр къэсащ.
Иблисыр хуит хъуащ.

Питрэс Хьисэ имыцIыхуу зэрыжиIар

54 Арати, Хьисэ яубыдри, дин гъуазэ нэхъыщхьэ
дыдэм и унэм яшащ. Питрэс абыхэм жыжьэу
якIэлъыкIуэрт. 55 ПщIантIэкум мафIэ иращIыхьу
цIыхухэр щызэхэтIысхьэм, Питрэси абыхэм
яхэтIысхьащ. 56 МафIэм и нэхур къытридзэу
здэщысым, унэIут фыз гуэр набдзэгубдзаплъэу
Питрэс къеплъри, жиIащ:
– Мыри Хьисэ и гъусащ.
57 – Сэ Ар сцIыхуркъым, цIыхубз, – жиIащ Питрэс.
58 Куэд дэмыкIыу нэгъуэщI гуэрми гу къылъитэри,
мыпхуэдэу къыжриIащ Питрэс:
– Уэри абыхэм уащыщщ.
– Хьэуэ, сащыщкъым, – идакъым Питрэс.
59 Зы сыхьэт хуэдиз дэкIауэ, аргуэру зыгуэрым
къыхигъэзыхьу къыжриIащ:
– Пэж дыдэу, мыри Абы и гъусащ, Гэлилейм
щыщщи.
60 – КъэдаIуэ зэ, – жиIащ Питрэс, – уэ зи гугъу
пщIыр сэ къызгурыIуэркъым. – Питрэс ар щыжиIэм
ирихьэлIэу адакъэ Iуащ. 61 Зиусхьэным
зыкъригъэзэкIри, Питрэс къеплъащ. Къыщеплъым,
Питрэс Хьисэ къыжриIауэ щыта мы псалъэхэр игу
къэкIыжащ: «Пщэдджыжь адакъэ Iуэху,
сыкъыумыцIыхуу щэнейрэ жыпIэнущ».
62 Апхуэдэу щыхъум, Питрэс пщIантIэм къыдэкIри,
гухэщIу гъащ.

Хьисэ зыхъумэхэм зэрагъэпудар

63 Хьисэ зыхъумэхэр къыщыдыхьэшхырт, къеуэрт.
64 И нэр щапхыкIауэ къеупщIырт:
– Убегъымбармэ, къоуар хэтми къыджеIэ, –
жаIэурэ.

65 НэгъуэщI мыхъумыщIагъэ Iэджи ирапэсащ
абыхэм Хьисэ.

Хьисэ Лъэпкъ Хасэм хэтхэм я пащхьэм зэрырагъэувар

66 Лъэпкъ Хасэм* хэт тхьэмадэхэри, дин гъуазэ
нэхъыщхьэхэри, теурэт егъэджакIуэхэри
пщэдджыжьым жьыуэ зэхуэсащ. Щызэхуэсым,
Хьисэ яшэри, абыхэм я пащхьэ ирагъэуващ.
67 – Мэсихьыр уэрамэ, къыджеIэ, – къыпаубыдащ
абыхэм Хьисэ.
– ВжесIэми, фи фIэщ хъунукъым,
68 сынывэупщIми, жэуап къызэфтынукъым, – жиIащ
Хьисэ. – 69 Ауэ ЦIыхум и Къуэр Тхьэшхуэу зи къарур
иным ижьырабгъумкIэ къыщысынущ дяпэкIэ.
70 – АтIэ Тхьэм ури-Къуэу жыбоIэ? – къеупщIащ
Хьисэ ахэр.
– Фэри жыфIакъэ Тхьэм сри-Къуэу, – яритыжащ
жэуап Хьисэ.
71 – Сыт хуэдэ щыхьэт дэ иджыри дызыхуейр? –
жаIащ абыхэм. – Езым и жьэкIэ псори къыджиIащ!

Хьисэ унафэщI Пилат деж зэрашар

23 Псори къызэщIэтаджэри, Хьисэ Пилат деж
яшащ итIанэ. 2 Абыхэм Хьисэ мыпхуэдэу
ягъэкъуаншэрт:
– Мыбы ди лъэпкъыр егъэщхьэрыуэ. Къайсэрым
еттын хуей тезыр ахъшэр «евмыт» яжреIэ
цIыхухэм, Мэсихьу, пащтыхьу зигъэIуу дубыдащ.
3 – Уэ журтхэм урапащтыхьу ара? – еупщIащ абы
Пилат.
– Уэращ жызыIэр, – жиIащ Хьисэ.
4 – Мы цIыхум къуаншагъэ кIэрыслъагъуэркъым,
– яжриIащ Пилат дин гъуазэ нэхъыщхьэхэмрэ
цIыху зэхэтхэмрэ.
5 – Ехьудейм дэнэкIи лъэпкъыр щызэIещIэ и
ущиехэмкIэ. Гэлилейм къыщыщIидзэри, мыбы
къэсащ, – жаIэурэ, хагъэзыхьырт абыхэм Пилат.

Хьисэ лIыщхьэ Хьирэд деж зэрашар

6 Пилат «Гэлилей» псалъэр щызэхихым,
мыпхуэдэу жиIащ:
– Мыр Гэлилейм щыщу ара?
7 Хьирэд щытепщэ щIыпIэм Хьисэ зэрыщыщыр
Пилат къыщищIэм, Ар Хьирэд деж иригъэшащ,
Хьирэд а махуэхэм Ерусэлим къэкIуауэ щыIэти.
8 Хьисэ щилъагъум, Хьирэд хуабжьу гуфIащ, Абы и
хъыбар зэхиххэм щхьэкIэ илъагъуну куэд щIауэ
хуейти. Хьисэ и нэщэнэ телъыджэхэм щыщ
илъагъунырт нэхъри и нэ къызыхуикIыр. 9 УпщIэ
куэд иритащ абы Хьисэ, ауэ Хьисэ жэуап
къритыжакъым. 10 Дин гъуазэ нэхъыщхьэхэмрэ
теурэт егъэджакIуэхэмрэ Хьисэ хуабжьу
ягъэкъуаншэрт. 11 Хьирэдрэ абы и зауэлIхэмрэ
Хьисэ къыщыдыхьэшхщ, ауан къащIщ, Хьирэд Ар
щыгъын лъапIэкIэ къихуапэри, Пилат деж
къригъэшэжащ. 12 Хьирэдрэ Пилатрэ зэбийуэ
щытат, ауэ а махуэм зэфI хъужащ.

Хьисэ укI зэрытралъхьар

13 Пилат дин гъуазэ нэхъыщхьэхэри, лъэпкъ
унафэщIхэри, цIыхубэри зэхуишэсри, 14 мыпхуэдэу
яжриIащ:
– Мы цIыхум лъэпкъыр зэIищIэу жыфIэри, си деж
къэфшащ. Сэ Абы фи пащхьэм сыщеупщIащ, ауэ фэ
Ар зэрывгъэкъуаншэ щIэпхъаджагъэхэр сэ Абы
дэслъагъуркъым. 15 Хьирэди Абы къуаншагъэ
дилъэгъуакъым, аращ къыщIригъэшэжари.
Зэрыфлъагъущи, мы лIым укI щIытетлъхьэн
къуаншагъэ ищIакъым. 16 Аращи, удын
трезгъэдзэнщи, сутIыпщыжынщ.
17 (Хабзэ хъуауэ, IутIыж махуэшхуэм ирихьэлIэу,
Пилат лъэхъуэщым щIэсхэм ящыщ зы журтхэм
къахуиутIыпщыжын хуейт.)
18 ЦIыхухэр зэрыгъэкIияащ:
– Хьисэ укI телъхьи, Бэрыбэ къытхуэутIыпщыж! –
жаIэри. 19 Къалэдэсхэр къызэрызэщIиIэтам икIи
цIыху зэриукIам щхьэкIэ лъэхъуэщым щIадзауэ
щIэст Бэрыбэр.
20 Пилат цIыхухэм захуигъэзащ аргуэру, Хьисэ
иутIыпщыжын и мураду. 21 АрщхьэкIэ абыхэм
хьэргъэшыргъэ къаIэтауэ:
– Жорым еIулI ар! Жорым еIулI! – жаIэрт.
22 – Сыт хуэдэ щIэпхъаджагъэ Мыбы илэжьар? –
жиIэри Пилат цIыхухэм ещанэу еупщIащ. – УкI
щIытеслъхьэн къуаншагъэ сэ Мыбы кIэрылъу
слъагъуркъым. Удын трезгъэдзэнщи,
сутIыпщыжынщ.
23 Ауэ цIыхухэр нэхъ иныжу зэрыгъэкIийурэ,
Пилатыр къыхагъэзыхьырт Хьисэ жорым
ирырагъэIулIыну. 24 Щымыхъужым, Пилат цIыхухэр
зыхуейр игъэзэщIэну мурад ищIащ. 25 ЦIыхубэр
къызэщIэзыIэтэу цIыху зыукIар лъэхъуэщым
къахущIигъэкIыжри – арат икIи цIыхухэр
зыщIэлъэIур – къызэхуэсахэр зыхуейр Хьисэ
ирищIэну триубыдащ.

Хьисэ жорым зэрыраIулIар

26 Хьисэ укIыпIэм щашэм, Курэн къалэм щыщ лIы
гуэр, Симэн и цIэу, зауэлIхэм яубыдщ, жорыр и
плIэм иралъхьэри, Хьисэ и ужьым иту ихьыну
ирахулIащ. Симэн губгъуэм къикIыжу арат. 27 Хьисэ
и ужьым иту цIыху куэд кIуэрт. ЦIыхухэм
бзылъхугъи яхэтт, пыхьэрэ Ар ягъейуэ. 28 Хьисэ,
абыхэм захуригъэзэкIри, жиIащ:
– Еууей, Ерусэлим ипхъухэ, Сэ сывмыгъейуэ, фи
бынхэмрэ фи щхьэмрэ вгъеямэ, нэхъыфIт; 29 сыту
жыпIэмэ «Фыз мылъхуэхэр, сабий зимыIахэр,
быдзышэкIэ сабий зымыгъэшхахэр насыпыфIэщ»

щыжаIэну махуэхэр къыфхуэкIуэнущ. 30 ЦIыхухэр
бгыхэм елъэIунущ абы щыгъуэ: «Фыкъыттеджалэ!»
– жаIэурэ, Iуащхьэхэм елъэIунущ: «ДыщIэвуфэ!» –
жаIэурэ. 31 Сыту жыпIэмэ псыкIэ гъэнщIа жыгым
мыпхуэдэу щращIэкIэ, жыг гъуар дауэ къелын?
32 Хьисэ и гъусэу жорым ираIулIыну бзаджащIитI
яшэрт. 33 Ахэр ЩхьэкъупщхьэкIэ зэджэ щIыпIэм
нэсри, Хьисэ жорым ираIулIащ. БзаджащIитIри, зыр
ижьырабгъумкIэ, адрейр сэмэгурабгъумкIэ
къыщыту, ираIулIащ.
34 – Си Адэ, мыбыхэм ящIэр къагурыIуэркъыми,
къахуэбгъэгъуну сынолъэIу, – жиIащ Хьисэ.
ЗауэлIхэм пхъэидзэ ящIри, Хьисэ и щыгъыныр
зэхуагуэшащ. 35 ЦIыхубэр Хьисэ еплъу зэхэтт.
Лъэпкъ унафэщIхэм мыпхуэдэу жаIэрт, Хьисэ ауан
ящIурэ:
– НэгъуэщI цIыхухэр къригъэлу щытащ, иджы
Езым зыкърырегъэлыф, Ар Тхьэм къыхиха Мэсихьу
щытмэ.
36 ЗауэлIхэми Хьисэ ауан ящIырт. Бгъэдыхьэрти,
гуащIэ хъуа санэ и Iупэм ирахьэлIэрт, 37 мыпхуэдэу
жаIэурэ:
– Журтхэм урапащтыхьыр пэжмэ,
зыкъегъэлыфыт.
38 Хьисэ и щхьэщыгум хуэзэу пхъэбгъу пIащIэ
кIапэ кIэраукIащ, «Мыр журтхэм я пащтыхьщ»
жиIэу тетхауэ.
39 Хьисэ и гъусэу ираIулIа бзаджащIитIым я зыр
Абы къехъурджауэрт:
– Мэсихьыр Уэракъэ? Уэрамэ, дыкъегъэл, Уэри
зыкъегъэл! – жиIэурэ.
40 Ауэ адрей бзаджащIэр мыдрейм и жьэр
зэтригъэпIэну хэтт:
– Тхьэм ущышынэркъэ? Абы тралъхьар уэри
птелъкъэ? 41 Дэ ттелъыр захуэу къыттралъхьащ
икIи тщIам хуэфащэр дагъэпшыныж. Мыр пщIэ
мыхъун лъэпкъ имыщIауэ жорым ираIулIауэ
кIэрылъщ, – жиIэурэ.
42 А бзаджащIэр Хьисэ къелъэIуащ итIанэ:
– Хьисэ, пащтыхь ухъуауэ къыщыбгъэзэжкIэ, уигу
сыкъэгъэкIыж.
43 – Пэжыр ныбжызоIэ, – жриIащ абы Хьисэ. – Нобэ
си гъусэу жэнэтым ущыIэнущ.

Хьисэ зэрылIар

44 Шэджагъуэ щыхъум, дыгъэр иубыдри, а
щIыпIэр дэнэкIи кIыфIыгъэм щIиуфащ, сыхьэтищ
хъуху. Тхьэм и Унэм и кIуэцIым фIэлъ Iупхъуэшхуэр
тIууэ зэгуэтхъащ. 46 И макъым ину зригъэIэтри:
– Си Адэ, си псэр пIэщIызолъхьэ, – жиIащ Хьисэ.
Ар жиIэри, и псэр хэкIащ.
47 А псори щилъагъум, Тхьэм щIыхь хуищIри,
зауэлIхэм я пашэм мыпхуэдэу жиIащ:
– Мы лIыр, пэж дыдэу, цIыху щыпкъэу щытащ.
48 Хьисэ жорым зэрыраIулIым еплъыну
къызэхуэса цIыхубэм къэхъуар щалъагъум, гуауэ
ящыхъуарэ я бгъэгум иуэжу зэбгрыкIыжащ. 49 Хьисэ
зыцIыхухэр нэхъ пыIукIуэтауэ къаплъэу зэхэтт,
Хьисэ и гъусэу Гэлилейм къикIа бзылъхугъэхэри
абыхэм ящIыгъуу.

Хьисэ и хьэдэр кхъэлэгъунэм зэрыщIалъхьар

50 Исуф и цIэу лIы гуэр Лъэпкъ Хасэм хэтт. Ар
цIыхуфIт, цIыху щыпкъэт. 51 Лъэпкъ Хасэм Хьисэ укI
хуигъэфащэу унафэ къыщищтам, Исуф а унафэр
Хасэм ядищтатэкъым. Ар езыр Ехьудейм хиубыдэ
Хьэримэтей жылэм щыщт, Тхьэм и Тепщэныгъэр
къыщыкIуэнум пэплъэрт. 52 Арати, ар Пилат деж
кIуэри, Хьисэ и хьэдэр къаритыжыну елъэIуащ.
53 ИтIанэ Хьисэ и хьэдэр жорым къыкIэрихыжщ,
джэбын кърищэкIри, къыр бгъуэщIым
къыхэIущIыкIа кхъэлэгъунэм щIилъхьащ. А
кхъэлэгъунэм зэи хьэдэ щIэлъатэкъым. 54 Мэрем
пщыхьэщхьэт, щэбэтыр къэблэгъат.
55 Хьисэ и гъусэу Гэлилейм къикIа бзылъхугъэхэр
Исуф и ужьым иту кIуэри, кхъэлэгъунэр здэщытыр
зрагъэщIащ, хьэдэр зэрыщIалъхьэми еплъащ.
56 ИтIанэ къагъэзэжри, мэ дахэ къызыхих дагъэрэ
щIыфэщыхуэрэ къагъэхьэзыращ, хьэдэм щахуэну.
Теурэт хабзэм зэрыжиIэмкIэ, щэбэт махуэм зыри
ящIэ хъунутэкъыми, а махуэм загъэпсэхуащ.

Хьисэ лIахэм къазэрыхэтэджыкIыжар

24 Тхьэмахуэ махуиблым и япэ махуэм , нэхулъэ
къищIа къудейуэ, бзылъхугъэхэр
кхъэлэгъунэм кIуащ, ягъэхьэзырауэ щыта дагъэхэр
яIыгъыу. 2 Щынэсым, кхъэлэгъунэм IугъэукIурияуэ
Iулъа мывэшхуэр Iумылъыжу ирихьэлIащ.
3 Кхъэлэгъунэм щыщIыхьэм, Зиусхьэн Хьисэ и
хьэдэр абы щIэлъу ягъуэтакъым. 4 Къэхъуар
къагурымыIуэу здэщытым, я пащхьэм цIыхухъуитI
напIэзыпэм къиуващ, зэщIэлыдэ щыгъынкIэ
хуэпауэ. 5 Бзылъхугъэхэр шынауэ, я щхьэхэр
щрагъэзыхым, цIыхухъуитIым мыпхуэдэу жаIащ:
– Сыт псэур лIахэм я деж къыщIыщыфлъыхъуэр?
6 Ар мыбы щIэлъыжкъым, лIахэм
къахэтэджыкIыжащ. Гэлилейм щыщыIам Абы
къывжиIауэ щытакъэ 7 ЦIыхум и Къуэр
гуэныхьлыхэм IэщIалъхьэн, жорым ираIулIын
зэрыхуейр икIи ещанэ махуэм лIахэм
къазэрыхэтэджыкIыжынур?
8 Хьисэ апхуэдэу жиIауэ зэрыщытар абыхэм ягу
къэкIыжащ. 9 Арати, абыхэм ягъэзэжри, Хьисэ и
гъэсэн пщыкIузми абыхэм я гъусэхэми псори
хуаIуэтэжащ. 10 А бзылъхугъэхэм я цIэхэр мыращ:
Магдалэ жылэм щыщ Мэрям, Иухьанэ, Екъуб и анэ
Мэрям, нэгъуэщIхэри. Ахэращ Хьисэ и лIыкIуэхэм
къэхъуар яхуэзыIуэтэжар. 11 АрщхьэкIэ абыхэм я

псалъэм къикI щымыIэу къалъытащ мыдрейхэм, я
фIэщи хъуакъым. 12 Ауэ Питрэс къэтэджри,
кхъэлэгъунэм жащ. Зригъэзыхыу щыщIэплъэм,
джэбын фIэкIа зыри илъэгъуакъым. ИтIанэ
къэхъуар игъэщIагъуэу, къыIукIыжащ.

Хьисэ и гъэсэнитIым къазэрыIущIар

13 Хьисэ и гъэсэнхэм ящыщ цIыхуитI Ерусэлим
километр пщыкIузкIэ пэжыжьэ Емэус жылэм кIуэрт
а махуэм. 14 Иужьрей махуэ зыбжанэм я нэгу
щIэкIарат зытепсэлъыхьыр ахэр. 15 Зэпсалъэрэ
зэдауэу здэкIуэм, Хьисэ абыхэм ябгъэдыхьэри гъусэ
захуищIащ. 16 АрщхьэкIэ абыхэм Хьисэ
къацIыхужакъым, я нэхэм тепхъуэ телъ хуэдэти.
17 – Гъуэгуанэ фытету фызытепсэлъыхьыр сыт? –
еупщIащ абыхэм Хьисэ.
ТIуми я нэгур зэхэуауэ, къэувыIащ.
18 – Ерусэлим къэкIуахэм уэ зым уи закъуэу
къыщIэкIынщ мы махуэхэм абы къыщыхъуар
зымыщIэр, – жиIащ зым, Клеопэ зи цIэм.
19 – АтIэ сыт Ерусэлим къыщыхъуауэ жыхуэфIэр? –
еупщIащ абы Хьисэ.
– Нэзэрэт щыщ Хьисэ иращIаращ зи гугъу тщIыр,
– жаIащ абыхэм. – Ар и IуэхущIафэкIи и ущиекIи
бегъымбар лъэщу Тхьэми цIыхухэми я пащхьэм
итащ. 20 Ауэ Абы дин гъуазэ нэхъыщхьэхэмрэ ди
лъэпкъ унафэщIхэмрэ укI тралъхьэри, жорым
ирырагъэIулIащ. 21 Ара ди гугъэрт израил
лъэпкъыр щхьэхуит дызыщIыжынур. АрщхьэкIэ
нобэ махуищ мэхъу Ар зэраукIрэ. 22 Ауэ дэ къытхэт
бзылъхугъэхэм Iуэху телъыджэ къыджаIащ. Ахэр
нышэдибэ жьыуэ кхъэлэгъунэм кIуат, 23 ауэ Хьисэ и
хьэдэр ямыгъуэту къагъэзэжри, мелыIычитI
ялъэгъуауэ къыджаIащ. МелыIычхэм Хьисэ псэууэ
жаIащ. 24 Дэ тщыщ гуэрхэри кIуати, бзылъхугъэхэм
зэрыжаIам хуэдабзэу ирихьэлIащ. Ауэ езы Хьисэ
ялъэгъуакъым.
25 – Сыту жьажьэ фи акъылыр, – жиIащ Хьисэ. –
Бегъымбархэм жаIар фи фIэщ фхуэмыщIу ара?
26 Мэсихьым, щIыхьышхуэ игъуэтын и пэ къихуэу, а
псори игъэвын хуейуэ щытакъэ?
27 Хьисэ Мусэрэ бегъымбархэмрэ я тхылъхэм
щригъажьэри, Езым теухуауэ Тхыгъэ ЛъапIэм иту
хъуар ягуригъэIуащ итIанэ.
28 ЗдэкIуэ жылэм пэгъунэгъу щыхъум, Хьисэ
къэмыувыIэу и гъуэгу адэкIэ пищэну мурад зэриIэр
яригъэщIащ. 29 Ауэ мыдрей тIур Хьисэ хуабжьу
къелъэIуащ:
– Ди гъусэу къанэ. Махуэр егъэзыхыгъуэ хъуащ,
пшапэ зэхэуэгъуэщ, – жаIэри.
КъыщелъэIум, Хьисэ акъылэгъу хъури, абыхэм я
гъусэу къэнащ.
30 Хьисэ абыхэм Iэнэм ядэтIысри, щIакхъуэ
къищтащ. Тхьэм фIыщIэ хуищIщ, щIакхъуэр
зэгуищIыкIри, мо тIум яхуишиящ. 31 Абдежым
абыхэм я нэр къэплъэжри, Хьисэ къацIыхужащ, ауэ
езы Хьисэ бзэхыжащ.
32 – Гъуэгум къыщыдэпсалъэу, Тхыгъэ ЛъапIэр
щытхузэпкърихым, ди гур хигъахъуэртэкъэ,
дигъэгушхуэртэкъэ Абы? – ягъэщIэгъуащ абыхэм.
33 Арати, ахэр занщIэу къэтэджри, Ерусэлим
ягъэзэжащ. Щынэсыжым, Хьисэ и гъэсэн
пщыкIузым, нэгъуэщIхэри я гъусэу зэхэсу,
ярихьэлIэжащ.
34 – Зиусхьэныр, пэж дыдэу, лIахэм
къахэтэджыкIыжащ, Ар Симэн къыхуэкIуащ! –
жаIащ зрихьэлIэжахэм.
35 Мыдрей тIуми Хьисэ гъуэгу къазэрыдытетари
щIакхъуэ зэгуищIыкIа нэужь къызэрацIыхужари
яIуэтэжащ.

Хьисэ и гъэсэнхэм къазэрыхуэкIуар

36 Ар щаIуэтэж дыдэм, Хьисэ езыр абыхэм
къахыхьэри:
– Тхьэм и сэлам фызох, – жиIащ.
37 Мыдрейхэм хьэдрыхэпсэ ялъагъу къафIэщIри,
хуабжьу къэщтащ, гужьеящ.
38 – Щхьэ фыгужьея? – жиIэри еупщIащ абыхэм
Хьисэ. – Щхьэ шэч къэфхьрэ? 39 Си Iэми си
лъакъуэми фыкъеплъ – ар Сэращ! ФыкъызэIуси,
феплъ, хьэдрыхэпсэм Сэ сызэрыту флъагъу
Iэпкълъэпкъым хуэдэ иIэкъым.
40 Ар жиIэри, и Iэмрэ и лъакъуэмрэ
яригъэлъэгъуащ. 41 Ахэр апхуэдизкIэ къэгуфIати, ар
зэры-Хьисэр я фIэщ яхуэмыщIу ягъэщIагъуэрт.
Хьисэ абыхэм еупщIащ:
– Шхыныгъуэ гуэр мыбдежым фыщиIэ? – жиIэри.
42 Зы бдзэжьей Iыхьэ гъэжьауэ хуашиящ.
43 Щыхуашиийм, къаIихри, я пащхьэм щишхащ.
44 ИтIанэ захуигъазэри, мыпхуэдэу яжриIащ:
– Сыщывигъусам вжесIауэ щытатэкъэ Мусэ и
Теурэтми, бегъымбархэм я тхылъхэми, Забурми Сэ
стеухуауэ ит псори къэхъун зэрыхуейр.
45 Хьисэ ар жиIэщ, и гъэсэнхэм Тхыгъэ ЛъапIэр
къагурыIуэн папщIэ, зэхэщIыкIыныгъэ яритри,
46 къыпищащ:
– Мэсихьым хьэзаб зэришэчынури, зэрылIэнури,
махуэ ещанэм лIахэм къазэрыхэтэджыкIыжынури
Тхыгъэ ЛъапIэм итщ. 47 Мыпхуэдэуи итщ: Ерусэлим
щыщIэдзауэ дунейм цIыхуу тету хъуам я
гуэныхьхэр Тхьэм къахуигъэгъун папщIэ, псоми
Мэсихь и цIэкIэ тобэ къахьыжын зэрыхуейр дэнэкIи
щагъэIунущ. 48 Фэ а Iуэхугъуэ псоми щыхьэт
фытехъуэнущ. 49 Си Адэм къыитыну
фыкъызеригъэгугъар Сэ къыфхуэзгъэкIуэнщ, ауэ
къалэм зэкIэ фыдэмыкI, уафэм къикIыу къару
къыфхуемыхауэ.

Хьисэ уафэм зэрыдэкIуеижар

50 Хьисэ ахэр къалэм къыдишри, БэтэIин жылэм
нэс здишащ. И IитIыр иIэтри, и гъэсэнхэм Тхьэм и
цIэкIэ яхуэхъуэхъуащ. 51 Здэхъуахъуэм, и гъэсэнхэм
нэхъ я пэIэщIэ хъуурэ, уафэм дэкIуеижащ. 52 И
гъэсэнхэм я щхьэр щIым еIусэу, Абы щхьэщэ
хуащIщ, гуфIэгъуэшхуэр яIэу Ерусэлим ягъэзэжри,
53 Тхьэм и Унэм Тхьэм щIыхь щыхуащI зэпыту
щытащ.